Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Doyle, A. Conan.; Oversættelse af M. Markussen ; Omslagstegning af Arvid Aae.
Titel | Title:	Etienne Gerards Eventyr
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : E. Jespersens Forlag, 1903
Fysiske størrelse | Physical extent:	186 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

58, - 68.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

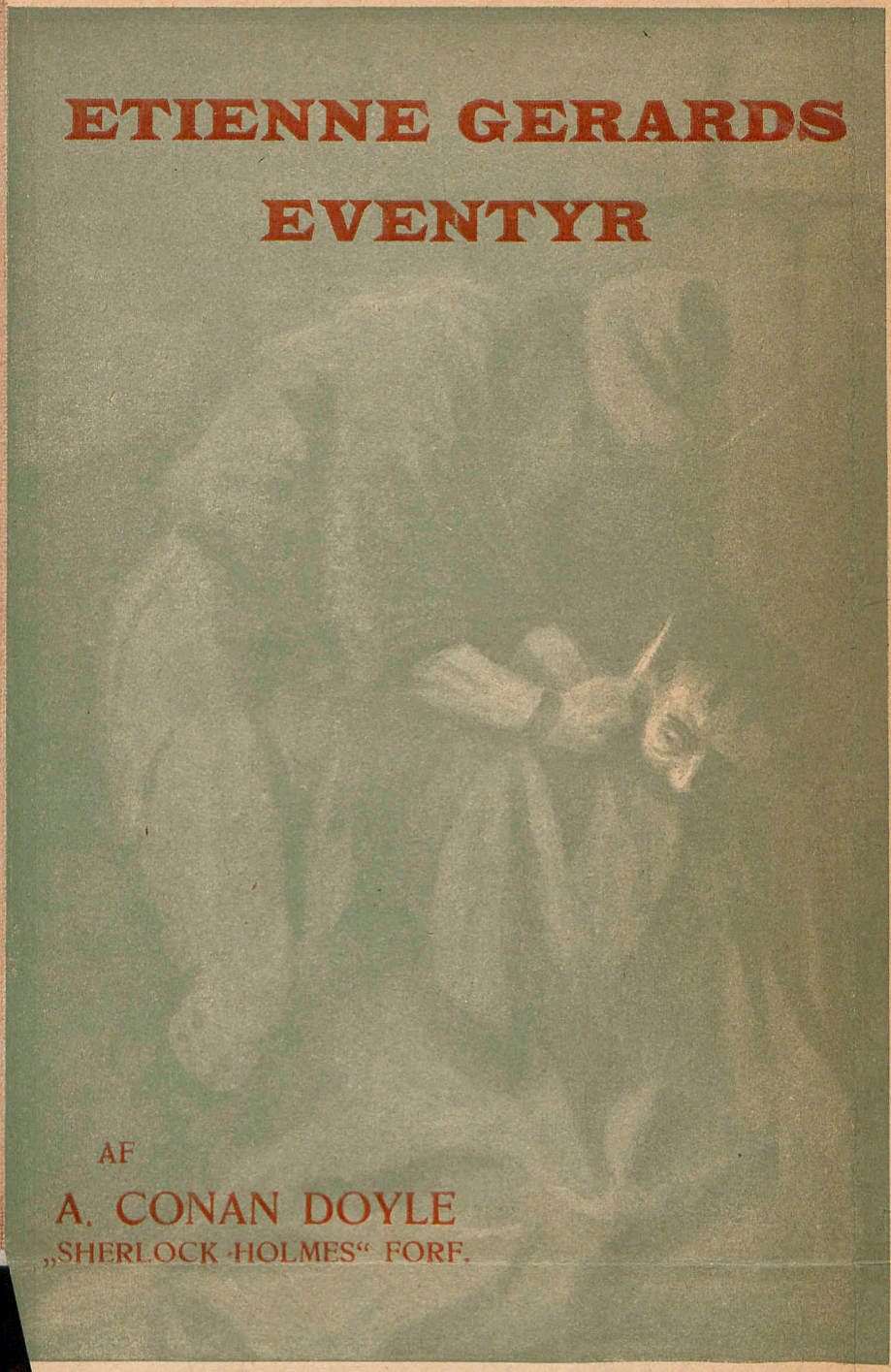
1 1 58 0 8 03087 5

+ Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

CONAN DOYLE's UDVALGTE FORTÆLLINGER

ETIENNE GERARDS EVENTYR

AF

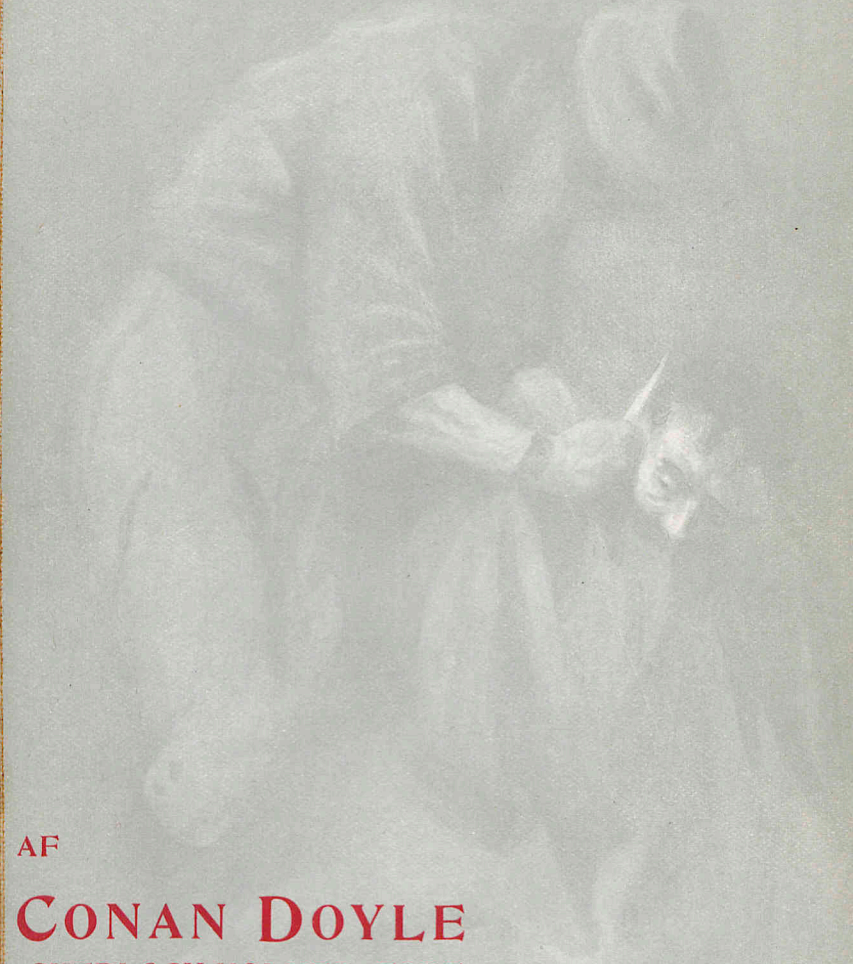
A. CONAN DOYLE

„SHERLOCK HOLMES" FORF.

E. JESPERSENS FORLAG - KØBENHAVN

CAMMERMEYERS BOGH., KRISTIANIA, HOVEDK. FOR NORGE

ETIENNE GERARDS EVENTYR

AF

CONAN DOYLE
„SHERLOCK HOLMES“ FORF.

E. JESPERSENS FORLAG · KØBENHAVN

CONAN DOYLE

ETIENNE GERARDS EVENTYR

Oversættelse af M. MARKUSSEN

Omslagstegning af ARVID AAE

1903. h. 2331.

KØBENHAVN
E. JESPERSENS FORLAG
1903

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

(GEORG A. BACH).

I.

Hvorledes Etienne Gerard mistede sit Øre.

Det er en gammel Brigadeofficer,
som fortæller sine Eventyr i Caféen.

Jeg har set en Mængde Byer mine Venner. Jeg vil ikke trætte jer ved at fortælle, i hvormange af dem jeg er redet ind som Sejrherre med mine otte hundrede Husarer raslende efter mig. Kavalleriet var altid i Spidsen for den store Armé, og Conflans Husarer var i Spidsen af Kavalleriet, og jeg var i Spidsen af Husarerne. Men af alle de Byer, vi drog ind i, er Venedig den besynderligste, og den der er daarligst bygget. Jeg kan ikke begribe, hvor de Mennesker, som byggede den, tænkte at Kavalleriet skulde manøvrere. Det vilde være meget vanskeligt for Murat og Lasalle at føre en Eskadron ind paa Venedigs Torve. Af den Grund efterlod vi Kellermanns tunge Brigade og ligeledes mine egne Husarer i Padua paa

Fastlandet. Men Suschet af Infanteriet holdt Byen besat, og han havde valgt mig til Adjudant den Vinter, han syntes nemlig godt om min Historie i Milano med den italienske Fægtemester. Fyren fægtede godt, og det var heldigt for de franske Vaabens Ære, at det var mig, som var hans Modstander. Han fortjente en Lektion; thi hvis man ikke synes om en Primadonnas Sang, saa kan man tie stille, men det er utilladelig, at fornærme en smuk Kvinde. Alles Sympathi var ogsaa paa min Side, og da Affæren var endt, og Mandens Enke var bleven pensioneret, valgte Suchet mig til sin Adjudant, og jeg fulgte ham til Venedig, hvor jeg havde et mærkeligt Eventyr, som jeg nu skal fortælle Jer.

I har ikke været i Venedig? Nej, for det er sjældent, at de franske rejser. Vi rejste meget omkring i de Dage, vi har fartet om fra Moskov til Kairo; men vi kom i større Følge, end det var behageligt for dem, vi besøgte. Det vil blive en stor Dag for Europa, naar de franske igen begynder at rejse de; er sene til at forlade deres Hjem, men naar de først har gjort det, kan ingen sige, hvor langt de vil rejse, naar de har en Fører som vor lille Mand til at lede dem og vise dem Vej. Men de store

Dage er svundne, og de store Mænd er døde, og her sidder jeg, den sidste af dem, i en Café og drikker Vin og fortæller Historier.

Men det var om Venedig, jeg vilde fortælle. Folkene leve der som Vandrotter paa en Mudderbanke; men deres Huse ere smukke, og deres Kirker, navnlig Sankt Markuskirken, er ligesaa store, som dem jeg har set i andre Byer. Fremfor alt ere Venetianerne stolte af deres Statuer og Malerier, som er de berømteste i Verden. Der er mange Soldater, som mener, at fordi det er deres Bestilling at føre Krig, skal de ikke tænke paa andet end at slaas og plyndre. Der var for Eksempel gamle Bouvet, — han som blev dræbt af Preusserne den Dag, jeg vandt Kejserens Medaille; dersom I førte ham bort fra Lejren eller Kantonnementet og talte til ham om Bøger og Kunst, vilde han kun sidde og glo uforstaaende paa Jer. Men den rigtige Soldat forstaar baade aandelige og legemlige Ting, saaledes som jeg. Det er ganske vist, at jeg var meget ung, da jeg kom til Arméen, og min eneste Lærer var Kvartermesteren, men naar man drager Verden rundt med aabne Øjne, maa man absolut lære en hel Del. Saaledes var jeg i Stand til at beundre Malerierne i Venedig og kende Navnene paa de store Mænd,

Mikael Titian og Angelus, og de andre, som har malet dem. Man skal heller ikke sige, at Napoleon ikke beundrede disse Malerier, for det første han gjorde, da han havde indtaget Byen, var at sende de bedste af dem til Paris. Vi tog alle, hvad vi kunde faa, og jeg for min Del fik to Malerier. Det ene hed den overraskede Nymfe, det beholdt jeg selv, det andet, Sankt Barbara, sendte jeg min Moder.

Jeg maa imidlertid tilstaa, at nogle af vore Folk opførte sig meget stygt med Hensyn til Malerierne og Statuerne. Venetianerne sætte som sagt megen Pris paa disse Ting, og de fire Bronceheste, som stod foran Indgangen til deres Kirke, elskede de som det kunde have været deres Børn. Jeg har altid været en god Hestekender og har et godt Øje for dem, men jeg kunde ikke se, at der var noget særligt ved disse. De var ikke fint nok byggede til Brug ved det lette Kavalleri, og dog ikke kraftige nok til Artilleriet. Men da de var de eneste Heste, saavel levende som døde i hele Byen, kunde man ikke vente, at de Indfødte skulde forstaa sig paa deres Fejl. De græd bitterlig, da Hestene blev sendte bort, og om Natten fandt man to franske Soldaters Lig flydende i Kanalen. Til Straf for disse Mord blev en stor Mængde

Malerier sendt bort, og Soldaterne ødelagde flere Statuer og afskød deres Musketter paa de malede Glasruder. Dette ophidsede Folket, og der herskede en meget forbitret Stemning i Byen. Mange Officerer og Menige forsvandt den Vinter, og man fandt ikke engang deres Lig.

Hvad mig angaar, da havde jeg fuldt op at bestille, og Tiden faldt mig aldrig lang. Jeg har altid haft den Regel, i hvert Land jeg har været at lære dets Sprog. Af den Grund saa jeg mig altid om efter en Dame, som vilde være elskværdig nok til at lære mig Sproget, og vi øvede os saa sammen deri. Det er den interessanteste Maade at lære det paa, og førend jeg var tredive Aar, kunde jeg næsten tale alle Europas Tungemaal, dog maa jeg indrømme, at hvad man lærer paa denne Maade just ikke egner sig til Brug for de almindelige Forhold i Livet. Min Virksomhed har for Eksempel altid været mest blandt Soldater og Bønder, og man har jo ikke megen Brug for at sige til dem, at man elsker dem, og vil komme tilbage, naar Krigen er forbi.

Aldrig har jeg haft saa sød en Lærerinde som i Venedig. Hun hed Lucia til Fornavn, Efternavnet glemmer en Gentleman; men jeg kan uden at være indiskret sige, at hun hørte

til en af Venedigs Senator-Familjer, og at hendes Bedstefader havde været Byens Doge. Hun var ganske ualmindelig smuk, og naar Etienne Gerard bruger Ordet ualmindelig smuk, har det noget at betyde mine Venner. Jeg har Dømmekraft, jeg har Erfaring, og jeg er i Stand til at gøre Sammenligninger. Af alle de Kvinder, som har elsket mig, er der ikke tyve, om hvem jeg vil bruge det Udtryk. Men jeg gentager, at Lucia var ualmindelig smuk. Jeg ved ikke nogen, hvis Øjne kunde sammenlignes med hendes, med mindre det skulde være Doloros af Toledos. Der var en lille Brunette i Santarem, da jeg gjorde Tjeneste under Massena i Portugal, jeg har glemt hendes Navn, hun var virkelig køn, men hun havde hverken Lucias Skikkelse eller Ynde. Der var ogsaa Agnes, jeg kan ikke sige, hvem jeg foretrak af dem; men jeg begaar ingen Uretfærdighed, naar jeg siger, at Lucia var uden Sammenligning den bedste.

Det var paa Grund af Malerierne, at jeg først mødte hende; thi hendes Fader ejede et Palads paa den længstbortliggende Side af Rialto Broen, som gaar over den store Kanal, og det var helt fyldt med Vægmalerier, hvorfor Suchet sendte nogle Sappører for at tage dem

bort og sende dem til Paris. Jeg var gaaet derhen med dem, men da jeg saa Lucia badet i Taarer syntes det mig pludselig, at Malerierne vilde revne, naar de blev tagne ud af Væggen og derved mistede deres Støtte mod Muren. Jeg sagde dette til Sappørerne og sendte dem bort. Efter den Tid blev jeg Familjens Ven, og jeg har tømt mangen Flaske Chianti med Faderen og haft mangen sød Undervisningstime med Datteren. Nogle af vore Officerer giftede sig den Vinter i Venedig; jeg kunde have gjort det samme, thi jeg elskede Lucia af mit hele Hjerte, men Etienne Gerard har sit Sværd, sin Hest og sit Regiment, sin Moder, sin Kejser og sin Karriere. En munter Officer kan nok finde Tid til Elskov, men ikke til Ægteskab. Saaledes tænkte jeg dengang mine Venner; men jeg kendte ikke disse ensomme Dage, hvor jeg skulde længes efter at trykke de fordums Elskedes Hænder, og vende Hovedet bort naar jeg saa mine gamle Kammerater med deres voksne Børn omkring sig. Denne Kærlighed, som jeg dengang betragtede som Spøg og Tidsfordriv, ved jeg nu, er den helligste og ædleste af alle Følelser . . . Tak min Ven! det er en god Vin, og endnu en Flaske kan ikke skade.

Og nu vil jeg fortælle Jer, hvorledes min

Kærlighed til Lucia blev Anledningen til det besynderligste Eventyr, jeg har oplevet, og hvorledes jeg derved kom til at miste Spidsen af mit højre Øre. I har ofte spurgt mig derom, i Aften vil jeg fortælle Jer det.

Souchets Hovedkvarter var dengang Dogen Dandolo's gamle Palads. Det laa paa en Lagune, ikke langt fra Markuspladsen. Det var henimod Slutningen af Vinteren, da jeg en Aften ved min Hjemkomst fra Theatret Goldini fandt en lille Billet fra Lucia og en Gondol, som ventede paa mig. Hun bad mig komme straks til hende, da hun befandt sig i en Forlegenhed. For en Franskmand og en Soldat er der kun ét Svar paa en saadan Billet. I et Øjeblik var jeg i Baaden, og Gondolføreren styrede ud i den mørke Kanal. Jeg husker, at da jeg steg i Baaden, blev jeg slaaet af Mandens ualmindelig store Skikkelse. Han var just ikke saa høj, men en af de stærkest byggede Mænd, jeg nogensinde har set. Fyren tog Plads bag ved mig og begyndte at ro.

En god Soldat bør altid være paa sin Post i et fjendtligt Land, det har altid været min Leveregel, og naar jeg har levet til mit Haar er blevet graat, er det fordi jeg har fulgt denne Regel. Og dog var jeg denne Aften saa let-

sindig som en taabelig ung Rekrut, der ikke frygter for andet end at man skulde tro, at han var bange. Mine Pistoler havde jeg glemt i mit Hastværk. Jeg havde nok min Sabel paa; men den er ikke altid det mest passende Vaaben. Jeg laa tilbage i Baaden, inddysset i Drømmerier ved den blide Lyd af Vandets Skvulpen. Vor Vej gik gennem forskellige snævre Kanaler med høje Bygninger paa begge Sider og en smal Strimmel stjernebesat Himmel oven over os. Hist og her saas der paa Broerne, vi gik under, et svagt Lys fra en Olielampe, og undertiden et Glimt af et Lys brændende foran et Helgenbillede i en Nische. Men med Undtagelse heraf var alt mørkt, og man kunde blot skelne Vandet ved den hvide Fryndse, som hvirvledes op foran vor Baads mørke Forstavn. Det var ret Tid og Sted til at drømme. Jeg tænkte paa mit foregaaende Liv, paa alle de store Bedrifter jeg havde taget Del i, paa min kære Moder og forestillede mig hendes Glæde, naar hun hørte Folkene i Landsbyen tale om hendes Søns Ry. Jeg tænkte ogsaa paa Kejseren og paa Frankrig, det elskede Fædreland, det solrige Frankrig, Moderen til skønne Døtre og tapre Sønner. Mit Hjerte svulmede i mit Bryst ved Tanken om, hvorledes vi havde udfoldet Frankrigs Faner

saa mange hundrede Mile fra dets Grænser. Jeg vilde ofre mit Liv for dets Storhed. Jeg lagde Haanden paa Hjertet ligesom for at sværge derpaa; men i samme Øjeblik overfaldt Gondolføreren mig bagfra.

Da jeg mærkede, at han faldt over mig, troede jeg først ikke, at han angreb mig, men blot at han var tumlet ovenpaa mig med hele sin Vægt. Gondolføreren staar bagved, naar han ror, saa at man ikke kan se ham og heller ikke værge sig mod hans Overfald. Det ene Øjeblik havde jeg siddet med mit Bryst opfyldt af ophøjede Følelser, i det næste laa jeg udstrakt paa Bunden af Baaden, omklamret af dette Uhyre, saa jeg var nær ved at kvæles. Jeg følte det hede Pust af hans Aande paa min Nakke. I en Fart rev han Sablen fra min Side og kastede en Sæk over mit Hoved, surrede et stærkt Reb omkring den og bandt den til. Der laa jeg i Bunden af Baaden ligesaa hjælpeløs som en fangen Fugl, jeg kunde ikke skrige, jeg kunde ikke røre mig, jeg var kun en Bylt. Kort efter hørte jeg atter Vandets Hvislen ved mit Øre. Denne Skurk havde udført sit Værk og genoptog sin Sejlads ligesaa rolig og ligegyldig, som om det var hans daglige Gerning

at smække en Sæk over Hovedet paa en Oberst ved Husarerne.

Jeg kan ikke sige Jer, hvilken Ydmygelse og hvilket Raseri der opfyldte mig, da jeg laa der som et Faar, der bliver bragt til Slagterbænken. Jeg, Etienne Gerard, Stridshelten fra sjette Brigade af det lette Kavalleri og Hovedarméens første Kriger! var bleven overrumplet af en ubevæbnet Mand, og paa en saadan Maade! Jeg laa imidlertid rolig; thi man bør vide, at der er en Tid til at kæmpe og en anden til at spare paa sine Kræfter. Jeg havde følt denne Mands Greb om mine Arme, og jeg vidste, at jeg vilde være som et Barn i hans Haand. Jeg ventede derfor med et Hjerte, som brændte af Raseri, indtil den belejlige Tid kom.

Hvorlænge jeg laa der i Bunden af Baaden, kan jeg ikke sige; men det forekom mig at være en lang Tid, og stadig hørte jeg denne Hvislen af Vandet og Knagen af Aarerne. Adskillige Gange drejede vi om Hjørner, det forstod jeg af de lange melankolske Raab, som Gondolførerne udstøde for at underrette deres Kammerater om, at de komme. Til sidst efter en temmelig lang Fart mærkede jeg, at Baaden skrabede med Siderne op mod en Landingsplads. Fyren slog tre Gange med Aaren paa Baadens

Side, og til Svar paa hans Kalden hørte jeg Smækken med Slaaer og Omdrejning af Nøgler, og en tung Dør knagede paa sine Hængsler.

»Har du fanget ham?« spurgte en Stemme paa Italiensk. Mit Uhyre brød ud i en raa Latter og sparkede til Sækken, hvori jeg laa. »Her er han,« sagde han.

»De venter,« sagde en Stemme og tilføjede noget, jeg ikke forstod. — »Læg ham der,« sagde Manden, som havde fanget mig. Han tog mig i sine Arme, steg et Par Trin ned og kastede mig ned paa en haard Stenbro. Et Øjeblik efter knagede Slaaerne og Nøglen hvinede, jeg var Fange inde i Huset.

At dømme efter Stemmerne og Trinene, kunde jeg vide, at der var flere Folk omkring mig. Jeg forstod Italiensk betydelig bedre end jeg talte det, og jeg kunde meget godt udfinde Meningen af, hvad de sagde.

»Du har vel ikke dræbt ham Matteo?« — »Hvad kunde det skade, om jeg havde gjort det?« — »Du vilde sandelig være kommen til at staa Tribunalet til Regnskab derfor.« — »Det vil dog dræbe ham, vil det ikke?« — »Jo, men det er ikke min eller din Sag at gøre det.« — »Pyt! Jeg har ikke dræbt ham, for død Mand bider ikke, og han bed min Tommelfinger, da

jeg smed Sækken over Hovedet paa ham.« — »Han ligger meget rolig.« »Ryst ham ud, og I vil finde, at han er livlig nok.«

Rebet, som bandt for mig, blev løsnet, og Sækken taget bort fra mit Hoved. Jeg laa ubevægelig paa Gulvet med lukkede Øjne. — »Ved alle Helgene jeg siger, du har brækket hans Hals.« — »Nej, han er blot besvimet. Det var ellers bedre, om han aldrig kom til sig selv igen.«

Jeg følte en Haand indenfor min Trøje.

»Matteo har Ret,« sagde en Stemme, »hans Hjerte banker ligesom en Hammer. Lad ham blot ligge, saa kommer han nok til sig selv.« —

Jeg ventede et Par Minutter, saa vovede jeg at kaste et stjaalent Blik omkring mig. I Begyndelsen kunde jeg intet se; thi jeg havde været saa længe i Mørke, og der skinnede kun et svagt Lys i det Rum, hvori jeg befandt mig; men snart opdagede jeg, at der over mit Hoved hvælvede sig et Gibsloft prydede med Guder og Gudinder. Det var ingen Røverkule jeg var bragt ind i, men Hallen i et venetiansk Palads. Uden nogen Bevægelse, ganske langsomt og stjaalent fik jeg nu et Glimt at se af de Mænd, som omgav mig. Der var Gondolføreren, en rigtig morderisk Hallunk, og ved Siden af ham

var der tre andre Mænd, den ene var en lille krumbøjet Fyr med en myndig Mine og et Øglekniippe i Haanden, de to andre var unge Tjenere i et smukt Livré. Da jeg lyttede til deres Tale, gik det op for mig, at den lille Mand var Hushovmester, og de andre stod under ham. Der var nok fire imod mig; men den lille Hovmester havde ikke meget at betyde, saa dersom jeg blot ikke havde været vaabenløs, skulde jeg snart gjort det af med disse Karle; men skulde jeg fægte med Næverne, da var alene den ene en ulige Modstander for mig, selv om han ikke havde haft tre til at hjælpe sig. List og ikke Magt maatte blive min Hjælp.

Jeg vilde se mig om for at opdage en Maade at flygte paa og gjorde derved en uvilkaarlig Bevægelse med Hovedet. Svag, som den var, undgik den dog ikke mine Bevogtere. »Vaagn op, vaagn op,« raabte Hovmesteren. »Staa op paa Deres Fødder lille Franskmand,« brummede Gondolføreren, »staa op, siger jeg.« Og for anden Gang sparkede han mig.

Aldrig er en Befaling bleven adlydt saa hurtigt som denne. I et Øjeblik var jeg paa Benene og styrtede hen i Baggrunden af Hallen. De foer efter mig, ligesom jeg har set, de engelskes

Hunde forfølge en Ræv; men Hallen førte ud til en lang Gang, i hvilken jeg løb ud. Denne Gang drejede til venstre og atter til venstre, og saa var jeg igen inde i Hallen. Mine Forfølgere vare bestandig i Hælene paa mig, og der var ingen Tid til at tænke. Jeg stødte paa Trappen; men to Mænd kom ned af den; jeg trak mig tilbage og forsøgte at aabne den Dør, gennem hvilken jeg var bragt ind; men den var lukket med en stor Slaa, og jeg kunde ikke trække den fra. Gondolføreren foer ind paa mig med sin Kniv; men jeg gav ham et Spark, saa han faldt baglænds om. Hans Kniv faldt klingrende ned paa Marmorgulvet, men jeg fik ikke Tid til at tage den op, thi der var nu et halvt Dusin andre, som greb fat i mig. Da jeg vilde støde dem bort, spændte den lille Hushovmester Ben for mig, og jeg faldt om; men jeg var paa Benene i et Øjeblik, og befriet fra mine Forfølgeres Greb brød jeg igennem deres Kreds og stødte paa en Dør i den anden Ende af Hallen. Jeg var heldig nok til at naa den førend mine Forfølgere og udstødte et Triumfskrig, da Laasen drejede sig villigt i min Haand; thi jeg kunde se, at det var en Udgangsdør, og alt var jo saa klart til Flugt. Men jeg havde glemt i hvilken By jeg var. Hvert Hus i den

er en Ø. Da jeg rev Døren op, parat til at springe ud paa Gaden, skinnede Lyset fra Hallen ud paa det dybe, stille, sorte Vand, som gik lige op til det øverste Trappetrin. Jeg foer tilbage og et Øjeblik efter havde mine Forfølgere indhentet mig. Men jeg giver ikke saa let fortabt. Jeg sparkede til dem og banede mig Vej forbi dem, skønt en af dem rev en Haandfuld Haar af mit Hoved i sin Iver for at holde mig fast. Den lille Hushovmester huggede mig med en Nøgle, og jeg blev banket og revet; men endnu en Gang slap jeg fra dem og kom foran. Jeg styrtede op ad den store Trappe og rev en umaadelig stor Fløjdør op, som var lige for mig; men mærkede saa at alle mine Anstrengelser alligevel havde været forgæves. —

Det Værelse jeg var brudt ind i var glimrende oplyst. Med dets gyldne Karnisser, dets svære Søjler og dets malede Vægge og Loft var det aabenbart, at det var den store Sal i et venetiansk Palads. Der er mange hundrede af den Slags i denne besynderlige By, og i i nogle af dem findes Værelser, som vilde være en Pryd for Louvre og Versailles. I Midten af Salen var der en Forhøjning, og paa den sad i en Halvkreds tolv Mænd, alle klædte i sorte Dragter, ligesom dem, Franciskaner-Munkene

bære, og alle havde de Masker for den øverste Del af Ansigtet. En Del bevæbnede Mænd af et raat Udseende stod ved Indgangen, og blandt dem, lige over for Forhøjningen, var der en ung Mand i det lette Infanteries Uniform. Da han drejede Hovedet, genkendte jeg ham, det var Kaptajn Auret, en ung Basker, med hvem jeg havde drukket mangt et Glas Vin i den Vinter. Han var ligbleg, stakkels Fyr, men han holdt sig tappert blandt de Røvere, som omringede ham. Jeg vil aldrig glemme det Glimt af Haab, som lyste i hans Øjne, da han saa en Kammerat komme ind i Salen, og det fortvivlede Udtryk, som afløste det, da det gik op for ham, at jeg ikke var kommen for at forandre hans Skæbne, men for at dele den.

I kan forstaa, hvor forbavsede disse Folk blev, da jeg styrtede ind. Mine Forfølgere var stormede ind efter mig og spærrede Døren, saa der kunde ikke være Tale om yderligere Flugtforsøg. Det er i saadanne Øjeblikke at min rette Natur gør sig gældende. Med Værdighed gik jeg frem foran Tribunalet. Min Trøje var halvt afreven, mit Haar i Uorden og mit Hoved blodigt; men der var noget i mit Blik og i min Holdning, som lod dem forstaa, at det var ingen almindelig Mand, som stod foran dem. Der var

ikke en Haand, som rørte sig for at holde mig tilbage, og jeg standsede ikke, førend jeg stod foran en lille, frygtelig udseende, gammel Mand, hvis graa Skæg og myndige Mine sagde mig, at han baade paa Grund af sin Alder og sin Rang var den Øverste.

»Min Herre,« sagde jeg, »De vil maaske sige mig, af hvilken Grund jeg er bleven voldelig overfaldet og ført til dette Sted. Jeg er en hæderlig Soldat ligesom denne Officer, som staar her, og jeg forlanger, at De øjeblikkelig sætter os begge i Frihed.«

Der herskede en foruroligende Tavshed efter mine Ord. Det er ikke behageligt at have tolv maskerede Ansigter imod sig, og tolv Par hævngærrige italienske Øjne fæstede paa sig. Jeg stod, som det sømmer sig en stolt Soldat, og jeg kunde ikke lade være at tænke paa, hvor megen Anseelse min Værdighed og Holdning kastede over Confiants Husarer. Jeg kan ikke tænke mig, at nogen kunde have opført sig bedre under disse Omstændigheder; jeg saa med et frygtløst Blik fra den ene af Dommerne til den anden, medens jeg ventede paa Svar.

Det var den graaskæggede, som til sidst brød Tavsheden.

»Hvem er denne Mand?« spurgte han.

»Hans Navn er Gerard,« sagde den lille Hovmester nede fra Døren.

»Oberst Gerard,« sagde jeg. »Jeg vil ikke bedrage Dem, jeg er Etienne Gerard, omtalt i mange Depecher og berømt for tapper Daad. Jeg er General Suchets Adjudant, og jeg forlanger min øjeblikkelige Løsladelse tilligemed min Vaabenbroders, som staar her.«

Samme skrækkelige Tavshed herskede i Forsamlingen, og de samme tolv Par ubarmhjertige Øjne var fæstede paa mig. Atter var det den graaskæggede, som tog Ordet. »Han er udenfor Ordenen, der er to Mænd foran ham paa Listen.« — »Han slap ud af Hænderne paa os og brød herind.« — »Lad ham vente til hans Tur kommer, før ham ned i Træcellen.« — »Men dersom han gør Modstand Deres Ekselence.« — »Jag Jeres Knive i ham, Tribunalet vil være paa Jeres Side.« Folkene gik henimod mig, et Øjeblik tænkte jeg paa at gøre Modstand. Det vilde have været en Heltedød; men hvem var der til at se den og omtale den? Det var kun at foregribe Skæbnen, og jeg har været stedt i saa mange Farer og er altid kommen heldigt ud af dem, saa jeg har lært at stole paa min Lykkestjerne. Jeg tillod disse Uslinger at gribe mig og føre mig ud af Salen,

Gondolføreren gik ved Siden af mig med sin aabne Kniv i Haanden. Jeg kunde læse i hans onde Øjne, at det vilde være ham en Tilfredsstillelse, om jeg vilde give ham Anledning til at jage den ind i mig. Det er nogle forunderlige Bygninger disse venetianske, store Kolosser; — Paladser, Fæstninge og Fængsler, alt er samlet i dem. Jeg blev ført gennem en lang Gang og ned af en skummel Stentrappe, til vi kom til en kort Korridor, i hvilken der fandtes tre Døre. Jeg blev stødt ind gennem en af dem, og en Laas smækkede i efter mig. Det eneste Lys, som trængte ind til mig, kom fra en lille Revne i Væggen ud til Gangen. Stirrende gennem Mørket og følende mig for, undersøgte jeg omhyggeligt det Rum, jeg var bleven lukket ind i. Jeg havde forstaaet, af hvad jeg havde hørt, at jeg snart skulde forlade det, for at fremstilles for Tribunalet; men det er nu ikke min Natur at lade nogen Mulighed for Frelse uforsøgt. Cellens Stengulv var saa fugtigt, og Murene et Par Fod op saa slimede, at det var indlysende, at den laa nedenfor Vandstanden. Kun et skraat Hul højt oppe ved Loftet var den eneste Aabning op til Lys og Luft. Gennem det saa jeg en klar Stjerne skinne ned til mig, og Synet af den fyldte mig

med Trøst og Haab. Jeg har aldrig været noget religiøst Menneske, skønt jeg altid har haft Ærbødighed for dem, som var det; men jeg husker, at den Nat, da Stjernen skinnede ned paa mig, syntes den mig at være et altseende Øje, og jeg følte ligesom en ung frygtsom Rekrut maa føle i Slaget, naar han ser sin Oberst's rolige Blik hvile paa sig.

Mit Fængsels tre Sider bestod af Sten; men den fjerde var af Træ, og jeg kunde se, at den først nylig var bleven sat op. Sandsynligvis var et Skillerum blevet anbragt der for at dele en stor Celle i to mindre. Men hverken de gamle Mure eller det usle Vindu frembød nogen Mulighed til Flugt, saa lidt som den massive Dør. Jeg henvendte derfor min Opmærksomhed paa Trævæggen. Min Fornuft sagde mig, at dersom jeg trængte igennem den — hvilket ikke syntes vanskeligt — vilde jeg kun komme ind i en anden Celle, som var lige saa svær at slippe ud af, som den jeg befandt mig i. Dog, jeg har altid hellere villet handle end lægge Hænderne i Skødet, og jeg undersøgte derfor Trævæggen meget nøje. To Brædder var saa slet sammenføjede og saa løse, at jeg var sikker paa, at jeg let kunde løsne dem. Jeg søgte rundt efter noget Værktøj og fandt et

Ben af en gammel Seng, som stod i en Krog. Jeg drev Spidsen af det ind i en Sprække mellem Brædderne, og jeg var ved at skille dem ad, da Lyden af hurtige Fodtrin fik mig til at standse og lytte.

Jeg vilde ønske, jeg kunde glemme, hvad jeg nu hørte. Jeg har set mange hundrede Mennesker dø i Slaget og jeg har udsat mig selv derfor langt mere end jeg holder af at tænke paa; men det var blot en smuk Kamp og en Pligt. Det var noget ganske andet at høre et Menneske blive myrdet i denne Morderhule. Jeg hørte en blive stødt gennem Gangen, en som gjorde Modstand, og som klyngede sig til min Dør, idet han gik forbi den. De maatte have taget ham i den tredie Celle, som laa længst borte fra min. »Hjælp, Hjælp,« raabte en Stemme, og saa hørte jeg et Slag og et Skrig. »Hjælp, Hjælp,« raabte Stemmen atter, og derpaa blev der kaldt: Gerard! Oberst Gerard! Det var min stakkels Infanterikaptajn, som de slagtede, de Mordere. Jeg udstødte et Forfærdelsensraab og sparkede til min Dør; atter hørte jeg ham skrige og saa blev det stille. Et Minut efter hørte jeg et Plask, og jeg vidste, at intet menneskeligt Øje nogensinde mere vilde faa Auret at se. Han var gaaet den samme

Vej som saa mange hundrede andre, hvis Navne i denne Vinter i Venedig forsvandt fra Regimentets Lister.

Fodtrinene vendte tilbage, og jeg tænkte, at de nu kom for at hente mig. I Stedet for aabnedes Døren til Cellen ved Siden af min, og der blev en ført ud derfra. Jeg hørte Trinene forsvinde op af Trappen, og jeg tog igen fat paa mit Arbejde med Brædderne, som jeg efter faa Minutters Forløb havde faaet løsnet saaledes, at jeg kunde skille dem ad. Krybende gennem Aabningen kom jeg ind i den anden Celle, som viste sig at være, saaledes som jeg havde antaget, den anden Halvdel af den, jeg var bleven indesluttet i. Det var ikke lettere for mig at flygte herfra end fra min egen; thi der var ingen anden Bræddevæg, og Døren var aflaaset. Det var ikke muligt at opdage Spor af, hvem den Ulykkelige var, der nu var bleven ført ud af denne Celle. Jeg vendte tilbage til min egen, satte Brædderne paa deres Plads og ventede med al det Mod, jeg kunde samle sammen, paa at blive stævnet for Tribunalet, hvilket sandsynligvis vilde blive ensbetydende med min Dødsdom.

Det varede længe; men til sidst hørte jeg Lyden af Fodtrin i Gangen, og jeg rustede mig

til atter at være Ørevidne til en andens Død og høre det stakkels Offers Skrig. Intet af den Slags skete imidlertid, Fangen blev uden Voldsomhed igen sat ind i Cellen. Jeg fik ikke Tid til at kigge ud gennem min Sprække; thi i det næste Øjeblik blev min Dør reven op, og min nederdrægtige Gondolfører og en anden Mand traadte ind til mig. —

»Kom Franskmand,« sagde han. Han holdt sin blodplettede Kniv i sin store haarede Haand, og jeg læste i hans Øjne, at han kun ventede paa en Anledning til at jage den i mit Hjerte. Modstand var unyttig. Jeg fulgte uden at sige et Ord og blev ført op af Stentrappen tilbage til den prægtige Sal, hvor jeg før havde staaet over for det hemmelige Tribunal. Jeg blev puffet ind; men til min Forundring var det ikke mig, Tribunalets Opmærksomhed var henvendt paa. Et af dets Medlemmer, en høj ung Mand, stod foran det og talte i en lav indtrængende Tone. Hans Stemme bævede ængsteligt, og hans Hænder foer frem og tilbage eller knyttedes i stærk Sindsbevægelse. »I kan ikke gøre det! I kan ikke gøre det!« raabte den unge Mand, »jeg bønfalder Tribunalet om at overveje sin Beslutning.« — »Træd til Side Broder,« sagde den gamle Mand, som præsiderede. »Den Sag er

afgjort, og en anden staar for Tur.« — »For Himlens Skyld, vær barmhjertig,» raabte den unge Mand. — »Vi har allerede været barmhjertige,« svarede den anden, »Døden vilde have været en ringe Straf for en saadan Forbrydelse. Vær nu stille, og lad Retten have sin Gang.« Jeg saa den unge Mand kaste sig i et Anfald af Fortvivlelse ned paa sin Stol. Jeg havde imidlertid ikke Tid til at spekulere over, hvad det var, som rystede ham saaledes; thi hans Kollegaer havde allerede fæstet deres alvorlige Øjne paa mig. Det afgørende Øjeblik var kommet.

»De er Oberst Gerard?« sagde den skrækkelige gamle Mand.

»Jeg er det.« — »Adjudant hos den Røver, som kalder sig General Suchet, og som handler i den Ærkerøver Bounopartes Navn?«

Jeg havde paa Læberne at sige ham, at han var en Løgner; men indsaa i tide at dette ikke var Tidspunktet nu til aabenbar Trods. — »Jeg er en hæderlig Soldat,« sagde jeg, »jeg har adlydt mine Ordre og gjort min Pligt.«

Blodet foer op i den gamle Mands Ansigt, og jeg saa hans Øjne lyse gennem Masken.

»I er Tyve og Røvere allesammen,« raabte han. »Hvad har I her at bestille, I er Fransk-

mænd hvorfor blive I ikke i Frankrig? Har vi bedt Jer komme? Med hvad Ret er I her? Hvor er vore Malerier? Hvor er Hestene fra Sankt Markus? Hvem er I, at I røver disse Skatte, som vore Fædre har samlet gennem saa mange Aarhundreder? Vi var en stor Stad, da Frankrig endnu laa øde. Jeres drukne, uvidende og stridslystne Soldater har ødelagt Helgeners og Heltes Mindesmærker. Hvad har De at svare herpaa?« — Han var virkelig en skrækkelig gammel Mand, hans graa Skæg stod stift af Raseri, og han udhvæsede sine Spørgsmaal som en gal Hund. Jeg kunde have sagt ham, at hans Malerier var velbeholdne i Paris, at hans Heste ikke var værd at gøre saa meget Væsen af, og at han kunde se Helte — jeg vilde ikke sige noget om Helgener — uden at gaa tilbage til sine Forfædre, ja ikke engang ud af sin Stol, alt dette burde jeg maaske have sagt; men man kunde ligesaa gerne have talt om Religion til en Mammeluk. Jeg trak blot paa Skuldrene.

»Fangen har ikke noget at sige til sit Forsvar,« sagde en af de maskerede Dommere. — »Er der ingen, som har nogen Bemærkning at gøre, forinden Dommen bliver afsagt?« spurgte den gamle Mand og lod Øjet glide rundt paa Dommerne. »Jeg har nok noget at bemærke,«

sagde en af dem, »men jeg kan daarlig hentyde dertil uden at saare en Broders Følelser, jeg vil derfor blot minde om, at der er en meget vægtig Grund til at idømme denne Officer en eksemplarisk Straf.« — »Jeg har ikke glemt det,« svarede Præsidenten, hvorpaa han henvendte sig til den unge fortvivlede Mand og sagde, »Broder, dersom Tribunalet maa handle imod Eders Ønsker i en Henseende, vil det give Eder fyldig Oprejsning i en anden.« —

Den unge Mand vaklede frem og raabte: »Jeg kan ikke udholde det, Deres Ekselence maa tilgive mig, Tribunalet maa handle uden mig. Jeg er syg. Jeg er vanvittig.« Han vred sine Hænder og styrtede ud af Salen. »Lad ham gaa,« sagde den gamle Mand. »Det er mere end man kan forlange af Kød og Blod, at han skulde blive under dette Tag. Men han er en ægte Venetianer, og naar den første Sorg er forbi, vil han forstaa, at vi ikke kunde handle anderledes.«

Jeg var bleven forglemt under denne Episode, og skønt jeg ikke er en Mand, som er vant til at blive overset, vilde jeg have været lykkelig, om man var bleven ved med ikke at lægge Mærke til mig. Men nu saa Præsidenten atter

paa mig, som en Tiger der vender tilbage til sit Offer.

»De skal betale for det altsammen, det er ikke mere end ret og billigt at De gør det,« sagde han. »De, som ikke er andet end en forløben Eventyrer, en Fremmed, De har vovet at kaste Deres Øjne paa en Sønnedatter af en af Venedigs Doger, som allerede var forlovet med Arvingen til Loredans. Den som tager sig en saadan Frihed maa betale den dyrt.«

»Den kan aldrig betales for dyrt.« — »Lad os tale derom, naar De har afbetalt en Del af Gælden, kan hænde at De til den Tid ikke er er saa stor paa det. Matteo, før Fangen tilbage til hans Celle. Det er Mandag Nat. Lad ham hverken faa Mad eller Drikke, og før ham saa atter frem for Tribunalet paa Onsdag Nat. Vi ville da have bestemt paa hvilken Maade, han skal dø.«

Det var ingen glædelig Udsigt; men det var dog altid en Udsættelse, og man er taknemmelig for en ringe Naade, naar man har en Vildmand med en blodbestænkt Kniv ved sin Side. Han trak mig ud af Salen, og jeg blev skubbet ned ad Trappen tilbage til min Celle. Døren blev laaset, og jeg overladt til mine Betragtninger.

Min første Tanke var at etablere en Forbindelse med min Ulykkesfælle. Jeg ventede til Lyden af Fodtrinene var død hen, tog saa forsigtigt Brædderne ud og kiggede ind. Lyset var saa svagt, at jeg knapt kunde skelne en Skikkelse, som var krøben sammen i en Krog; men jeg kunde høre Lyden af en Stemme, som bad saaledes, som man beder, naar man er i Dødsangst. Brædderne maa have knaget; thi der lød et højt Overraskelsesraab.

»Mod, fat Mod min Ven!« sagde jeg. »Alt er endnu ikke tabt. Skyd Hjertet op i Livet; thi Etienne Gerard er ved Deres Side.« — »Etienne!« — Det var en Kvindes Røst — en Røst som altid lød som Musik for mine Ører. Jeg fløj gennem Aabningen og slyngede mine Arme om hende. »Lucia! Lucia!« raabte jeg.

Nu lød der kun Lucia! og Etienne! i nogen Tid; thi man kan ikke sige andet i saadanne Øjeblikke. Det var hende som først fattede sig. »O! Etienne, de vil dræbe dig, hvorledes er du kommen i deres Hænder?« — »Som Svar paa dit Brev.« — »Mit Brev? Jeg har ikke skrevet noget Brev til dig.« — »De listige Skurke! Men du?« — »Jeg kom ogsaa som Svar paa dit Brev.« — »Lucia, jeg har heller ikke skrevet noget Brev.« — »De har fanget os begge med

den samme Snare.« — »Det gør ikke noget for mit Vedkommende Lucia, der er ingen overhængende Fare for mig, de har ganske roligt sendt mig tilbage til min Celle.« — »O, Etienne de vil dræbe dig, Lorenzo er der.« — »Den gamle Graaskæg?« — »Nej, en ung mørk Mand. Han elskede mig, og jeg troede, at jeg elskede ham, indtil jeg lærte, hvad Kærlighed er, Etienne. Han vil aldrig tilgive dig, han har et Stenhjærte.« — »Lad dem gøre med mig, hvad de vil, de kan ikke berøve mig svundne Dages Lykke Lucia. Men hvad vil de gøre ved dig?« — »Aa, det er ikke værd at tale om, de mener, at det skal være et Skændselstegn; men jeg vil bære det som et Hæderstegn, siden det er for din Skyld jeg faar det.« — Hendes Ord bragte mit Blod til at isne. Alle mine Kvaler var intet i Sammenligning med den Rædsel, som bemægtigede sig mig. »Lucia!« raabte jeg, »for Himlens Skyld, sig mig, hvad disse Røvere vil gøre ved dig. Sig mig det Lucia, sig mig det.« — »Jeg skulde ikke sige dig det, Etienne, for du vil tage dig det nærmere, end det er værd; men jeg vil alligevel gøre det, for at du ikke skal tro, det er noget endnu værre. Præsidenten har befalet, at mit ene Øre skal skæres af, for at jeg bestandig skal være brændemærket,

fordi jeg har elsket en Franskmand.« — »Hendes Øre! Dette elskede lille Øre, som jeg havde kysset saa ofte. Jeg førte Haanden op til dets fløjelsbløde Runding for at forvisse mig om, at denne Helligbrøde endnu ikke var bleven begaaet. Jeg svor at kun over mit Lig, skulde de røre dette Øre. — »Du maa ikke bryde dig derom Etienne, — men jeg er alligevel glad over, at du gør det!« — »De skal ikke faa Lov at røre dig — de Djævle.« — »Jeg har Haab, Etienne. Lorenzo er der. Han tav da Dommen blev afsagt, men han maa have talt min Sag, da jeg var ført bort.« — »Han gjorde det. Jeg hørte ham tale.« »Saa maa han have smeltet deres Hjerter.« —

Jeg vidste, at det ikke var lykkedes ham; men kunde jeg sige det til hende? Dog, jeg kunde lige saa gerne have gjort det; thi med Kvindens sikre Instinkt gættede hun det af min Tavshed. — »De vilde ikke lytte til ham! Du skal ikke være bange for at fortælle mig det min Elskede! Du skal faa at se, at jeg er en tapper Krigers Kærlighed værdig. Hvor er Lorenzo nu?« — »Han har forladt Salen.« — »Saa har han sikkert ogsaa forladt Paladset.« — »Jeg tror det.« — »Han har overladt mig til min Skæbne. Etienne! — Etienne! de kommer!

— Jeg hørte virkelig Trin og i Frastand en Raslen med Nøgler. Hvad kom de for nu, siden der ikke var flere Fanger at føre frem for Domstolen? Det kunde kun være for at fuldbyrde denne skrækkelige Dom paa min Elskede. Jeg stod mellem hende og Døren og følte mig i Besiddelse af en Løves Kræfter. Før vilde jeg omstyrte Bygningen, end jeg vilde tillade, at de rørte ved Lucia. — »Gaa tilbage! gaa tilbage,« raabte hun, »de vil myrde dig Etienne. Mit Liv er i det mindste sikkert. For din Kærligheds Skyld gaa tilbage Etienne. Det gør intet. Jeg skal ikke give en Lyd fra mig. Du vil ikke vide af det, førend det er sket.«

Hun brødes med mig, denne fine Skabning, og med en mærkelig Kraft fik hun trukket mig hen til Aabningen mellem Cellerne. Men en pludselig Tanke var faret igennem mit Hoved. »Vi kunne frelse os,« hviskede jeg, »gør hurtig og uden Indvending hvad jeg siger. Gaa ind i min Celle, skynd dig.«

Jeg skød hende ind gennem Aabningen og hjalp hende at rette Brædderne paa deres Plads. Jeg havde beholdt hendes Kappe, den hyllede jeg mig ind i og krøb ind i Cellens mørkeste Krog. Der laa jeg, da Døren blev aabnet, og flere Mænd traadte ind. Jeg havde beregnet,

at de ikke vilde medbringe nogen Lygte, de havde tidligere ingen haft. For deres Øjne var jeg kun en mørk Klump, som jeg laa der i Krogen.

»Bring Lys,« sagde en af Mændene. — »Nej, nej for Pokker,« raabte en grov Stemme, som jeg genkendte som Skurken Matteos. »Dette er ikke en Spøg, som jeg holder af, og jo mere jeg ser dertil, jo mindre holder jeg af at gøre det. Jeg er meget ked deraf Signora; men Tribunalets Befaling maa adlydes.« Min første Indskydelse var at springe op og styrte ud gennem den aabne Dør. Men hvorledes skulde det hjælpe Lucia. Forudsat at jeg slap bort, vilde hun være i deres Magt, indtil jeg kom tilbage med Hjælp, for ene kunde jeg ikke vente at frelse hende. Alt dette foer i et Nu gennem mit Hoved, og jeg indsaa, at min eneste Udvej var at ligge stille, tage hvad der vilde komme, afvente min Skæbne. Knægtens raa Haand rodede gennem mine Krøller — disse Krøller, som kun en Kvindes Fingre havde berørt. I det næste Øjeblik greb han fat om mit Øre, og en Smerte, som om jeg var bleven brændt med et gloende Jern, for igennem mig. Jeg bed i min Læbe for at tilbageholde et Skrig og mærkede, Blodet løb ned af min Nakke og min Ryg.

»Se saa! tak Himlen, at det er forbi,« sagde Fyren og gav mig et venligt Dask paa Kinden. »De har været en god Pige Signora, det vil jeg sige om Dem; men jeg vilde ønske, at De havde bedre Smag end at forelske Dem i en Franskmand. De kan takke ham og ikke mig for, hvad jeg nu har maattet gøre ved Dem.« — Hvad kunde jeg gøre andet end ligge ganske stille og skære Tænder over min egen Hjælpeløshed. Paa samme Tid blev dog min Smerte og mit Raseri mildnet ved Tanken om, at jeg havde lidt for den Kvindes Skyld, som jeg elskede. Det er altid Mændenes Skik at sige til Kvinderne, at de gerne vil lide enhver Smerte for deres Skyld; men det var mit Privilegium at vise, at jeg ikke havde sagt mere, end jeg vilde staa ved. Jeg tænkte ogsaa paa, hvor ædelt man vilde finde, jeg havde handlet, naar denne Begivenhed engang blev omtalt, og hvor stolte Conflans Husarer vilde være af deres Oberst. Disse Tanker hjalp mig til at lide i Stilhed, medens Blodet stadig flød ned over min Nakke og dryppede ned paa Stengulvet. Det var Lyden deraf, som nær havde ført til min Undergang. —

»Hun bløder stærkt,« sagde en af Mændene. »Du gør bedst i at hente en Læge, ellers vil

du finde hende død i Morgen.« »Hun ligger meget stille, og hun har ikke aabnet Munden,« sagde en anden, »Rystelsen har dræbt hende.« — »Nonsens, en ung Kvinde dør ikke saa let,« det var Matteo som talte. »Jeg har oven i Købet kun skaaret en lille Snip af, blot for at Tribunalets Mærke kunde være sat paa hende. Staa op Signora, staa op.«

Han tog mig i Skuldrene, og mit Hjerte stod stille af Rædsel for, at han skulde føle Epauletterne under Kappen.« — »Hvorledes gaar det nu?« spurgte han. Jeg gav intet Svar. — »Pokker staa i det, jeg vilde ønske, jeg havde med en Mand at gøre i Stedet for med en Kvinde, endda det er med den smukkeste Kvinde i Venedig,« sagde Gondolføreren. — »Hør Nicolas, laan mig dit Lommetørklæde og bring Lys.« —

Alt var forbi. Det værste var hændt. Intet kunde redde mig. Jeg laa stadig sammenkrøbet i min Krog. Enhver Muskel var spændt i mig ligesom i en vild Kat, der er parat til at springe frem. Dersom jeg skulde dø, havde jeg bestemt, at min Død skulde være mit Liv værdig.

En af Folkene var gaaet efter en Lampe, og Matteo søgte at standse Blodet med Lommetørklædet, om et Øjeblik vilde min Hemmelighed

være opdaget; da pludselig rejste Matteo sig op og stod ubevægelig. I samme Øjeblik hørtes en forvirret mumlende Lyd ved det lille Vindu højt oppe over mit Hoved. Der lød Klapren med Aarer og Brummen af mange Stemmer. Derpaa blev der banket paa Indgangsdøren, og en frygtelig Stemme raabte: »Luk op! Luk op i Kejserens Navn!«

Kejseren! Ligesom Dæmonerne tager Flugten, naar en Helgens Navn bliver nævnet, saaledes løb nu med høje Rædselsraab Matteo, Tjenerne, Hushovmesteren, Mændene, hele Morderbanden, ved at høre disse Ord. Der lød et Skud, saa Slaget af en Økse, og Døren sprængtes. Man hørte Klirren med Vaaben og franske Soldaters Raab inde i Hallen. Øjeblikket efter løb en ned af Trappen, og en Mand stormede vildt ind i min Celle. — »Lucia!« raabte han, »Lucia!« Han stod i det svage Lys forpustet og ikke i Stand til at finde Ord. Endelig udbrød han: »Har jeg ikke vist dig Lucia, hvor højt jeg elsker dig? Hvad mere kunde jeg gøre for at bevise dig det? Jeg har forraadt mit Land, jeg har brudt min Ed, jeg har styrtet mine Venner i Ulykke, og jeg har vovet mit Liv for at frelse dig.«

Det var den unge Lorenzo Loredans, den

Elsker jeg havde fortrængt. Det gjorde mig ondt for ham; men enhver er sig selv nærmest i Kærligheden, og dersom man taber i Spillet, er det altid en Trøst at tabe til en, som er en taknemmelig og hensynsfuld Vinder. Jeg vilde forklare ham dette; men ved det første Ord, jeg ytrede, gav det et Sæt i ham af Forbavselse, han foer ud i Gangen, greb Lampen, som hang der, og holdt den lige op for mit Ansigt.

»Det er Dem Forræder!« raabte han. »De forbandede Franskmand. De skal betale mig den Uret, De har gjort mig.« —

Men i det næste Øjeblik saa han mit blege Ansigt og Blodet, som stadig flød fra mit Øre. — »Hvad er dette?« spurgte han, »hvorledes har De mistet Deres Øre?«

Jeg betvang min Svaghed, og idet jeg holdt Lommetørklædet for mit Øre, rejste mig op fra mit Leje, som den stolte Oberst ved Husarerne.

»Den Skade, der er sket mig, er ikke værd at nævne, min Herre. Med Deres Tilladelse ville vi ikke tale om en saa ringe og personlig Sag.«

Men Lucia var trængt ind fra sin Celle og fortalte hele Historien, medens hun klappede Lorenzo paa Armen. — »Den ædle Officer her

er traadt i mit Sted. Han har taget Straffen paa sig og har lidt for at frelse mig.«

Jeg læste i Italienerens Ansigt, hvilken Kamp der foregik i hans Indre, og jeg sympathiserede med ham. Til sidst rakte han mig Haanden, idet han sagde: »Oberst Gerard, De er værdig til at elskes højt. Jeg tilgiver Dem; thi selv om De har gjort mig Uret, har De gjort Afbigt paa en ædel Maade. Men jeg er forundret over at træffe Dem levende. Jeg forlod Tribunalet, førend De blev dømt, men jeg forstod, at der ikke vilde blive vist Skaansel mod nogen Franskmand, fordi de franske have ødelagt Venedigs Kunstværker.«

»Han har ikke ødelagt dem,« udbrød Lucia, »han har hjulpet til at bevare dem i vort Palads.«

»I det mindste en af dem,« sagde jeg og kyssede hendes Haand.

Dette var den Maade, mine Venner, paa hvilken jeg mistede mit Øre. To Dage efter mit natlige Eventyr fandt man Lorenzo med gennemboret Hjerte paa Sankt Markuspladsen. Af Tribunalet og dets Bødler blev Matteo og tre andre skudt, Resten vist ud af Byen. Lucia, min elskelige Lucia, trak sig tilbage til et Kloster paa Murano, efter at de franske havde forladt Venedig. Der er hun sagtens endnu, som

en yndig Abbedise, der maaske for længe siden har glemt de Dage, hvor vore Hjerter bankede mod hinanden, og hele Verden syntes os saa lille i Sammenligning med den Kærlighed, som brændte i vore Aarer. Dog maaske er det ikke saaledes. Maaske har hun ikke formaaet helt at glemme dem. Der kan maaske endnu være Dage, hvor hendes Sjælefred forstyrres ved Erindringen om den gamle Soldat, som elskede hende i hine længst forsvundne Tider. Ungdommen og Lidenskaben er svunden; men en ædel Mands Hjærte forandres ikke, og Etienne Gerard vil bøje sit graa Hoved for hende og gerne ofre sit andet Øre med for at tjene hende. —

II.

Hvorledes Etienne Gerard frelste Armeen.

Jeg har jo fortalt Jer mine Venner, hvorledes vi holdt Englænderne indesluttede i deres Lejr ved Tørres Vedias i seks Maaneder, fra Oktober 1810 til Marts 1811. Det var i den Tid, jeg jagede Ræven sammen med dem og viste dem, at blandt alle deres Sportsmænd var der ingen, som kunde maale sig med Husaren fra Conflans Regiment. Da jeg galoperede til-

bage til den franske Lejr med min Klinge dryppende af Dyrets Blod, tiljublede Forposterne mig et begejstret Hurra, medens de engelske Jægere endnu bestandig raabte og skreg efter mig, saa jeg samtidig var Genstand for begge Arméers Beundring, og jeg var saa rørt herover, at jeg fik Taarer i Øjnene. Disse Englændere er ædelmodige Fjender. Samme Aften kom der en Pakke under Parlamentærflag adresseret til den Husarofficer, som dræbte Ræven. I Pakken laa Ræven, delt i to Stykker, ganske saaledes som jeg havde gjort det, tilligemed en lille Skrivelse, kort men hjertelig, saaledes som Englænderne udtrykker sig, hvori det hed, at da jeg havde slagtet Ræven, tilkom det mig at spise den. De kunde jo ikke vide, at vi franske ikke bruger at spise Ræve, og de udtrykte jo kun derved Ønsket om, at den, som havde vundet Æren ved Jagten, skulde ogsaa have Del i Udbyttet. En Franskmand kan jo imidlertid ikke lade en Høflighed ubesvaret, og jeg sendte derfor Ræven tilbage til disse brave Jægere, og bad dem modtage den til en Mellemret ved deres næste Jagtgilde. Paa den Maade fører ridderlige Modstandere Krig.

Jeg havde bragt hjem med mig fra mit Ridt

et tydeligt Kort over de Engelskes Stillinger, som jeg om Aftenen lagde frem for Massena.

Jeg havde haabet, at dette skulde bringe ham til at angribe, men alle disse Marschaller var indbyrdes uenige. Ney hadede Massena, Massena hadede Tunot, og Soult hadede dem alle sammen, af den Grund blev der intet gjort. Imidlertid blev Provianten knappere og knappere, og vort smukke Kavalleri blev ødelagt af Mangel paa Foder. Mod Slutningen af Vinteren var hele Egnen udspist, og der var ikke mere at faa at leve af, skønt vi sendte vore Fouragere vidt og bredt omkring. Det stod klart endogsaa for de tapreste af os, at vi maatte trække os tilbage. Selv jeg var tvungen til at indrømme dette. Men det var ikke saa let for os at trække os tilbage. Ikke alene var vore Tropper svækkede og udmattede af Mangel paa god Forplejning; men Fjenden var ogsaa bleven dristig ved vor lange Uvirksomhed. Vi var just ikke bange for Wellington, vel var han tapper og besindig; men han var ikke foretagsom, og desuden vilde Egnens Ufrugtbarhed virke hæmmende paa hans Forfølgelse af os. Men et stort Antal bevæbnede Bønder, et sandt Guerillakorps havde samlet sig omkring vore Flanker og vor Bagtrop. Disse Folk havde hele

Vinteren holdt sig i en tilbørlig Afstand fra os; men nu, da vore Heste var blevne stivbenede, sværmede de om vore Forposter saa tykt som Fluer, og den Mands Liv, som faldt i deres Hænder, var ikke en Øre værd. Jeg kunde nævne over et Dusin Officerer af mit Bekendtskab, som dengang blev dræbte, og de lykkeligste blandt dem var de, som blev trufne af en Kugle gennem Hovedet eller Hjertet. Der var nogle, hvis Død var saa rædselsfuld, at man aldrig vovede at underrette deres Slægtninge om Maaden, hvorpaa de omkom. Saa hyppige var disse Tragedier, og i den Grad indvirkede de paa vore Folks Fantasi, at det var meget vanskeligt at faa dem til at forlade Lejren. Der var især en Skurk af en Guerillahøvding ved Navn Manuelo med Tilnavnet »den smilende«, hvis Bedrifter fyldte dem med Rædsel. Han var en stor tyk Mand med et jovialt Udseende, og han laa paa Lur oppe imellem Bjergene med en Bande vilde Fyre. Der kunde skrives et helt Bind om denne Røvers Grusomheder og Raaheder; men vist er det, at han var en dygtig Mand; thi han forstod at organisere sine Folk, saa det næsten var umuligt for os at drage gennem hans Distrikt. Dette gjorde han ved at holde en streng Disciplin, som han opretholdt ved at straffe sine

Folk med stor Grusomhed, en Fremgangsmaade som gjorde dem frygtelige at støde paa; men som fik et uventet Resultat, hvilket min Historie vil vise. Havde han ikke hudflettet sin egen Løjtnant, — men I skal høre om det, naar Tiden kommer.

Der var mange Vanskeligheder forbundet med et Tilbagetog; men det var aabenbart at der ingen anden Udvej var, Massena begyndte ogsaa at sende Trosset og de Syge fra Tørres Nevas, som var hans Hovedkvarter, til Coimbra, den første stærke Stilling paa hans Forbindelseslinje. Han kunde imidlertid ikke gøre det ubemærket, og Guerillaerne sværmede tættere og tættere om vore Flanker. En af vore Divisioner, Clausels, med en Brigade af Montruns Kavalleri laa langt nede i Syd for Tajo, og det var nødvendigt at underrette dem om vort Tilbagetog; thi ellers vilde de blive ladt tilbage, omringet af Fjenden og uden nogen Hjælp. Jeg undrede mig over, hvorledes Massena vilde kunde give dem denne Underretning; thi enkelte Kurerer kunde ikke komme frem, og en mindre Afdeling vilde sikkert blive ødelagt. Paa en eller anden Maade maatte en Ordre blive givet til disse Folk om at trække sig tilbage; thi ellers vilde Frankrig miste en fjorten

tusind Mand. Lidet tænkte jeg paa, at det var mig, General Gerard, som skulde have Æren af at udføre en Daad, som vilde have kronet enhver Mands Liv med Hæder, og som staar højt blandt de Bedrifter, som har gjort mit saa berømt.

Paa den Tid tjente jeg i Massenas Stab, og han havde foruden mig to andre Adjudanter, som ogsaa var meget flinke og intelligente Officerer. Den enes Navn var Cortes, den andens Duplessis. De var begge ældre af Aar end jeg; men yngre i enhver anden Henseende. Cortes var en tynd mørk Mand, meget livlig og fyrig. Han var en dygtig Soldat, men alt for indbildsk. Efter hans Mening var han Arméens ypperste Mand. Duplessis var en Gascogner, ligesom jeg, og en meget flink Fyr, som alle Gascognere er. Vi skiftedes Dagen igennem til at gøre Tjeneste, og det var Cortes's Tur den Morgen, jeg taler om. Jeg saa ham ved Frokosten; men senere saas hverken han eller hans Hest. Hele Dagen var Massena i sin sædvanlige mørke Stemning, og han tilbragte megen Tid med at stirre gennem Feltkikkerten over paa de engelskes Linjer og efter Skibene paa Tajo. Han sagde intet om den Ekspedition, han havde sendt vor

Kammerat ud paa, og det sømmede sig ikke for os at spørge.

Da jeg omtrent Klokken tolv om Natten stod udenfor Marschallens Hovedkvarter, kom han ud og stod en halv Time ubevægelig med Armene foldede over Brystet og stirrede gennem Mørket ud i den østlige Retning. Han stod saa stiv og ubevægelig, at man skulde tro, den tilhyllede Skikkelse med den trekantede Hat var Mandens Statue. Hvad han stirrede efter, kunde jeg ikke begribe; men til sidst udstødte han en drøj Ed, drejede sig om paa Hælen, gik ind i Huset og lukkede Døren efter sig. Den næste Dag havde den anden Adjudant, Duplessis, om Morgenen en Sammenkomst med Massena, efter hvilken ogsaa han og hans Hest var forsvundne. Om Aftenen da jeg sad i Marchallens Forværelse gik han forbi mig, og jeg saa ham atter staa udenfor og stirre imod Øst ligesom den foregaaende Aften. En stiv halv Time stod han der ligesom en sort Skygge i Mørket, saa gik han ind, smældende Døren i efter sig, og jeg hørte hans Sporer og Kaardeklinge rasle og klirre medens han gik. Han var altid en hidsig gammel Mand; men naar noget gik ham imod, vilde jeg næsten hellere staa for Kejseren end for ham. Jeg hørte ham om Natten bande og stampe

ovenover mit Hoved, men han sendte ikke Bud efter mig, og jeg kendte ham altfor godt til at gaa ukaldet til ham.

Næste Morgen havde jeg Tjeneste, jeg var jo nu ogsaa den eneste Adjudant, og jeg var hans Yndlings-Adjudant; han satte altid Pris paa en rask Soldat. Jeg er overbevist om, at der var Taarer i hans mørke Øjne, da jeg kom ind til ham den Morgen. »Gerard,« sagde han, »kom herhen.«

Med en venlig Gestus tog han mig ved Armen og førte mig hen til det aabne Vindu, som vendte mod Øst. Nedenfor os laa Infanteriets Lejr, og ved den anden Side Kavalleriets med dets lange Række Heste. Vi kunde se de franske Forposter og derefter en aaben Slette, hist og her bedækket med Vinhaver. Ved den ene Side laa en Række Bjerge, hvoraf en Top ragede op over de andre paa en iøjenfaldende Maade. Rundt om Foden af disse Bjerge var et bredt Skovbælte. En Vej løb herigennem, hvid og skinnende, snart sænkende sig og snart hævende sig, indtil den forsvandt mellem to Bjerghøjder. »Dette,« sagde Massena, idet han pegede paa Bjergsiden, »er Sierres de Merodal. Kan De opdage noget paa Toppen?«

Jeg svarede »Nej«.

»Nu«, sagde han og rakte mig sin Kikkert, Ved dens Hjælp opdagede jeg ligesom en lille Vold eller Stenhob oppe paa Toppen.

»Hvad De ser, er en Bunke Træstammer, som er lagte der til et Signal. Vi anbragte dem der, dengang vi var Herrer over Egnen, og skønt vi ikke længere er det, staar Tegnet der uforstyrret. Gerard, denne Bavne maa tændes i Nat. Frankrig behøver det, Kejseren behøver det, Arméen behøver det. To af Deres Kammerater er dragne ud for at antænde den; men ingen af dem har naaet Maalet. I Dag er det Deres Tur, og jeg beder til, at De maa have bedre Held.«

En Soldat skal ikke spørge om Grunden til den givne Ordre, og derfor havde jeg ikke andet at gøre end at skynde mig ud af Værelset for at udføre den; men Marschallen lagde Haanden paa min Skulder og standsede mig.

»De skal vide alt for at forstaa, hvad det er for en vigtig Sag, De ofrer Deres Liv for,« sagde han, »Halvtredsindstyve Mil syd for os paa den anden Side af Tajo, staar General Clausel. Hans Lejr er beliggende nær ved en Bjergtop, som hedder Sierra d'Ossa. Paa Spidsen af den er en Bavne, og ved denne Bavne har han en Vagtpost opstillet. Det er aftalt imellem

os, at naar han ved Midnatstid ser vort Baal brænde, skal han som Svar antænde sit eget, og da trække sig tilbage til Hovedarméen. Dersom han ikke straks bryder op, maa jeg drage bort uden ham. I to Dage har jeg bestræbt mig for at give ham Underretning herom. I Dag maa det ske, ellers vil hans Armé blive ladt tilbage og tilintetgjort.«

O mine Venner! hvor svulmede mit Hjærte, da jeg hørte hvor stor den Bedrift var, som Lykken havde udset mig til at udføre. Dersom mit Liv blev sparet, vilde det være endnu et glimrende Blad i min Lavrbærkrans, og dersom jeg døde, blev det en Død, som var min Løbebane værdig. Jeg sagde intet; men de ædle Tanker, som gennemstrømmede mig, afspejlede sig uden Tvivl paa mit Ansigt; thi Massea greb min Haand og trykkede den.

»Se her er Bjergtoppen, og der er Bavnen,« sagde han, »men denne Guerillabande er imellem Dem og den. Jeg kan ikke afse en større Afdeling, og en mindre vilde blive ødelagt. Derfor maa De udføre det alene. De maa selv udfinde paa hvilken Maade; men Klokken tolv i Nat maa Bavnen lyse.«

»Der er kun en Ting, jeg vil bede Dem om, Herr Marschal, og det er, at De vil sende mine

Effekter og Penge til min Moder.« Jeg gav ham Haanden og gik bort med Hjærtet glødende ved Tanken om den store Opgave, som laa for mig.

Jeg sad en Stund i mit Værelse og overvejede, paa hvilken Maade jeg bedst skulde gribe Tingen an. Den Kendsgerning, at det ikke var lykkedes to saa dygtige og modige Officerer som Cortes og Duplessis at naa Spidsen af Siorra de Merodal, tydede paa, at Egnen var meget strengt bevogtet af Guerillaerne. Jeg udregnede Afstandene paa et Kort. Det viste, at der var ti engelske Mil aabent Land, man skulde igennem, forinden man naaede Bjergene, som var omkranset af et Skovbælte, der vel omtrent var tre à fire Mile bredt. Endelig kom saa selve Bjergspidsen, den var ikke synderlig høj; men ganske bar, saa der var intet til at skjule mig. Saaledes var min Rejses tre Stadier. — Jeg tænkte, at naar jeg blot havde naaet Skoven, vilde det øvrige blive let; thi jeg kunde ligge skjult i dens Skygge indtil Nattens Frembrud, og saa beskyttet af Mørket klatre op paa Bjergets Top. Jeg vilde fra otte til tolv have fire Timers Mørke, hvori jeg kunde naa derop. Det var altsaa kun det første Stadium, som gav mig alvorlige Betænkeligheder.

Gennem det aabne Landskab løb den indbydende hvide Vej, og jeg huskede, at mine Kammerater begge var dragne af Sted til Hest. Dette havde sikkert været deres Ødelæggelse; thi intet var lettere for Røverne end at holde Udkig med Vejen og ligge paa Jagt efter alle, som passerede den. Det vilde ikke have været vanskeligt for mig at ride gennem Sletten; thi jeg var paa den Tid meget vel bereden, ikke alene havde jeg Violette og Rataplan, to af de bedste Heste i Arméen; men jeg havde ogsaa den udmærkede Jagthest, jeg havde taget fra Sir Cotton. Efter at have tænkt meget frem og tilbage, bestemte jeg mig dog for at gaa til Fods, da jeg mente, at jeg saa bedre skulde være i Stand til at drage Fordel af enhver Tilfældighed, som kunde frembyde sig. Hvad min Dragt angaar, dækkede jeg min Husaruniform med en lang Kappe og tog en graa Hue paa Hovedet. I spørger maaske, hvorfor jeg ikke forklædte mig som Bonde; men dertil vil jeg svare, at en Mand af Ære ønsker ikke at blive dømt som Spion. Der er Forskel paa at blive myrdet, og paa at blive dømt retfærdigt efter Krigslovene. Jeg vilde ikke løbe den Risiko at ende mit Liv paa en saadan Maade. —

Efter Middag forlod jeg Lejren og passerede

med Lethed Vagtposternes Linje. Under min Kappe havde jeg en Feltkikkert og en Pistol samt min Sabel, og i min Lomme medbragte jeg Fyrsvamp, Flint og Staal.

De første to, tre Mil holdt jeg mig i Skjul af Vinhaverne, og paa denne Maade kom jeg saa godt fremad, at Hjærtet hoppede i Livet paa mig, og jeg tænkte ved mig selv, at naar blot en Mand med nogen Forstand tog Sagen i sin Haand, kunde den let føres til et heldigt Resultat. Naturligvis var Cortes og Duplessis blevne sete, da de galoperede af Sted paa den aabne Vej; men det var en anden Sag med den snedige Gerard, som luskede om mellem Vinhaverne. Jeg tør sige, jeg havde omtrent gaaet fem Mil, førend jeg stødte paa nogen Hindring; men saa kom jeg til et lille Værtshus, foran hvilket der holdt nogle Vogne, og var en Del Folk forsamlet, det var de første Mennesker jeg havde mødt paa min Vej. Nu, da jeg var saa langt fra vore Linjer, vidste jeg, at enhver Person, jeg mødte, var en Fjende. Jeg bukkede mig derfor ned og krøb hen til et Sted, hvor jeg bedre kunde holde Øje med hvad der foregik. Her opdagede jeg at det var Bønder, som var i Færd med at læsse tomme Vintønder paa to Vogne. Jeg kunde ikke indse, at de hverken

kunde hjælpe mig eller hindre mig i mit Forehavende, og jeg fortsatte derfor min Vandring. — Men snart forstod jeg, at min Opgave var ikke saa let, som jeg havde troet; thi efterhaanden som Vejen gik opad ophørte Vinhaverne, og jeg befandt mig paa en aaben Strækning omkranset af Høje. Fra en Grøft, hvori jeg var krøben ned, undersøgte jeg Egnen med min Feltkikkert og opdagede snart, at der var en Vagt stillet op paa hver Høj, og at disse Folk havde deres Piketter og Forposter stillet frem ligesaa nøjagtigt som vi. Jeg havde jo hørt om den Disciplin, som udøvedes af den Slyngel, som kaldtes »Smileren«, og jeg tvivlede ikke om, at dette var en Prøve derpaa. Mellem Højene var der en Kordon af Skildvagter, og skønt mit Blik strejfede rundt i alle Retninger, mødte det bestandig en Fjende. Der var saa lidt Skjul, at en Rotte vilde have haft ondt ved at slippe ubemærket forbi. Selvfølgelig vilde det være let nok at komme forbi, naar det blev mørkt; men jeg var endnu saa langt fra Bjerget, at jeg saa ikke vilde kunne komme tidsnok til at antænde Bavnen Klokken tolv. Jeg laa i min Grøft og udkastede den ene Plan mere dristig end den anden. Men pludselig fik jeg den

Lynstraale, som kommer til den tapre Mand, der ikke fortvivler.

I husker nok, at jeg fortalte Jer om de to Vogne ved Kroen, som blev læssede med tomme Tønder. Oksernes Hoveder var vendte mod Øst, og det var derfor sandsynligt, at Vognene skulde i samme Retning som jeg. Kunde jeg nu blot skjule mig i en af dem, saa gaves der jo ingen lettere Maade til at komme igennem Guerillaernes Lejr. Saa simpel og saa god var denne Plan, at jeg ikke kunde tilbageholde et Glædesudraab, da den faldt mig ind, og jeg skyndte mig øjeblikkelig hen til Kroen. Der, bag ved nogle Buske, havde jeg et godt Udkig til, hvad der foregik paa Vejen.

Der var tre Bønder med røde Monterohuer, som læssede Tønderne op, og de havde fyldt den ene Vogn og begyndt at læsse den anden Vogn; men der laa endnu en Mængde tomme Tønder og ventede paa at blive smidt op. Jeg har altid sagt, at Lykken var en Kvinde, og hun kan ikke modstaa en flot ung Husarofficer. Da jeg havde ligget en lille Tid i mit Skjul, gik Bønderne ind i Kroen, de var nemlig blevne tørstige af deres Arbejde, da det var en meget varm Dag. Hurtig som et Lyn foer jeg ud af mit Skjulested, klatrede op paa Vognen og krøb

ind i en af de tomme Tønder. Den havde Bund; men var aaben foroven og laa med den aabne Side indad. Jeg krøb sammen, ligesom en Hund i sit Hus, med Knæene trukne op under Hagen; thi Tønden var ikke meget stor, og jeg er en velvoksen Mand. Som jeg laa der, kom de tre Bønder ud, og et Bump ovenover mig sagde mig, at en anden Tønde var lagt ovenpaa min; de blev ved at stable den ene Tønde ovenpaa den anden, saa jeg kunde ikke begribe, hvorledes jeg nogensinde skulde komme ud. Dog den Tid den Sorg tænkte jeg, og jeg tvivlede ikke om, at havde Lykken og min egen Kløgt ført mig saa langt, kom jeg nok videre. —

Saa snart de havde fyldt Vognen, begav de sig paa Vej, og jeg jublede i min Tønde; thi Bønderne kørte mig den Vej, jeg ønskede. Vi kørte langsomt, og jeg kunde mærke, at Bønderne gik ved Siden af Vognen; thi jeg hørte deres Stemmer tæt ved mig. De syntes at være nogle meget lystige Fyre; thi de lo hjærteligt, medens de gik. Skønt jeg taler deres Sprog ret godt, kunde jeg ikke opdage noget komisk i de Stumper af deres Samtale, som naaede mit Øre.

Jeg udregnede at med det Trit Okserne satte op, tilbagelagde vi omtrent to Mil i Timen.

Derfor, da jeg antog der var gaaet halvtredie Time — men aa! mine Venner, hvilke Timer! sammenkrøbet, næsten kvalt og forgiftet af Dunsten fra Bundfaldet i Tønden, — da var jeg sikker paa, at vi var komne over den farlige aabne Strækning, og vi var ved Begyndelsen af Skoven. Nu maatte jeg spekulere paa, hvorledes jeg skulde komme ud af Tønden. Jeg tænkte paa forskellige Maader og vejede den ene mod den anden, — da blev Spørgsmaalet løst paa en simpel, men uventet Maade.

Vognen standsede med et Ryk, og jeg hørte flere ophidsede grove Stemmer tale. »Hvor, hvor?«, raabte en. »Paa Vognen,« sagde en anden. »Hvem er han?« spurgte en tredie.

»En fransk Officer, jeg saa hans Hue og hans Støvler.« De brød alle ud i Latter. »Jeg saa ud af Krovinduet og saa ham springe ind i Tønden, ligesom en Toreador, som er forfulgt af en Tyr.« »Hvilken Tønde er det?« »Det var denne«, sagde Knægten, og han slog virkelig sin Næve mod Træet over mit Hoved.

Hvilken Situation, mine Venner, for en Mand af min Rang! Jeg rødmer endnu efter fyrreogtyve Aars Forløb ved at tænke derpaa. At blive fangen ligesom en Mus i en Fælde og hjælpeløs at høre paa disse Bønderknoldes raa

Latter, og saa at vide, at min Sendelse var bleven afbrudt paa en ligesaa uværdig som latterlig Maade. — Jeg vilde have velsignet den Mand, som havde sendt en Kugle gennem Tønden og gjort Ende paa min Elendighed.

Jeg hørte Tøndernes Rumlen, da de blev læssede af Vognen, og derefter stirrede to beskæggede Ansigter og to Bøssepiber ind paa mig. De greb fat i Ærmerne paa min Kappe og trak mig ud i Dagslyset. Jeg maa have været en underlig Fremtoning at se paa, da jeg stod der missende og blinkende med Øjnene i det blændende Solskin. Jeg var krum som en Krøbling; thi jeg kunde ikke rette mine stive Lemmer, og min Kappe var paa den ene Side saa rød som en engelsk Soldats, da den var bleven farvet af Bundfaldet fra Tønden. De lo og lo disse Skurke, og da jeg ved min Holdning og min Mine søgte at udtrykke den Foragt, jeg følte for dem, blev deres Latter endnu stærkere. Men endogsaa nu i denne ubehagelige Stilling opførte jeg mig som den Mand, jeg er, og da jeg stolt sendte mit Blik om i Kredsen, var der ikke een, som turde møde det.

Dette ene Blik var tilstrækkeligt til at sige mig, hvorledes mine Sager stod. Bønderne havde overgivet mig til Guerillaernes Forpost. Der

var otte vildtudseende, mørkhaarede Skikkelser med Bomuldstørklæder under deres Sombreros, mangeknappede Jakker og farvede Bælter om Livet. De havde hver et Gevær foruden en eller to Pistoler stukne i Bæltet. Anføreren, en stor grov Karl, holdt sin Bøsse imod mit Øre, medens de andre undersøgte mine Lommer og fratog mig min Kappe, min Pistol, min Kikkert, min Sabel og værst af alt min Fyrsvamp, min Flint og mit Staal. Komme hvad der komme vilde, jeg var ødelagt; thi nu kunde jeg ikke engang antænde Bavnen, om jeg ogsaa naaede den.

Tænk Jer mine Venner, otte af disse Folk og tre Bønder og jeg ene og ubevæbnet. Var Etienne Gerard fortvivlet? I kender mig altfor godt til at tro, at jeg mistede Besindelsen; men disse forbandede Røvere kendte mig ikke. Aldrig har jeg udført en saa overordentlig og forbavsende Handling som i dette Øjeblik, hvor alt syntes tabt. Men I kunne gætte paa mange Ting, førend I udfinde den Maade, hvorpaa jeg slap løs fra disse Banditter. Hør, nu skal jeg fortælle det.

De havde slæbt mig ned af Vognen, da de fandt mig, og jeg havde staaet stiv og forpint iblandt dem; men Stivheden var gaaet over, og

min Tanke var allerede ivrigt beskæftiget med at udfinde en Maade til at slippe bort paa. Det var et smalt Pas, hvor Røvernes Forpost stod. Paa den ene Side begrænsedes det af en stejl Bjergvæg, paa den anden Side skraanede det langsomt nedad og endte i en kratbevokset Dal flere hundrede Fod nedenunder. Disse Karle, forstaar I, er Bjergboere, som kunne løbe Klippe op og Klippe ned, ganske anderledes end jeg. De havde en Fodbedækning af Skind, bunden om Foden ligesom Sandaler, hvilket giver dem Fodfæste overalt. En mindre resolut Mand vilde have fortvivlet. Men i eet Øjeblik opdagede jeg den Udvej, Skæbnen anviste mig, og benyttede mig deraf. En af Tønderne var rullet hen paa Kanten af Skraaningen. Jeg rykkede langsomt henimod den, og med et sandt Tigerspring hoppede jeg ind i den, og med en Bevægelse af mit Legeme satte jeg den i Gang, saa den rullede ned af Bjergets Skraaning. —

Aldrig kan jeg glemme denne frygtelige Tur. Hvorledes jeg hoppede, rullede og hvirvledes ned af denne skrækkelige Skrænt. Jeg havde presset hele mit Legeme sammen, saa det laa som en fast Klump, kun mit Hoved ragede ud over Kanten af Tønden, og det var et Under, jeg ikke slog Hjernen ud af Hovedet. Der var

lange jevne Skraaninger, og saa kom der skarpe Afsatser, hvor Tønden ikke længer rullede, men hoppede som en Ged, idet den foer med en Raslen og et Brag ned af Bjerget, saa hvert Ben i mit Legeme knagede. Vinden susede i mine Øren, og mit Hoved svirrede rundt, indtil jeg blev ganske syg, svimmel og forvirret. Da naaede jeg endelig de Buske, jeg havde set ligge dybt, dybt nedenunder mig. Jeg rullede gennem dem, medens det knagede og bragede i Grenene, og trilede videre ned af endnu en Skrænt ind i et andet lille Buskads, her flaktes min Tønde i to Stykker, idet den tørnede mod et lille Træ. Gennem en Bunke Staver og Tøndebaand krøb jeg ud, mit Legeme værkede; men mit Hjærte jublede, og min Sjæl frydede sig; thi jeg vidste, jeg havde udført en stor Bedrift, og jeg syntes, jeg allerede saa Bavnen lyse.

Jeg havde en skrækkelig Kvalme og følte mig fuldstændig som søsyg efter den Rystelse, jeg havde gennemgaaet. I et Par Minutter sad jeg med Hovedet støttet i Hænderne ved Siden af Levningerne af min Tønde; men det var ikke Tid til at hvile. Jeg hørte allerede Skud bag ved mig, og de sagde mig, at mine Forfølgere var komne ned af Bjerget. Jeg trængte ind i den tykkeste Del af Underskoven og løb og løb,

til jeg var ganske udmattet. Da lagde jeg mig ned og lyttede og spejdede; men jeg hørte ikke en Lyd. Jeg var sluppen fra mine Fjender.

Da jeg igen var kommen lidt til mig selv, gik jeg rask videre. For at undgaa at sætte Spor vadede jeg gennem flere Bække, den Tanke var nemlig falden mig ind, at man maaske forfulgte mig med Hunde. Da jeg kom til en aaben Plads og saa mig omkring, opdagede jeg til min Glæde, at jeg til Trods for mit Eventyr ikke var kommen saa meget langt ud af min Vej. Foran mig laa Toppen af Merodal, som med sin nøgne og skarpe Spids hævede sig over den lille Lund af Dværgege, som omgav dens Sider. Denne Lund var en Fortsættelse af det Buskads, hvor jeg havde fundet Ly, og skønt jeg vidste, at enhver Haand var imod mig, at jeg var ubevæbnet, og at der var mange Forfølgere efter mig, troede jeg dog ikke, der var nogen Fare, saa længe jeg var her og kunde skjule mig mellem Træerne. Jeg saa ingen; men af og til hørte jeg i nogen Afstand en Pibes Fløjten og Lyden af Geværskud.

Det var vanskeligt at arbejde sig frem gennem dette Krat, og jeg var glad, da jeg naaede de højere Træer og fandt en lille Sti, som snoede sig imellem dem. Jeg var natur-

ligvis for klog til at gaa paa den; men jeg holdt mig saa nær som muligt til den og fulgte dens Retning. Jeg havde gaaet et godt Stykke og og troede, jeg var nær ved Skovens Udkant, da en besynderlig klagende Lyd naaede mit Øre. I Begyndelsen tænkte jeg, det var et eller andet Dyrs Skrig; men da hørte jeg enkelte Ord, hvor iblandt det franske Udbrud: Mon Dieu! blev gentaget flere Gange. Med stor Forsigtighed gik jeg henimod den Retning, hvorfra Lyden kom, og hør nu, hvad jeg saa.

Paa et Leje af tørt Løv laa en Mand udstrakt, han var iført den samme graa Uniform, som jeg bar.

Han var øjensynlig haardt saaret, thi han holdt et Klæde, som var ganske blodigt op for Brystet. En Blodpøl havde dannet sig omkring ham, og han laa omgivet af en Sværm af Fluer, hvis Summen og Brummen sikkert vilde have tiltrukket sig min Opmærksomhed, dersom den ikke allerede var bleven vakt ved den Saaredes Stønnen. Jeg holdt mig tilbage et Øjeblik, frygtende at det var en Snare for at fange mig; men saa sejrede min Medlidenhed over alle Hensyn, og jeg løb frem og knælede ved hans Side. Han rettede et forvildet Blik paa mig, og jeg saa, det var Duplessis, den Mand som

var sendt ud før mig. Jeg behøvede kun et Blik paa hans indfaldne Kinder og glasagtige Øjne for at forstaa, at han var døende.

»Gerard,« hviskede han »Gerard«. Jeg kunde kun vise ham min Deltagelse; men han, skønt hans Liv var ved at udslukkes, vilde gøre sin Pligt til det yderste, som den Gentleman han var.

»Bavnen Gerard! De vil antænde den?«

»Har de Flint og Staal?« — »Det er her.«

»Saa skal jeg tænde den i Nat.«

»Jeg dør lykkelig nu, da jeg hører Dem sige det. De skød mig Gerard. Men De maa sige Marschallen, at jeg gjorde mit bedste. Cortes, han var ikke saa heldig som jeg. Han faldt i Hænderne paa Røverne og fik en skrækkelig Død. Dersom De ser, at De ikke kan undslippe dem, saa jag en Kugle gennem Deres eget Hjærte, at De ikke skal dø som Cortes.«

Jeg kunde se, at hans Aandedræt var ved at standse og jeg bøjede mig lavere ned for at opfange hans Ord. »Kan De sige mig noget, som kan hjælpe mig til at naa mit Maal?« — »Ja, ja de Pombal, han kan hjælpe Dem, hav Tillid til ham.«

Efter at have sagt disse Ord, faldt hans Hoved ned paa hans Bryst, og han var død.

»Hav Tillid til de Pombal. Det er et godt Raad.«

Til min Forbavselse saa jeg en Mand staa ved min Side. Jeg havde været saa optaget af min Kammerats Ord og saa begærlig efter at høre hans Raad, at Manden var kommen hen til mig, uden at jeg havde lagt Mærke dertil. Nu sprang jeg op og betragtede ham. Han var en høj, mørk Fyr, sorthaaret, sortøjet, sortskægget, med et langt alvorligt Ansigt. I Haanden havde han en Vinflaske, og over Skulderen hang en Muskedonner, saaledes som disse Folk bær den. Han gjorde intet Forsøg paa at benytte den, og jeg forstod, at det var den Mand, den døde havde anbefalet mig.

»Ak! han er død, han flygtede ind i denne Skov, efter at man havde skudt paa ham; men jeg var saa heldig at finde ham der, hvor han var styrtet om, og at gøre hans sidste Timer lettere. Dette Leje har jeg lavet og jeg har bragt ham Vin til at slukke hans Tørst.«

»Jeg takker Dem i Frankrigs Navn. Jeg er kun Oberst i Kavalleriet; men jeg er Etienne Gerard, og det Navn har nogen Klang i den franske Armée. Maa jeg spørge —«

»Ja, jeg er Aloysius de Pombal, yngre Broder af den berømte Adelsmand af samme Navn.

For Tiden er jeg den første Løjtnant i den Guerillabande, hvis Anfører er kendt under Navnet Manuelo Smileren.«

Paa Ære, jeg greb med Haanden til det Sted, hvor min Pistol skulde have siddet; men Manden lo blot ved denne Bevægelse.

»Jeg er hans første Løjtnant; men jeg er ogsaa hans dødelige Fjende,« sagde han. Medens han talte, aabnede han sin Jakke og tog sin Skjorte til Side. »Se her,« raabte han og viste mig en Ryg, som var mærket og sønderflænget med røde og purpurfarvede Streger. »Dette har Smileren gjort ved mig, en Mand med Portugals ældste Blod i sine Aarer. Men De skal faa at se, hvorledes jeg vil hævne mig.«

Der var et saadant Raseri i hans Øjne og den Maade, hvorpaa han viste sine hvide Tænder, at jeg ikke længere kunde tvivle om Sandheden af hans Ord, som understøttedes af hans hudflettede Ryg. »Ti Mænd har svoret at staa mig bi,« sagde han, »og jeg haaber om nogle faa Dage at kunne støde til Deres Armé; men jeg skal først have udført min Gerning her. Imidlertid —«. Der foregik en besynderlig Forandring med hans Ansigt, og pludselig løftede han Musketten imod mig. »Hold Hænderne op

du franske Hund, op med dem, eller jeg jager dig en Kugle gennem Hovedet.«

I studser mine Venner! I forbavses. Tænk da, hvor jeg blev forbavset over denne mærkelige Slutning paa hans Tale. Jeg stod der foran Bøssepibens sorte Munding og saa hans vildt funklende Øje. Jeg rakte mine Hænder i Vejret. I det samme lød der Stemmer fra alle Kanter i Skoven, og man hørte Trampen af mange Fødder. Flere frygtelige Skikkelser brød igennem Buskene, og et Dusin Hænder greb fat i mig elendige, fortvivlede Stakkel, og jeg var atter Fange. Gud være lovet jeg havde ingen Pistol, jeg kunde gribe for at skyde mig en Kugle for Panden. Havde jeg i det Øjeblik været bevæbnet, kunde jeg ikke nu sidde her og fortælle Eder denne gamle Historie.

Med grove, haarede Hænder holdt disse Karle mig fast og førte mig langs Stien gennem Skoven, og den nedrige de Pombal angav Retningen, mine Fangevogtere skulde følge. Fire af Røverne bar Duplessis døde Legeme. Aftenen kastede allerede sine Skygger over Egnen, da vi var komne ud af Skoven og steg op af Bjergets Side. Jeg blev ført op af det, indtil vi naaede Guerillaernes Hovedkvarter, som laa i en Kløft lige oppe ved Bjergspidsen. Der var

Bavnen, som det havde kostet mig saa megen Anstrængelse at naa, en firkantet Brændestabel, der laa den lige ovenover vore Hoveder. Under den laa to eller tre Hytter, som uden Tvivl havde tilhørt Gedehyrder; men som nu gav Ly til disse Uslinger. Jeg blev kastet ind i en af disse Hytter, bunden og hjælpeløs, og min stakkels Kammerats døde Legeme blev lagt ved Siden af mig.

Jeg laa der kun opfyldt af Tanken om, hvorledes jeg skulde bære mig ad med om nogle Timer at naa op til Bavnen, da aabnedes Døren til mit Fængsel, og en Mand traadte ind. Havde mine Hænder været fri, havde jeg grebet ham i Struben og kvalt ham; thi det var ingen anden end de Pombal. Et Par Røvere fulgte ham i Hælene; men han befalede dem, at de skulde blive udenfor, og lukkede Døren efter sig. »De Skurk!« udbrød jeg. — »Tys!«, hviskede han, »tal sagte, jeg ved ikke, hvem der kan lytte, og mit Liv afhænger af, at ingen hører os. Jeg har nogle Ord at sige Dem Oberst Gerard, ligesom jeg var god imod Deres Kammerat, vil jeg ogsaa gerne hjælpe Dem. Medens jeg talte med Dem ved hans afsjælede Legeme, saa jeg, vi var omringede, og at Deres Tilfangetagelse var uundgaaelig. Øjeblikkelig gjorde jeg Dem

til min Fange for at bevare Bandens Tillid. Deres Forstand vil sige Dem, at der var intet andet for mig at gøre. Jeg ved ikke, om jeg kan frelse Dem; men jeg vil i det mindste for søge det.«

Dette var et nyt Syn paa Sagen. Jeg sagde, at jeg kunde ikke vide, hvorvidt han talte Sandhed; men at jeg vilde dømme ham efter hans Gerninger.

»Mere forlanger jeg ikke,« sagde han, »og nu vil jeg give Dem et Raad. Anføreren vil nu se Dem. Svar ærligt, ellers vil han lade Dem save igennem mellem to Brætter. Modsig ham ikke. Giv ham de Oplysninger, han forlanger. Det er den eneste Redning, der er for Dem. Dersom De kan vinde Tid, kan der maaske vise sig en Udvej til Frelse. Nu har jeg ikke længere Tid. Kom med det samme, ellers kunde det vække Mistanke.« Han hjalp mig op, aabnede Døren, trak mig hurtigt ud af den, og ved Hjælp af de to Mænd, som stod udenfor Døren, skubbede han mig paa en raa Maade hen til det Sted, hvor Guerillaernes Anfører sad omgivet af sine raa Følgesvende. Manuelo »Smileren« var en mærkelig Mand at se, han var fed og blomstrende og saa meget fornøjelig ud, med sit store skægløse Ansigt

og skaldede Hovede var han et sandt Billede paa en godmodig Familiefader. Da jeg saa hans velvillige Smil, kunde jeg neppe tro, at det var den Skurk, som var ligesaa frygtet af den engelske Armé som af vor. Det er velbekendt at Trent, en engelsk Officer, senere lod ham hænge for hans Grusomhed. Han sad paa en stor Sten og saa paa mig, som en der møder en gammel Bekendt; jeg saa imidlertid en af hans Folk staa og læne sig til en Sav, og dette var nok til at betage mig alle Illusioner.

»God Aften Oberst Gerard,« sagde han, »vi er i den sidste Tid blevne højlig hædrede af General Massenas Stab. En Dag Major Cortes, den næste Dag Oberst Duplessis og nu Oberst Gerard. Muligen Marschallen selv vil gøre os den Ære at besøge os. Jeg kan tænke mig, De har set Duplessis, Cortes vil De finde naglet til et Træ nedenunder. Vi har endnu kun tilbage at bestemme, hvorledes vi skal handle med Dem.«

Det var ingen fornøjelig Tale; men hans Ansigt var hele Tiden trukket op til at behageligt Smil, og han fremsagde sine Ord paa den venskabeligste Maade. Nu bøjede han sig frem, og jeg læste en bestemt Vilje i hans Blik.

»Oberst Gerard,« sagde han, »jeg kan ikke

love Dem at spare deres Liv, thi det er ikke vor Skik, men jeg kan give Dem en let eller en frygtelig Død; hvilken skal det være?« —

»Hvad ønsker De at jeg skal gøre for at faa Lov at vælge?«

»Dersom De ønsker at dø let, forlanger jeg, at De skal svare mig sandfærdigt paa de Spørgsmaal, jeg vil gøre Dem.«

En pludselig Tanke foer igennem mit Hoved.

»De ønsker at dræbe mig; men det kan være Dem ligegyldigt, paa hvilken Maade jeg dør. Dersom jeg nu besvarer Deres Spørgsmaal, vil De saa lade mig vælge min Dødsmaade?«

»Ja jeg vil,« svarede, »men De skal dø inden Midnat.«

»Sværg det,« raabte jeg. — »En portugisisk Hædersmands Ord er tilstrækkeligt,« svarede han.

»Jeg vil ikke sige et Ord, førend De har svoret.«

Han blev blussende rød af Vrede, og hans Øjne søgte hen til Saven. Men han forstod, at jeg mente hvad jeg sagde, og at jeg ikke var en Mand, man kunde true til Underkastelse. Han tog endelig et Kors frem fra sin sorte Faareskindsjakke.

»Jeg sværger,« sagde han. — Hvor var jeg

lykkelig! O hvilket Endeligt! — hvilket Endeligt for Frankrigs tapre Kriger, jeg kunde have jublet af Glæde ved denne Tanke.

»Nu Deres Spørgsmaal,« sagde jeg.

»De skal til Gengæld sværge at sige mig Sandheden.«

»Jeg giver mit Æresord, som Adelsmand og Soldat, paa at jeg vil gøre det.« I ser det var en frygtelig Ting at love; men hvad var det i Sammenligning med, hvad jeg kunde vinde ved min Føjelighed.

»Det er en god og meget interessant Handel,« sagde han, idet han tog en Notebog op af Lommen. »Vil De være saa venlig at se ud imod den franske Lejr.«

Følgende Retningen af hans Bevægelse, drejede jeg mig om og saa ned paa Lejren, som laa paa Sletten nedenfor os. Til Trods for de femten Mils Afstand kunde man i denne klare Atmosfære skelne hver Enkelthed med den yderste Nøjagtighed. Der var de aabne Pladser mellem vore Telte og Felthytter, med Kavalleriets Linier og de mørke Pletter, som betegnede de ti Artilleri-Batterier. Hvor sørgeligt at tænke paa mit prægtige Regiment, som ventede der nedenunder, og vide at det aldrig mere skulde gense dets Oberst. Med en Eska-

dron af det kunde jeg feje alle disse Mordere til Jorden. Mine Øjne fyldtes med Taarer, da jeg saa det Hjørne af Lejren, hvor jeg vidste der laa otte hundrede Mand, hvoraf enhver vilde være gaaet i Døden for mig. Men min Sorg forsvandt, da jeg ved Siden af Teltene saa Røgskyerne hvirvle op i Luften fra Hovedkvarteret ved Tørres Novas. Der var Massena; og Gud være lovet, ved at ofre mit Liv vilde hans Befaling blive udført i Nat. Stolthed og Begejstring fyldte mit Bryst. Jeg ønskede at have en Tordenrøst for at raabe ned til dem: »Se det er mig Etienne Gerard, som vil dø for at frelse Clausels Armé.« Det var unægtelig sørgeligt at tænke paa, at saa ædel en Daad skulde blive udført, uden at der var nogen til at fortælle om den.

»Naa,« sagde Røverkaptejnen, »De ser Lejren, og De ser altsaa ogsaa Vejen, som fører til Coimbra, den vrimler med Eders Fortrav og Ambulancer. Betyder det at Massena er ved at trække sig tilbage?«

Man kunde se Vognenes bevægelige mørke Linje og af og til et Glimt af Eskortens Bajonetter. Selv om jeg ikke havde givet mit Løfte, kunde der ikke være nogen Indiskretion i at indrømme det, som var saa aabenbart. — »Han

vil trække sig tilbage,« svarede jeg. — »Til Coimbra?« — »Jeg tror det.« — »Men Clausels Armé?« Jeg trak paa Skuldrene. »Enhver Vej mod Syd er blokeret. Intet Budskab kan naa ham. Dersom Massena trækker sig tilbage, er Clausels Armé dødsdømt.« — »Han maa haabe paa et eller andet lykkeligt Tilfælde.« — »Hvormange Mand har han?« — »Jeg tror omtrent fjorten tusind.« »Hvormeget Kavalleri?« — »En Brigade af Monthruns Division.« — »Hvilke Regimenter?» — »Det fjerde Jægerregiment, det niende Husarregiment og et Regiment Kyrasserer.« — »Ganske rigtigt,« sagde han, idet han saa i sin Notebog. »Jeg ser De siger Sandhed, og Gud hjælpe Dem, dersom de ikke gør det.« Nu gennemgik han hele Arméen fra Division til Division, idet han spurgte om hver enkelt Brigades Sammensætning. Har jeg nødig at sige Jer, at jeg vilde hellere have min Tunge reven ud end svare paa disse Spørgsmaal, dersom jeg ikke havde haft et større Maal for Øje. Jeg gjorde mig ingen Skrupler over at sige ham alt, naar jeg derved kunde frelse Clausels Armé. Tilsidst lukkede han Notebogen og stak den i Lommen. »Jeg er Dem meget forbunden for Deres Underretninger, de skulle blive sendte til Lord Wellington i Morgen,« sagde han. »De

har opfyldt Deres Del af Handelen, nu skal jeg opfylde min. Hvorledes ønsker De at dø? Som Soldat foretrækker De uden Tvivl at blive skudt; men der er nogen som mener, at det er en langt lettere Død at blive styrtet ned af Merodals Top. Nogle enkelte har foretrukket dette; men uheldigvis har vi aldrig været i Stand til senere at høre deres Mening derom. Der er nu ogsaa Saven; men den synes ikke at være yndet. Vi kunne jo ogsaa hænge Dem; men det vil medføre den Ulempe at gaa ned til Skoven. Imidlertid et Løfte er et Løfte, og da De synes at være en prægtig Fyr, ville vi ikke spare nogen Ulejlighed for at opfylde Deres Ønsker.«

»De siger, jeg skal dø forinden Midnat,« sagde jeg. »Jeg ønsker derfor at dø, naar Klokken mangler et Minut i tolv.« —

»En saadan Hængen ved Livet er lidt barnagtig; men Deres Ønske skal blive opfyldt.« — »Hvad Maaden angaar,« tilføjede jeg, »saa ønsker jeg en Død, som alle kan se. Læg mig paa den Brændestabel der, og lad mig brænde levende, som de Hellige og Martyrerne før mig. Det er ingen almindelig Død, men en, som en Kejser kunde misunde mig.«

Denne Idé syntes at more ham meget. »Hvor-

for ikke,« sagde han, »dersom Massena har sendt Dem ud som Spejder, kan han maaske gætte, hvad Ilden paa Bjerget betyder.« »De har udfundet min virkelige Grund, han vil gætte det, og alle vil erfare, at jeg er død en Soldats Død.» —

»Jeg ser ikke, der er nogen Hindringer derfor, De skal faa Deres Ønske opfyldt,« sagde Røveren med sit afskyelige Smil. »Jeg vil sende noget Gedekød og en Flaske Vin ind til Dem i Deres Hytte. Solen er ved at gaa ned, og Klokken er snart otte, om fire Timer maa De være parat til at dø!«

Det var en skøn Verden at tage Afsked med. Jeg saa den gyldne Taage nedenunder, og den synkende Sols sidste Straaler, som skinnede paa Tajos blaa Vande, hvor de engelske Transportskibe laa med deres hvide Sejl belyste af Aftenrødmen. Denne Verden var meget smuk, og det var sørgeligt at forlade den; men der er Ting, som er endnu skønnere. Den Død, man lider for andres Skyld, for Ærens og Pligtens, for Troskabens og Kærlighedens Skyld, er en Skønhed langt mere straalende end nogen, som Øjet kan se. Mit Bryst var opfyldt med Beundring over min egen ædle Handling, og med Undren tænkte jeg paa, om noget Menneske nogensinde

vilde erfare, at jeg havde kastet mig i Bavnens Flammer for at frelse Clausels Armé. Jeg haabede det og bad derom; thi hvilken Trøst vilde det ikke være for min Moder, hvilket Eksempel, hvilken Stolthed for Husarerne. Da de Pombal endelig kom ind i min Hytte med Maden og Vinen, var den første Begæring, jeg henvendte til ham, at han vilde skrive en Beretning om min Død og sende den til den franske Lejr. Han svarede ikke et Ord; men jeg nød min Aftensmad med bedre Appetit, ved Tanken om min Heltedød ikke vilde blive ganske ubekendt.

Jeg havde siddet omtrent to Timer i min Hytte, da Døren atter aabnedes, og Anføreren viste sig i den. Jeg sad i Mørke; men en Røver stod ved Siden af ham med en Fakkel, og jeg saa hans Øjne og hans Tænder lyse medens han stirrede paa mig. — »Færdig?« spurgte han.

»Det er endnu ikke Tid«. — »De vil endelig holde ud til det sidste Øjeblik?« — »Et Løfte er et Løfte.«

»Meget rigtig, saa lad det være saaledes. Vi har en lille Straf at udføre her, en af mine Folk har ikke opført sig, som han skulde. Vi holder streng Orden, og der gælder ingen Personsanseelse, det kan de Pombal her bevidne.

Vil De binde ham sammen og lægge ham paa Baalet de Pombal, saa vil jeg komme og se ham dø.«

De Pombal og Manden med Faklen traadte ind, medens vi hørte Anførerens Trin fjerne sig. De Pombal lukkede Døren. »Oberst Gerard,« sagde han, »hav Tillid til denne Mand, han er en af mit Parti. Det gælder Liv eller Død. Jeg vil forsøge at frelse Dem; men jeg udsætter mig for en stor Fare derved. De maa derfor sikre os en god Modtagelse i den franske Lejr, og at alt det foregaaende vil blive glemt.« — »Det lover jeg Dem.« — »Jeg stoler paa Deres Ord. Nu hurtig, hurtig, der er intet Øjeblik at spilde. Dersom dette Uhyre kommer tilbage, ville vi alle komme til at lide en rædselsfuld Død.«

Jeg stirrede med Forbavselse paa hvad han gjorde. Han surrede et langt Reb om min døde Kammerats Legeme og bandt et Klæde op for hans Mund, saa det næsten dækkede over hele Ansigtet. — »Bliv liggende der,« sagde han, og lagde mig i den Dødes Sted.

»Jeg har fire Mænd, som vente, og de skal lægge ham paa Baalet.« Han aabnede Døren og gav sine Ordre. Røverne traadte ind og bar

Duplessis ud. Jeg blev liggende paa Jorden, svævende mellem Haab og Frygt.

Fem Minutter efter kom de Pombal og hans Mænd tilbage.

»De er lagt paa Bavnen,« sagde han, »jeg tør spørge hele Verden, om det ikke er Dem, og De er saaledes bastet og bundet, at ingen kan forlange De skal tale eller bevæge Dem. Nu er der kun tilbage, at bringe Duplessis Legeme bort og kaste det ned af Merodals Skrænt.«

To af Folkene tog mig ved Hovedet og to ved Fødderne, og saaledes bar de mig, stiv og ubevægelig, ud af Hytten. Da jeg kom ud i den friske Luft, kunde jeg have skreget af Glæde. Maanen stod ovenover Bavnen, og i dens Sølverglans saa man tydelig en Mands Skikkelse ligge udstrakt paa den. Røverne var enten i Lejren eller forsamlede omkring Bavnen; thi der var ingen som standsede os eller tiltalte os. De Pombal førte os hen i Retningen af Skrænten. Da vi var komne om paa den anden Side af Bjergtoppen, var vi ude af Sigte, og det blev mig tilladt igen at bruge mine Ben. De Pombal pegede paa en smal, krum Sti. »Der gaar Vejen,« sagde han; men pludselig udbrød han: »Dios mio, hvad er det?«

Et frygteligt Skrig lød fra Skoven nedenunder os. Jeg saa de Pombal ryste ligesom en forskrækket Hest. »Det er Djævlen,« hviskede han, »han er ved at mishandle en, ligesom han mishandlede mig. Himlen staa os bi, at han ikke faar fat i os.«

En for en krøb vi ned af den smalle Gedesti. Ved Bjergets Fod var vi atter i Skoven. Pludselig lyste et gult Skin over os, og Træstammernes mørke Skygger sprang tydelig frem. De havde antændt Bavnen bag ved os. Derfra, hvor vi stod, kunde vi se det ubevægelige Legeme mellem Flammerne og Guerillaernes mørke Skikkelser, som dansede hylende omkring Baalet ligesom Kannibaler. Jeg knyttede Næverne mod disse Hunde og svor, en Dag at komme tilbage med mine Husarer og gøre mit Regnskab op med dem. — De Pombal kendte alle Stierne som førte gennem Skoven, og hvor Forposterne var udstillede. Men for at undgaa disse Skurke maatte vi sno os mellem Bjergene og gaa mange drøje Mil. Dog hvor gerne havde jeg ikke gaaet endnu flere Mil blot for det Syn som mødte mit Øje. Klokken maa omtrent have været to om Morgenen, da vi gjorde holdt paa Toppen af et Bjerg, over hvilket vor Vej snoede sig. Da vi vendte os om, saa vi et rødt

Skin fra Bavnens Gløder, ligesom om det var en vulkansk Ild, der brød ud fra Merodals høje Top. Og da saa jeg noget mere, noget som fik mig til at juble af Glæde og til at kaste mig paa Jorden og rulle om i Henrykkelse. Langt, langt borte paa den søndre Horisont, der vinkede og blinkede et stort gult Lys, blussende og flammende, ikke Lyset fra et Hus, ikke Lyset fra en Stjerne, men Bavnen fra Mont d'Ossa, som fortalte, at Clausels Armé vidste, hvad Etienne Gerard var sendt ud for at underrette den om. —

III.

Hvorledes Etienne Gerard red til Minsk.

Jeg vil gerne have en stærk Vin i Aften, mine Venner, jeg vil hellere have en Burgundervin end en Bordeauxvin. Den gamle Soldat er nemlig tung om Hjærtet i Aften. Det er en underlig Ting saaledes at begynde at føle sig gammel. Man kan ikke forstaa det, Aanden er den samme, og man lægger ikke Mærke til, hvorledes det stakkels Legeme skrumpes ind. Men der kommer et Øjeblik, hvor det staar for os ligesaa hurtigt og klart som Blinket af en

funklende Sabel, og vi ser, hvilke Mænd vi var, og hvilke Mænd vi er. Ja saaledes gik det mig i Dag, og derfor vil jeg i Aften have en Burgunder, hvid Burgunder — Montrachet.

Det var i Morges paa Marsmarken. Tilgiv, mine Venner, at en gammel Mand underholder Jer med sine mørke Betragtninger. I saa Revyen. Var den ikke prægtig? Jeg befandt mig paa den Plads, som var forbeholdt de Veteraner blandt Officererne, som var dekorerede. Baandet paa mit Bryst var mit Adgangskort, Korset havde jeg hjemme i Etuiet. De havde gjort Stads af os; thi vi havde vor Plads i Midten, med Kejseren og Hofkareterne paa vor højre Haand.

Det er mange Aar siden, jeg har været til en Revy; der er mange Ting, jeg ikke synes om. Jeg kan ikke lide Infanteriets røde Benklæder. Tidligere brugte Infanteriet hvide Benklæder, de røde var forbeholdte Kavalleriet. Om kort Tid forlanger de vel ogsaa vort Kyras og vore Sporer. Havde man set mig ved Revyerne, vilde man have sagt, at Etienne Gerard billigede det, derfor blev jeg derfra. Med disse Krimkrige er det en anden Sag, de drager ud for at slaas. Det ligger ikke for mig at være fraværende, hvor tapre Folk forsamles.

De marscherer min Tro godt, disse smaa Infanterister, de er ikke store, men meget kraftige, og de holdt sig godt. Jeg tog mit Hat af for dem, da de gik forbi. Saa kom Artilleriet, det var gode Kanoner, godt forspændte og godt bemandede. Derefter fulgte Ingeniørerne. Dem tog jeg ogsaa Hatten af for; der gives ikke tapprere Folk end Ingeniørerne. Nu fulgte Lansenerne, Kyrassererne, Jægerne og Spahierne. Jeg kunde skiftevis tage min Hat af for dem, undtagen for Spahierne. Kejseren havde ingen Spahier. Men da alle de andre var dragne forbi, hvem tror I, der saa kom til sidst? En Brigade Husarer! O, mine Venner, hvilken Stolthed og Pragt, hvilken Skønhed og Glans, Blinken og Funklen, Hovenes Trampen og Kædernes Raslen, Mankernes Rysten, de ædle Hoveder, det Hele var som en rullende Sky og en dansende Staalbølge. Mit Hjærte slog paa Tromme for dem, da de red forbi. Og det sidste af dem alle var mit eget Regiment. Mit Øje faldt paa de graa og sølverne Dolmans og Skaberakkerne af Leopardskind; i dette Øjeblik svandt Aarene for mig, jeg saa mine egne Folk og Heste ride bag efter deres unge Oberst, straalende af Ungdom og Styrke, netop som for fyrreogtyve Aar siden Min Stok hævedes.

»Hug ind! Avancer! Leve Kejseren!« Det var Fortiden som blev til Nutid. Men, o! hvilken tynd pibende Stemme! Var det den Stemme, som engang tordnede fra Fløj til Fløj af en stor Brigade? Og denne Arm, som knapt kunde bevæge en Stok, var det de Jern- og Staalmuskler, som ikke havde deres Lige i Napoleons mægtige Hær? De lo af mig. De gjorde sig lystige over mig. Kejseren lo og bukkede. Men for mig var Nutiden en dunkel Drøm, Etienne Gerard med otte hundrede Husarer fra længst forsvundne Tider var Virkeligheden. Naa — en tapper Mand kan se Alderen og Skæbnen lige i Øjnene ligesaa dristig, som han kan se paa Kosakker og Uhlaner. Men der er Tider, hvor man hellere maa drikke Montrachet end Bordeaux. —

Det er til Rusland, at disse Tropper skulle sendes, og jeg vil nu fortælle Jer en Historie fra Rusland. Aa! hvilken fæl Drøm det er. Blod og Is. Stolte Ansigter med Sne i Skægget. Blaa Hænder udstrakte efter Hjælp, og gennem den store hvide Slette en lang mørk Linje af Skikkelser, travende og travende hundrede og atter hundrede Mil, og bestandig denne Slette. Undertiden var der Fyrretræer til at begrænse den, undertiden strakte den sig ud til de kolde blaa

Skyer; men den mørke Linje travede stadig afsted. Disse trætte, elendige, døende Mænd, med Sjælen frossen ud af Livet paa dem, saa hverken til højre eller venstre; men med udtærede Ansigter og krumme Rygge gjorde de for Frankrig, hvad et saaret Dyr gør for at bevare sin Hule. Der blev ikke talt, og man kunde næppe høre Føddernes Slæben i Sneen. Kun een Gang hørte jeg dem le. Det var udenfor Wilna, da en Adjudant red op i Spidsen af den sørgelige Kolonne og spurgte om det var den »Store Armé«. Alle, som hørte det, lo, og hvem der saa disse knækkede Mænd, disse ødelagte Regimenter, disse Skeletter indhyllede i Skindkapper, som engang var den stolte Garde, de lo, og denne Latter rungede gennem hele Kolonnen. Jeg har hørt mangt et Dødssuk og mangt et forfærdeligt Skrig i mit Liv, men aldrig noget saa frygteligt som denne, den »Store Armé«s Latter. —

Men hvorfor blev disse hjælpeløse Mænd ikke ødelagte af Russerne? Hvorfor blev de ikke gennemborede af Kosakkerne? Og hvorfor blev de ikke samlede i Hobe og drevet som Fanger ind i Hjærtet af Rusland? Hvis I havde iagttaget den lange mørke Linje, vilde I ogsaa have set paa hver Side af den og bag ved den

mørke bevægelige Skygger, som kom og svandt ligesom drivende Skyer. Det var Kosakkerne, som sværmede omkring den, ligesom Ulve omkring Hjorden. Men Grunden, hvorfor de ikke red ind paa os, var den, at Ruslands Is ikke kunde kølne vore Soldaters varme Hjærter. Der var derfor altid nogle som var rede til at kaste sig mellem disse Vilde og deres Bytte. Manden over alle Mænd blev større da Farerne omringede ham, end da han førte vore Fortropper frem til Sejr. Jeg tømmer dette Glas for ham — for Ney, den rødmankede Løve, som saa tilbage over sine Skuldre efter Fjenden, der var angst for at komme for nær til hans Hæle. Jeg kan se ham endnu med hans hvide Ansigt fortrukket af Raseri, med hans lyse, blaa Øjne funklende som Flint, og hans stærke Stemme brølende og klingende gennem Musketternes Knalden. Hans blanke og fjederløse Hat var det Tegn, som Frankrig samlede sig om i hine sørgelige Dage. — Det er velbekendt at hverken jeg eller Conflans Husarer var i Moskow. Vi var ladte tilbage ved Forbindelseslinjerne ved Boredino. Det er mig ubegribeligt, hvorledes Kejseren kunde rykke frem uden os, og det gik dengang op for mig, at hans Dømmekraft var svækket, og at han ikke længer var

den Mand, han havde været. Imidlertid skal en Soldat adlyde sine Ordre, og jeg blev tilbage i denne Landsby, som var forpestet af tredive tusind Mænds Lig, dette store Felttogs Ofre. Jeg anvendte dette sildige Efteraar til at sætte mine Heste i bedre Stand og opklæde mine Folk, og da Arméen kom tilbage til Boredino, var mine Husarer de bedste i Kavalleriet, og Ney stillede dem i Bagtroppen. Hvad skulde han have gjort uden os i disse skrækkelige Dage? »Ak, Gerard,« sagde han en Aften, — men det passer sig ikke at gentage hans Ord. Det er tilstrækkeligt at sige, at han sagde, hvad hele Arméen følte. Bagtroppen dækkede Arméen, og Conflans Husarer dækkede Bagtroppen.

Det er hele Sandheden i een Sætning. Kosakkerne var altid efter os, og vi slog dem altid tilbage. Der gik ikke en Dag, uden at vi maatte bruge vore Sabler; det var i Sandhed et Soldaterliv. Men der kom en Tid, vi var dengang mellem Wilna og Smolensk, da Tilstanden blev umulig. Vi kunde kæmpe mod Kosakkerne, ja endog mod Kulden; men vi kunde ikke kæmpe mod Hungeren. Føden maatte vi have, det koste, hvad det vilde. En Aften sendte Ney Bud efter mig, at jeg skulde

komme til ham i Vognen, hvor han havde sit Kvarter. Han støttede sit Hoved i sine store Hænder, dødtræt paa Sjæl og Legeme. »Oberst Gerard,« sagde han, »det gaar meget daarligt for os. Folkene er ved at sulte ihjel, vi maa have Fødemidler for enhver Pris.« »Hestene?« indskød jeg. — »Med Undtagelse af Deres Haandfuld Kavalleri er der ingen tilbage.« »Bagtroppen?« sagde jeg. Han lo i sin Fortvivlelse. — »Hvad mener De med Bagtroppen?«

»Ja, kæmpende Mænd har dog altid Værdi.«

»Godt,« sagde han, »De vil spille Spillet lige til det sidste, det vil jeg ogsaa. Godt, Gerard, godt.« Han klemte min Haand i sin. »Men der er endnu een Udvej for os.« Han tog en Lygte ned fra Vognens Loft og holdt den over et Kort, som laa udbredt foran ham. »Syd for os,« sagde han, »ligger Byen Minsk. Jeg har en russisk Desertørs Ord for, at der er opbevaret meget Korn i Byens Raadhus. Jeg ønsker, at De skal tage saa mange Mænd med Dem, som De anser for nødvendigt, drage til Minsk, bemægtige Dem Kornet, belæsse nogle Vogne, som De maa forskaffe Dem i Byen, dermed og sende det til mig her mellem Wilna og Smolensk. Dersom det glipper for Dem, er det

kun en Afdeling Soldater, som gaar tabt, og dersom det lykkes, er det nyt Liv for Arméen.«

Han havde ikke udtrykt sig ganske rigtigt; thi det var aabenbart, at dersom det mislykkedes, var det mere end Tabet af en Afdeling Soldater. Man maa regne ligesaa meget med Egenskaberne som med Mængden. Dog hvilken hæderlig Mission! Hvilken berømmelig Daad! Dersom en dødelig kunde udføre den, skulde Kornet komme fra Minsk. Jeg lovede det og sagde nogle faa begejstrede Ord om en tapper Mands Pligt, hvorover Marschallen blev saa bevæget, at han rejste sig, tog mig venligt om Skuldrene og førte mig ud af Vognen. —

Det var klart, at skulde mit Foretagende lykkes, skulde jeg kun tage et ringe Antal Mænd med mig og stole mere paa List end paa Magt. En stor Afdeling vilde ikke kunde skjule sig og vilde have vanskeligt ved at forskaffe sig Føden. Den vilde ogsaa bringe alle Russerne omkring os til at samle sig for at ødelægge os. Paa den anden Side, dersom vor lille Deling kunde slippe uset forbi Kosakkerne, var det ikke sandsynligt at vi vilde støde paa russiske Tropper, thi vi vidste, at Hovedarméen var nogle Dages Marsch bagved os. Dette Korn var uden Tvivl gemt til den. En Eska-

dron Husarer og tredive polske Lansenere var alt, hvad jeg valgte til denne lille Ekspedition. Om Natten drog vi ud af Lejren og red Syd paa i Retning af Minsk.

Lykkeligvis var det ikke Maaneskin, og vi var saa heldige at komme forbi Fjenden uden at blive angrebne. To Gange saa vi et stort Baal brænde ude i Sneen og rundt om en tæt Rad af høje Stænger. Det var Kosakkernes Lanser, som de havde stillet op medens de sov. Det vilde have været mig en stor Glæde at bryde ind mellem dem; thi vi havde meget at hævne, og mine Kammeraters Øjne saa langligt fra mig til disse røde Lys, som flakkede i Mørket. Jeg var min Tro fristet til at gøre det; thi det havde været er god Lærdom at give dem, at de skulde holde sig i nogle Mils Afstand fra den franske Armé. Det er imidlertid en god Regel for en Anfører at holde enhver Ting ud for sig, og derfor red vi stille videre igennem Sneen, efterladende Kosakkernes Bivouaker paa hver Side af Vejen. Bagved os viste en mørk Sky sammensmeltet med en rød Linje, hvor vore egne elendige Stakler forsøgte at holde sig i Live til den kommende Dags Elendighed og Sult.

Hele Natten red vi langsomt frem, medens

vi vendte vore Hestes Haler mod Polarstjernen. Der var mange Hjulspor i Sneen, og vi holdt os i dem, at man ikke skulde opdage, at en Afdeling Kavalleri havde passeret Vejen. Det er disse smaa Forsigtighedsregler, som betegner den erfarne Officer. Desuden fandt vi, ved at holde os i Sporene, lettere Landsbyerne, og kun i dem kunde vi vente at finde Føden. Ved Daggry befandt vi os i en tæt Fyrreskov, hvor Træerne var saa betyngede med Sne, at Lyset knapt kunde trænge igennem dem. Da vi havde udfundet vor Vej, var det højlys Dag. Randen af den opgaaende Sol kastede sine Straaler over Snesletten og farvede den rød fra den ene Ende til den anden. Jeg gjorde Holdt med mine Husarer og Lansenerer i Ly af Skoven og studerede Egnen. Tæt ved os laa der en lille Bondegaard. Paa den anden Side i nogle Mils Afstand var der en Landsby. Længere borte ude i Horisonten hævede sig en betydelig By med funklende Kirketaarne. Det maatte være Minsk. Jeg kunde ikke i nogen Retning opdage Spor af Tropper. Det var aabenbart at vi var kommet forbi Kosakkerne, og der nu ikke var flere af dem mellem os og vort Maal. Mine Folk brød ud i et Glædesraab, da jeg

oplyste dem om vor Stilling, og vi rykkede hurtig imod Landsbyen.

Jeg har fortalt, at der laa en lille Bondegaard tæt ved os. Da vi red op til den, bemærkede jeg, at en smuk graa Hest med Militærsaddel paa stod bunden udenfor Døren. Øjeblikkelig galoperede jeg frem; men førend jeg naaede Døren, foer en Mand ud af den, kastede sig paa Hesten og jog af Sted, saa Sneen fløj ham om Ørene. Sollyset glimrede paa hans Epauletter og jeg saa, at det var en russisk Officer. Jeg gav Violette af Sporerne og fløj efter ham. Mine Folk fulgte mig; men der var ingen af deres Heste, som kunde sammenlignes med Violette, og jeg vidste, at jeg ikke kunde vente nogen Hjælp af dem til at fange Russeren.

Det skal imidlertid være en hurtig Hest og en dygtig Rytter, som kan haabe at undgaa Violette, naar Etienne Gerard er i Sadlen. Denne unge Russer red godt, hans Hest var ogsaa god; men gradevis udmattede vi ham dog. Han vendte bestandig Hovedet over Skuldrene, det var et mørkt kønt Ansigt med Øjne som lignede en Ørns, og da jeg kom ham nærmere, saa han sig halvt om, der kom et Lyn og et Knald, og en Pistolkugle susede forbi mit Øre. Førend han havde faaet draget sin Sabel,

havde jeg imidlertid indhentet ham; men han sporede sin Hest, og vi to galoperede Side om Side over Sletten, jeg med mit Ben mod hans og min venstre Haand paa hans Skulder. Jeg saa ham fare med Haanden op til Munden. Øjeblikkelig trak jeg ham ned til min Sadelknap og greb ham om Struben, saa han ikke kunde synke. Hans Hest vilde fare frem; men jeg holdt ham fast, og Violette stod stille. Sergent Oudin af Husarerne var den første, som kom til os, han var en gammel Soldat og saa med eet Blik, hvad jeg vilde.

»Hold fast Oberst,« sagde han, »jeg skal gøre Resten.«

Han greb sin Kniv, pressede den ind mellem Russerens Tænder og drejede den saaledes om, at han var nødsaget til at aabne Munden. Paa hans Tunge laa den lille vaade Klump Papir, som han havde været saa ivrig for at synke. Oudin pillede den ud, og jeg slap Mandens Strube. At dømme efter den Maade, paa hvilken han, halvt kvalt som han var, kiggede efter Papiret, kunde jeg vide, at det indeholdt et vigtigt Budskab. Han strakte Hænderne ud, som han vilde snappe det fra mig. Han trak imidlertid paa Skuldrene og smilede, da jeg gjorde ham en Undskyldning for min Raahed. — »Og

nu til Forretningerne,« sagde jeg, da han var færdig med at hoste og spytte. »Hvad er Deres Navn?« — »Alexis Barakoff.«

»Deres Rang i Regimentet?« — »Kaptajn ved Grodnos Dragoner.« — »Hvad er det for en Note, De skulde bringe?« — »Det er en Linje jeg har skrevet til min Kæreste. — »Hvis Navn er Hetman Platoff,« sagde jeg, idet jeg undersøgte Adressen. »Nej, Herr Kaptajn, det er et vigtigt Militær-Dokument, som De skulde bringe fra en General til en anden. Sig mig det straks.« — »Læs det, saa faar De det at vide.« Han talte udmærket Fransk, som de fleste dannede Russere gør; men han vidste ogsaa godt, at ikke een fransk Officer forstaar et Ord Russisk. Paa den indvendige Side af Noten stod en enkelt Linje, som lød saaledes: »Pustj Franzuzi pridutt o Minsk. Min gotoey.«

Jeg stirrede derpaa og rystede paa Hovedet. Derefter viste jeg den til mine Husarer; men de var ligesaa kloge som jeg. Polakkerne var alle raa Fyre, som hverken kunde læse eller skrive med Undtagelse af deres Sergent, som var fra Memel i Øst-Preussen og ikke forstod Russisk. Det var fortvivlet; thi jeg vidste, at jeg var i Besiddelse af en vigtig Hemmelighed, af hvilken Arméens Frelse maaske afhang, og

jeg kunde dog ikke gøre nogen Brug af den. Jeg opfordrede atter vor Fange til at oversætte den og tilbød ham hans Frihed, dersom han vilde gøre det. Han smilede kun af min Begæring. Jeg kunde kun beundre ham; thi det var det samme Smil, som man vilde have set paa mit Ansigt, dersom jeg havde været i hans Sted. — »I det mindste,« sagde jeg, »sig mig Navnet paa denne Landsby.« — »Det er Dolrova.« — »Og det er Minsk som ligger der?« — »Ja det er Minsk.« — »Vi vil da ride til Landsbyen og vi skal snart finde nogen, som vil oversætte Depechen.«

Vi red nu videre, paa hver Side af Fangen red en Soldat med en ladt Karabin. Landsbyen var kun en lille Plet, og jeg stillede en Vagt ved Enderne af dens eneste Gade, saa at ingen kunde undslippe os. Det var nødvendigt at gøre Holdt og søge at finde nogen Føde baade til Menneskene og Hestene, da vi havde rejst hele Natten og havde en lang Dagsrejse for os.

Der var et stort Stenhus midt i Landsbyen, det red vi hen til. Det var Præstens Hus, han var en snøvlende og uvenlig gammel Mand, som ikke svarede os høfligt paa et eneste af vore Spørgsmaal. Jeg har aldrig set en grimmere Fyr; men det var min Tro helt anderledes

med hans eneste Datter, som holdt Hus for ham. Hun var en Brunette, hvilket er sjeldent i Rusland, med en skær Hud, ravnsort Haar og et Par af de prægtigste mørke Øjne som nogensinde straalede ved Synet af en Husar. Ved det første Blik saa jeg, at hun var min. Naar en Soldat har en Pligt at udføre, er det ikke Tiden til at gøre Kur; men alligevel sladrede jeg med hende, medens jeg indtog det tarvelige Maaltid, man satte for mig, og inden en Times Forløb var vi de bedste Venner. Hendes Fornavn var Sophie, Efternavnet fik jeg aldrig at vide. Jeg lærte hende at kalde mig Etienne, og jeg forsøgte at opmuntre hende; thi hendes søde Ansigt var meget alvorligt, og der var Taarer i hendes skønne mørke Øjne. Jeg trængte ind paa hende, for at hun skulde fortælle mig, hvad hun var bedrøvet over. — »Hvorledes kan jeg være andet,« sagde hun, idet hun talte Fransk med den mest bedaarende Læspen, »naar en af mine Landsmænd er Deres Fange? Jeg saa ham mellem to af Deres Husarer, da De red ind i Landsbyen.« — »Det er Krigens Gang,« sagde jeg, »hans Tur i Dag, maaske min i Morgen.« — »Men betænk Herre —« sagde hun. »Etienne« sagde jeg. — »O Herre —.« »Etienne,« gentog jeg. »Nu vel da,« sagde hun

yndigt rødmende og fortvivlet, »betænk, Etienne, at denne unge Mand vil blive ført til Deres Armé og vil komme til at sulte og døje Kulde, for efter hvad jeg har hørt, har Deres egne Soldater det haardt, og hvorledes vil saa en Fanges Lod blive?«

Jeg trak paa Skuldrene. — »De ser saa god ud Etienne,« sagde hun, »De vil ikke fordømme denne stakkels Mand til den visse Død. Jeg beder Dem indstændig, lad ham gaa.«

Hendes fine Haand hvilede paa mit Ærme, hendes mørke Øjne saa bønfaldende ind i mine.

En pludselig Tanke foer igennem mig. Jeg vilde opfylde hendes Bøn; men jeg vilde til Gengæld forlange noget af hende. Paa min Befaling blev Fangen ført ind i Værelset.

»Kaptajn Barokoff,« sagde jeg, »denne unge Dame har bedt mig om at give Dem Deres Frihed, og jeg er tilbøjelig til at gøre det; men jeg forlanger, at De skal forpligte Dem ved Deres Ære til at forblive her i denne Bolig i fire og tyve Timer og ikke gøre noget Skridt for at underrette nogen om vore Bevægelser.« — »Det vil jeg,« sagde han. »Saa vil jeg stole paa Deres Æresord. En Mand mer eller mindre har ingen Betydning i en Krig mellem store Arméer, og at tage Dem med som Fange vilde

være det samme som at dømme Dem til Døden. Forlad os nu Herr Kaptajn, og vis Deres Taknemmelighed ikke imod mig, men imod den første franske Officer, som falder i Deres Hænder.«

Da han var gaaet, trak jeg mit Papir op af Lommen. »Nu Sophie,« sagde jeg, »har jeg gjort, hvad De bad mig om, og til Gengæld forlanger jeg kun, at De skal give mig lidt Undervisning i russisk.«

»Inderlig gerne,« sagde hun. — »Lad os begynde med dette,« sagde jeg, idet jeg bredte Papiret ud foran mig. »Lad os tage det Ord for Ord og se, hvad det betyder.« — Hun saa paa det skrevne med lidt Forundring. »Det betyder,« sagde hun, »dersom de Franske kommer til Minsk er alt tabt.«

Pludselig kom der et Udtryk af Skræk i hendes smukke Ansigt. »Store Himmel,« raabte hun, »hvad har jeg gjort? Jeg har forraadt mit Land! O, Etienne, Deres Øjne er de sidste, som maatte se denne Skrivelse. Hvor kunde De være saa listig at bringe en stakkels, enfoldig, umistænksom Pige til at forraade sit Land?«

Jeg trøstede hende saa godt jeg kunde og forsikrede hende, at det kunde ikke regnes hende til Last, at hun var bleven overrumplet

af en saa erfaren Kriger og saa snild en Mand, som jeg. Men der var nu ikke Tid til lang Tale. Noten sagde tydeligt, at Kornet var i Minsk, og at der ingen Tropper var til at forsvare det. Jeg gav hurtig Ordre fra Vinduet, Trompeteren blæste Folkene sammen, og inden ti Minutters Forløb havde vi ladt Landsbyen bag os og red hurtigt til Byen, hvis Kupler og Minareter glimrede mod Sneen i Horisonten. De traadte tydeligere og tydeligere frem for os, og til sidst, da Solen sank i Vest, var vi ved Byens Hovedgade, og under Lyden af Musik og forskrækkede Kvinders Skrig galoperede vi op af denne, indtil vi befandt os lige overfor Byens Raadhus. Jeg stillede mine Ryttere op paa Torvet og stormede selv ind i Bygningen med mine to Sergenter Oudin og Papilette.

Himmel! Kan jeg nogensinde glemme det Syn, som mødte mig her? Lige overfor os var der opstillet en tredobbelt Række russiske Grenadere, de hævede Musketterne, da vi traadte ind, og en knaldende Salve brød løs lige mod vore Ansigter. Oudin og Papilette styrtede om paa Gulvet ramt af Kuglerne. Hvad mig angaar, blev min Brystplade skudt bort, og jeg fik to Huller i min Dolman. Grenaderene gik imod mig med deres Bajonetter. »Forræderi!«,

raabte jeg. »Vi er forraadte!« Til Hest!« Jeg styrtede ud af Hallen; men hele Torvet var opfyldt af Soldater. Fra alle Sider red der Dragoner og Kosakker frem, og saa heftigt var der blevet skudt fra alle de omliggende Huse, at Halvdelen af mine Mænd laa paa Jorden. »Følg mig«, brølede jeg og sprang op paa Violette; men en kæmpemæssig russisk Dragonofficer slog sine Arme omkring mig, og vi tumlede om sammen paa Jorden. Han trak sin Sabel for at dræbe mig; men han betænkte sig, greb mig i Struben og dunkede mit Hoved saaledes mod Brostenene, at jeg mistede Bevidstheden. Paa den Maade gik det til, at jeg blev Russernes Fange.

Da jeg igen kom til mig selv, var min eneste Sorg, at Russerne ikke havde hugget min Hjerne ud. Der paa Torvet i Minsk laa Halvdelen af mine Ryttere døde eller saarede, med en Skare triumferende Russere omkring sig. De øvrige var stuvede sammen i Raadhusets Forhal med en Deling Kosakker til at holde Vagt over dem. Ak! hvad kunde jeg sige, hvad kunde jeg gøre? Det var aabenbart, at jeg havde ført mine Folk ind i en omhyggelig udtænkt Snare. Man havde hørt om vor Sendelse, og man havde forberedt sig. Det var den Depeche, som var

Skyld i, at jeg havde forsømt enhver Forsigtighedsregel og var redet uden Betænkning ind i Byen. Hvorledes kunde jeg retfærdiggøre mig herfor? Taarerne løb mig ned af Kinderne, da jeg tænkte paa min ødelagte Eskadron og paa mine Kammerater ved den »Store Armé«, der forgæves ventede paa det Korn, jeg skulde have bragt dem. Ney havde haft Tillid til mig, og han havde taget fejl. Hvor ofte vilde hans Øje ikke stirre ud over Snemarkerne efter den Ladning Korn, som aldrig skulde glæde hans Syn! Min egen Skæbne var haard nok. En Forvisning til Sibirien var det bedste Fremtiden kunde bringe mig. Men I maa tro mig, mine Venner, at det var ikke for hans egen Skyld; men for hans døende Kammeraters at Etienne Gerards Kinder blev vaade af de Taarer, som frøs ligesaa hurtigt, som de blev udgydt.

»Hvad er det?« sagde en grov Stemme ved Siden af mig, og da jeg vendte mig, saa jeg den sortskæggede Dragon, som havde trukket mig ned af Sadlen. »Se Franskmanden græder! Jeg troede, at Korsikaneren var fulgt af tapre Mænd og ikke af Børn.«

»Dersom De og jeg stod ene Ansigt til Ansigt, skulde jeg vise Dem, hvem af os to der er den tapreste Mand,« sagde jeg.

Til Svar slog denne raa Mand mig lige i Ansigtet med sin flade Haand. Jeg greb ham i Struben; men et Dusin af hans Soldater rev mig bort fra ham, og han slog mig atter, medens de holdt mine Hænder.

»Din nedrige Hund,« raabte jeg, »er det en Maade at behandle en Officer og en Gentleman paa?«

»Vi har aldrig bedt Jer om at komme til Rusland,« sagde han, »naar I gør det, maa I tage den Behandling, som I kan faa. Dersom jeg maatte raade, skulde I skydes straks.«

»De skal en Dag komme til at staa mig til Ansvar for Deres Opførsel,« sagde jeg, idet jeg tørrede Blodet af min Mustache.

»Dersom Hetman Platoff er af min Mening, vil De ikke være levende i Morgen ved denne Tid,« sagde han med et vildt Grin. Han tilføjede nogle Ord paa russisk til sine Soldater, og de sprang øjeblikkelig i Sadlen. Stakkels Violette, som saa ligesaa elendig ud som dens Herre, var bleven trukket frem, og det blev befalet mig at stige op paa den. Min venstre Arm blev bunden med en Læderrem til en Sergents Stigbøjle. Saaledes blev jeg og Levningerne af mine Folk ført bort fra Minsk i den sørgeligste Forfatning.

Aldrig er jeg stødt paa saa brutal en Mand, som denne Sergine, der anførte Eskorten. Den russiske Armé bestaar af de bedste og de værste Officerer i Verden; men nogen værre end Major Sergine af de Kijevske Dragoner, er jeg aldrig stødt paa, undtagen blandt Guerillaerne ved Penisula. Han var en stor Mand med et stolt, haardt Ansigt og stift sort Haar, som faldt ned over hans Kyras. Det er siden blevet fortalt mig, at han var bekendt for sin Styrke og sin Tapperhed, og jeg kunde svare for, at han havde en Bjørns Kræfter, det havde jeg følt, da han rev mig ned fra Sadlen. Han var ogsaa paa sin Maade vittig, og gjorde stadig Bemærkninger over os paa russisk, som fik hans Dragoner og Kosakker til at le. To Gange slog han mine Kammerater med sin Ridepisk, og en Gang nærmede han Snærten til mig over sin Skulder; men der var noget i mit Øje, som advarede ham imod at lade den falde. Saaledes, elendige og ydmygede, frysende og sultne red vi, en trøsteløs Kolonne, gennem den uhyre Sneslette. Solen var gaaet ned; men alligevel fortsatte vi vor besværlige Rejse i det nordiske Tusmørke. Stiv og forfrossen med mit Hoved værkende af de Slag, jeg havde faaet, blev jeg baaren frem af Violette, næppe vidende hvor

jeg var, eller hvorhen jeg red. Den lille Hoppe gik med sænket Hoved, som den kun hævede nu og da for at udtrykke sin Foragt for Kosakkernes smaa skabede Heste, som omgav hende.

Pludselig standsede imidlertid Eskorten, og jeg saa, at vi havde gjort Holdt i en lille russisk Landsbys eneste Gade. Der var en Kirke paa den ene Side, og paa den anden laa der et Stenhus, som det forekom mig, at jeg skulde kende. Jeg spejdede omkring mig i Tusmørket og saa nu, at vi var komne tilbage til Dobrova, og at det Hus, ved hvis Dør vi holdt, var Præstens Hus, ved hvilket vi ogsaa var standset om Morgenen. Her var det, at min yndige Sophie i sin Uskyldighed havde oversat den ulyksalige Skrivelse, som paa en saa besynderlig Maade havde ført til vor Ødelæggelse. At tænke sig, at det kun var faa Timer siden, at vi havde forladt denne Plet, saa fulde af Haab og med de skønneste Forventninger om et lykkeligt Udfald af vor Mission, og nu var vi kun en lille Hob slagne og ydmygede Mænd, hvis Skæbne afhang af en raa Fjende; men saaledes er en Soldats Lod, mine Venner, Kys i Dag og Hug i Morgen, Tokayer i et Slot, mudret Vand i en Hule, Pelsværk eller Pjalter, en fyldt Pung eller en tom Lomme, bestandig svævende mellem det

bedste og det værste, kun hans Mod og hans Ære bliver uforanderligt.

De russiske Ryttere stod af Hesten, og mine stakkels Karle blev beordrede til at gøre det samme. Det var allerede sent og det var klart, at det var Hensigten at tilbringe Natten i denne Landsby. Der var stor Fryd og Glæde blandt Bønderne, da de hørte, at alle vi var blevet taget til Fange; de strømmede ud af deres Huse med Fakler, og Kvinderne bragte The og Brændevin til Kosakkerne. Blandt andre kom ogsaa den gamle Præst til Syne, den samme vi havde set om Morgenen; men nu var han lutter Smil, og han bragte varm Punsch ud paa en Bakke; jeg kan endnu lugte denne Punsch. Sophie kom bagefter sin Fader. Med Rædsel saa jeg hende klappe Major Sergines Haand, idet hun lykønskede ham til den Sejr, han havde vundet, og til de Fanger, han havde med sig. Hendes Fader, den gamle Præst, saa paa mig med en uforskammet Mine og gjorde fornærmelige Bemærkninger over mig, idet han pegede paa mig med sin grimme magre Haand. Hans smukke Datter saa ogsaa paa mig; men jeg læste den ømmeste Medlidenhed i hendes mørke Øjne. Til sidst vendte hun sig til Major Sergine og sagde nogle Ord til ham paa russisk, hvorover

han rynkede sine Bryn og rystede utaalmodig paa Hovedet. Det syntes, som hun bad ham om noget, medens hun stod der i Lysskæret, som faldt ud gennem Døren paa hendes Faders Hus. Mit Øje var fæstet paa de to Ansigter, den unge smukke Piges og den mørke stolte Mands; thi mit Instinkt sagde mig, at det var min egen Skæbne, de afhandlede. Længe rystede Soldaten paa sit Hoved; men endelig syntes det, som han vilde give efter, bevæget ved hendes indtrængende Bønner. Han vendte sig mod det Sted, hvor jeg stod med den Sergent, som skulde passe paa mig.

»Disse gode Folk tilbyder Dem Nattely,« sagde han, seende op og ned af mig med hævngærrige Blikke, »jeg kan ikke godt afslaa deres Tilbud; men jeg vil rent ud sige Dem, at jeg hellere saa Dem i Sneen. Jeg vilde gerne køle Deres hede Blod, De Kjeltring af en Fransk-mand.«

Jeg saa paa ham med den Foragt, jeg følte. »De er født som en Vild og De vil dø som en saadan,« sagde jeg.

Mine Ord krænkede ham, og han brød ud med en drøj Ed, medens han hævede Ridepisken, som om han vilde slaa. »Stille, De Hund med det studsede Øre,« raabte han, »dersom

jeg maatte raade, skulde nok noget af Uforskammetheden være frossen af Dem i Morgen.« Beherskende sin Lidenskab vendte han sig til Sophie med en Mine som skulde være galant. »Dersom De har en Kælder med en god Laas for, maa Fyren ligge der i Nat, siden De har vist ham den Ære at have Interesse for hans Bekvemmelighed; men jeg maa have hans Ord for, at han ikke vil gøre noget Forsøg paa at undvige, da jeg er ansvarlig for ham, indtil jeg i Morgen kan overgive ham i Hetman Platoffs Hænder.« Hans hovmodige Tale var mere end jeg kunde udholde. Han havde uden Tvivl talt Fransk til Sophie, for at jeg skulde forstaa den ydmygende Maade, paa hvilken han hentydede til mig. — »Jeg vil ikke modtage nogen Gunst af Dem,« sagde jeg. »De kan gøre ved mig, hvad De vil; men jeg vil aldrig give Dem mit Ord.«

Russeren trak paa sine store Skuldre og gik fra mig, ligesom om den Sag dermed var afgjort.

»Meget vel min gode Karl saa meget destoværre for Deres Fingre og Tæer. Vi faa at se, hvorledes De befinder Dem i Morgen efter en Nat i Sneen.« — »Et Øjeblik Major Sergine,« raabte Sophie. »De maa ikke være saa haard

mod denne Fange. Der er en særegen Grund, hvorfor han har Fordring paa Deres Venlighed og Barmhjærtighed.«

Russeren saa med Mistænksomhed fra hende og til mig. »Hvad er det for en særegen Grund? De synes virkelig at have en mærkværdig Interesse for denne Franskmand,« sagde han.

»Grunden er, at han i Morges paa sit eget Ansvar har frigivet Kaptajn Alexis Barokoff af de Grodnoske Dragoner.«

»Det er sandt,« sagde Barokoff, som var kommen ud af Huset. »Han tog mig til Fange i Morges og frigav mig paa mit Æresord, i Stedet for at føre mig til den franske Armé, hvor jeg vilde være sultet ihjel.« — »Siden Oberst Gerard har handlet saa højsindet, vil De sikkert nu, da Lykken har vekslet, tillade os at byde ham et ringe Ly i vor Kælder i denne bitterlig kolde Nat,« sagde Sophie. »Det er en ubetydelig Gengæld for hans Ædelmodighed.«

Men Dragonen, som stadig saa barsk ud, svarede »han maa først give mig sit Ord paa, at han ikke vil flygte. Hører De Franskmand, vil De give mig Deres Ord?«

»Jeg vil ikke give Dem noget,« svarede jeg.

»Oberst Gerard!« udbrød Sophie, idet hun

vendte sig til mig med et indsmigrende Smil, »De vil give mig Deres Ord, vil De ikke?« — — »Dem Frøken kan jeg intet nægte. Jeg giver Dem med Glæde mit Ord.«

»Major Sergine,« sagde Sophie triumferende, »jeg antager, det er tilstrækkeligt. De har hørt ham sige, at han giver mig sit Ord. Jeg vil være ansvarlig for ham.«

Paa en unaadig Maade frembrummede min Bjørn sit Samtykke, hvorefter jeg blev ført ind i Huset, fulgt af den surmulende Præst og den tykke, sortskæggede Dragon. I Kælderen var der et stort Rum, hvor Brændselen til Vinteren opbevaredes. Jeg blev ført derned, og man sagde mig, at her var mit Nattekvarter. Paa den ene Side i dette mørke Rum var der opstablet Brænde lige op til Loftet. Ellers var der kun Stengulv og nøgne Vægge med et eneste lille Vindu, som var spærret med Jernstænger. Oplysningen bestod af en stor Staldlygte, som hang paa en Krog under det lave Loft. Major Sergine smilede, da han tog den ned og drejede den rundt, saa Lyset trængte ind i hver en Krog af dette mørke Rum.

»Hvad synes De om vore russiske Hoteller?« spurgte han med en ondskabsfuld Haanlatter. »Dette er ikke meget stort; men det er det

bedste, vi kan byde Dem. Maaske I Fransk-mænd, næste Gang I faa Lyst til at rejse, vil vælge et Land, hvor man kan byde Jer bedre Bekvemmeligheder.« Han stod og lo af mig med sine hvide Tænder skinnende gennem Skæget. Derpaa forlod han mig, og jeg hørte Nøglen blive drejet om i Laasen.

Jeg sad en Timestid paa en Bunke Brænde, hensunken i Fortvivlelse, udmattet paa Sjæl og Legeme, med Ansigtet støttet i mine Hænder og Sjælen opfyldt af de sørgeligste Tanker. Der var koldt nok indenfor disse fire Vægge; men naar jeg tænkte paa mine Ryttere udenfor, var mit Hjærte ved at briste af Sorg. Selv maatte jeg gaa op og ned af Gulvet, banke mine Hænder mod hinanden og sparke Fødderne mod Muren, for at de ikke skulde fryse af mig. Der udstrømmede lidt Varme fra Lygten; men der var alligevel bitterlig koldt, og jeg havde intet spist siden om Morgenen. Det forekom mig, som om alle havde glemt mig; men til sidst hørte jeg Nøglen blive drejet om i Laasen, og hvem skulde træde ind, andre end min Fange fra om Morgenen, Kaptajn Barokoff. En Flaske Vin stak frem under hans Arm, og han holdt en Tallerken med varm Mad i Haanden.

»Tys,« sagde han, »ikke et Ord, jeg kan ikke

forklare mig, thi Major Sergine er her endnu. Hold Dem vaagen og parat.« Med disse hastige Ord satte han Vinen og den velkomne Mad fra sig og løb sin Vej.

»Hold Dem vaagen og parat.« Ordene genlød i mine Øren. Jeg spiste min Mad og drak min Vin; men det var hverken Maden eller Vinen, som oplivede og styrkede mig, men derimod Barokoffs Ord; hvad kunde de betyde? Hvorfor skulde jeg holde mig vaagen? Hvad skulde jeg være parat til? Var det muligt, at der var Udsigt til Flugt? Jeg har aldrig haft noget tilovers for den Mand, som forsømmer at bede til daglig Brug, men som beder, naar han er i Fare. Det er ligesom den Soldat, som ikke viser sin Oberst nogen Ærbødighed, undtagen naar han vil udbede sig en Gunst af ham. Og dog, naar jeg tænkte enten paa Sibiriens Saltgruber eller paa min Moder hjemme i Frankrig, saa opsteg der uvilkaarlig inderlige Bønner, ikke fra mine Læber, men fra mit Hjærte, om at Barokoffs Ord maatte varsle Held for mig. Men Landsbyens Uhr slog Time efter Time, og stadig hørtes kun de russiske Skildvagters Trin udenfor.

Da til sidst bankede mit Hjærte ved at høre lette Fodtrin i Gangen. Et Øjeblik efter drejedes

Nøglen om, Døren aabnedes, og Sophie stod for mig. »Oberst Gerard,« udbrød hun. — »Etienne,« sagde jeg. »De er altid den samme,« sagde hun, »men er det muligt, at De ikke hader mig? Har De tilgivet mig det Puds jeg har spillet Dem?« »Hvilket Puds?« spurgte jeg. — »Gode Himmel! er det muligt, at De endnu ikke har forstaaet det? De bad mig om at oversætte Depechen, og jeg sagde Dem, at der stod: »Dersom Franskmændene kommer til Minsk, er alt tabt.« — »Hvad stod der da?« »Der stod: »Lad Franskmændene kun komme til Minsk, vi venter dem.««

Jeg foer tilbage fra hende. — »De har bedraget mig,« raabte jeg. »De lokkede mig i Fælden. De er altsaa Skyld i mine Mænds Død og Fangenskab. En Daare var jeg, at jeg havde Tillid til en Kvinde.« — »Vær ikke uretfærdig Oberst Gerard. Jeg er en *russisk* Kvinde, og min første Pligt er imod mit Fædreland. Vilde De ikke gerne, at en fransk Pige skulde handle, ligesom jeg har gjort? Havde jeg oversat Depechen rigtig, var De ikke redet til Minsk og Deres Eskadron var undsluppen os. Sig, at De tilgiver mig!«

Hun saa saa bedaarende ud, som hun stod der og forsvarede sig; men naar jeg tænkte

paa mine faldne Mænd, kunde jeg ikke tage den Haand, som hun rakte ud imod mig.

»Godt,« sagde hun, idet hun lod Haanden falde. »De føler for Deres Landsmænd, ligesom jeg føler for mine, saa deri ligner vi hinanden; men De har sagt et kærligt og klogt Ord indenfor disse Mure Oberst Gerard, De har sagt: »En Mand mer eller mindre gør ingen Forskel i Kamp mellem to store Arméer,« og deres ædle Lærdom er ikke spildt. Bagved dette Brænde er en ubevogtet Dør. Her er Nøglen til den. Gaa bort Oberst Gerard og jeg haaber, at vi aldrig mere skal mødes.«

Jeg stod et Øjeblik med Nøglen i Haanden, medens Tankerne hvirvlede rundt i mit Hoved. Derpaa gav jeg hende den tilbage. — »Jeg kan ikke gøre det,« sagde jeg. — »Hvorfor ikke?« — »Jeg har givet mit Ord.« — »Til hvem?« spurgte hun. —

»Hvor kan De spørge, til Dem.« — »Og jeg løser Dem fra det.« — Mit Hjærte hoppede af Glæde. Det var jo virkelig sandt hvad hun sagde. Jeg havde nægtet at give mit Ord til Sergine, jeg havde ingen Forpligtelse lige overfor ham. Naar hun løste mig fra mit Løfte, blev min Ære uberørt. Jeg tog Nøglen.

»De vil finde Kaptajn Barokoff ved Enden

af Landsbygaden,« sagde hun. »Vi Folk her i Norden glemmer aldrig hverken en Fornærmelse eller en Venlighed. Han venter paa Dem med Deres Hest og Deres Sabel. Spild nu ikke et Øjeblik; thi om to Timer begynder det at dages.«

Saaledes kom jeg ud i den stjerneklare russiske Nat og saa det sidste Glimt af Sophie, da hun stod i den aabne Dør og kiggede efter mig. Hun saa længselsfuldt paa mig som om hun ventede sig noget mere, end den kolde Tak, som jeg gav hende; men endog den mest ydmygede Mand har sin Stolthed, og jeg vil ikke nægte, at den Komedie, hun havde spillet for mig, havde saaret min i høj Grad. Jeg kunde ikke have overtalt mig til at kysse hendes Haand og endnu mindre hendes Læber. Døren førte ud til en snæver Gyde, og ved Enden af den stod en indhyllet Skikkelse, som holdt Violette ved Tøjlen.

»De sagde til mig, at jeg skulde være god imod den første franske Officer, som jeg traf i Ulykke,« sagde han. »God Lykke! God Rejse!« Da jeg sprang i Sadlen hviskede han, »husk, at Feltraabet er Pultava.«

Det var godt, at han havde sagt mig det; thi jeg skulde to Gange forbi Kosakkernes Forposter, førend jeg kom udenfor Linjen. Jeg

havde netop passeret den sidste og haabede, at jeg nu atter var en fri Mand, da jeg blev opmærksom paa en Lyd i Sneen bagved mig og saa at en svær Mand paa en stor sort Hest kom farende efter mig. Min første Indskydelse var, at give Violette af Sporerne, min anden, da jeg saa et langt sort Skæg paa et blankt Kyras, var at holde stille og vente paa ham.

»Jeg tænkte nok, at det var Dem, De forbandede Hund af en Franskmand,« raabte han, svingende sin dragne Sabel imod mig, »De har altsaa brudt Deres Ord, De Skurk.« — »Jeg gav ikke mit Ord.« — »De lyver Hund!« —

Jeg saa mig omkring, der var ingen at se. Forposten stod ubevægelig langt borte. Vi var alene med Maanen foroven og Sneen forneden. Lykken har altid været mig huld.

»Jeg gav Dem ikke mit Ord.« — »De gav det til den unge Dame.« — »Saa vil jeg svare for det til hende.« — »Det vilde uden Tvivl passe bedre for Dem. Men ulykkeligvis skal De svare for det til mig.« — »Jeg er parat dertil.« — »De har ogsaa faaet Deres Sabel! Her er Forræderi med i Spillet, Kvinden har hjulpet Dem. Hun skal faa Sibirien at se for denne Nats Værk.«

Disse Ord blev hans Dødsdom. For Sophies

Skyld kunde jeg ikke lade ham komme levende tilbage. Vore Klinger krydsedes, og et Øjeblik efter var min trængt igennem hans sorte Skæg ind i hans Strube. Jeg var nede paa Jorden ligesaa hurtigt som han; men det ene Stød var tilstrækkeligt, og han døde, medens han som en vild Ulv satte sine Tænder ind i mine Ankler.

To Dage senere stødte jeg til Arméen i Smolensk og udgjorde atter en Del af denne sørgelige Procession, som travede fremad i Sneen, hvor den efterlod en lang blodig Stribe til at vise den Vej, den var gaaet. —

Nok mine Venner; jeg vil ikke genopvække Erindringen om disse Dage fulde af Elendighed og Død. De forfølger mig bestandig i mine Drømme. Da vi endelig standsede i Warschau, havde vi efterladt vore Kanoner, vore Transportvogne og tre Fjerdedele af vore Kammerater. Men vi efterlod ikke Etienne Gerards Ære. Man har sagt, at jeg brød mit Ord. Lad dem vogte sig for at sige mig det op i mit Ansigt, for Historien er saaledes som jeg har fortalt Jer den, og hvor gammel jeg end er, saa er min Pegefinger endnu ikke for svag til at trække en Pistol af, naar det gælder min Ære.

IV.

Eventyret i Skovkroen.

Af alle de mange Slag, hvori jeg havde den Ære at drage mit Sværd for Kejseren og for Frankrig, tabte vi ikke et eneste. Jeg var nok paa en Maade til Stede ved Waterloo; men jeg var ikke i Stand til at kæmpe — der sejrede Fjenden. Det er ikke fordi jeg vil sige, at disse to Ting staar i Forbindelse med hinanden. I kender mig for godt, mine Venner, til at tro, at jeg er saa ubeskeden; men man har jo Lov til at tænke, og der er flere, som har draget meget smigrende Slutninger for mig af denne Omstændighed. Naar alt kommer til alt, drejede det sig dog kun om at bryde nogle faa engelske Karréer, og Dagen vilde have været vor. Dersom Conflans Husarer med Etienne Gerard i Spidsen ikke kunde have gjort dette, saa har de Sagkyndige taget fejl. Men lad os ikke tale om Fortiden. Skæbnen vilde, at jeg ikke skulde deltage i Slaget, og at Kejserdømmet skulde omstyrtes; men den vilde ogsaa, at denne Sorgens og Bedrøvelsens Dag skulde bringe mig langt mere Hæder, end da jeg fløj paa Sejrens Vinger fra Boulogne til Wien. Aldrig har jeg glimret saa meget som i det skæbnesvangre

Øjeblik, da alt blev mørkt omkring mig. I ved, at jeg var trofast imod Kejseren i hans Ulykke, og at jeg nægtede at sælge mit Sværd og min Ære til Bourbonerne. Aldrig mere skulde jeg føle min Krigshest mellem mine Knæ, eller høre Trommernes Hvirvlen og Trompeternes Fanfarer bagved mig, naar jeg red i Spidsen for min lille Skare; men det trøster mit gamle Soldaterhjærte, mine Venner, og bringer Taarer i mine Øjne, naar jeg tænker paa, hvor stor jeg var paa denne min sidste Soldaterdag, og naar jeg mindes, at af alle de mærkværdige Bedrifter, som har vundet mig saa mange skønne Kvinders Kærlighed og saa mange ædle Mænds Agtelse, er der ingen, som i Glans, Dristighed og det store Resultat, som jeg opnaaede derved, kan sammenlignes med mit berømte Ridt Natten til den attende Juni 1815. Jeg ved godt, at Historien ofte er bleven fortalt ved Messebordene og i Barakkerne, saa at der er faa i Arméen, der ikke har hørt den; men min Beskedenhed har hidtil forseglet mine Læber, dog nu, mine Venner, har jeg Lyst til at fortælle den med alle dens Enkeltheder i denne fortrolige Kreds.

En Ting vil jeg først bemærke, og det er, at i hele sit Liv har Napoleon aldrig været i

Spidsen for en mægtigere Armé, end den med hvilken han drog ud til dette Felttog. I 1813 var Frankrig udmattet. For hver Veteran var der fem Børn — Marie Louiser, som vi kaldte disse unge Soldater, som Kejserinden havde haft travlt med at hverve, medens Kejseren var i Felten. Men det var helt anderledes i 1815. Fangerne var alle komne tilbage — Mændene fra Ruslands Sne, Mændene fra Spaniens Fængsler, Mændene fra Englands Skibsskrog. Det var farlige Krigere, Veteraner fra tyve Slag, længselsfulde efter deres gamle Liv og med Hjærtet opfyldt af Had og Hævnlyst. Rækkerne var fyldte med Soldater, som bar to eller tre Snore, hver Snor betød fem Aars Tjeneste. Disse Mænds Sindsstemning var frygtelig, de var rasende, ophidsede, fanatiske og tilbad Kejseren, som en Mammeluk tilbeder Profeten, rede til at styrte sig i deres egne Bajonetter, hvis deres Blod kunde frelse ham. Dersom I havde set disse gamle, fyrige Veteraner gaa i Kampen, vil I forbavses over, at nogen kunde staa sig imod dem. Saa begejstret var den Aand, som dengang besjælede Frankrig, at den kunde overvinde alt, blot ikke disse Englændere, som hverken havde Aand eller Sjæl, men kun solidt fast Oksekød, imod hvilket vi kæmpede for-

gæves. Det var Sagen mine Venner; paa den ene Side Poesi, Galanteri, Selvopofrelse — alt hvad der er ædelt og heroisk — paa den anden Side — Oksekød! Vore Forhaabninger, vore Idealer, vore Drømme, alt blev knust af Englands skrækkelige Oksekød.

I har læst, hvorledes Kejseren samlede sin Styrke, og fremdeles hvor han og jeg ilede til den nordlige Grænse og faldt over Preusserne og Englænderne med hundrede og tredive tusind Veteraner. Den 16de Juni holdt Ney Englænderne i Aande ved Guatre Bras, medens vi slog Preusserne ved Ligny. Det passer sig ikke for mig at sige, hvormeget jeg bidrog til denne Sejr; men det er velbekendt, at Conflans Husarer vandt stor Berømmelse. De kæmper godt disse Preussere, og otte tusind af dem blev tilbage paa Valpladsen. Kejseren troede, at han var færdig med dem, da han sendte Marschal Grouchy med to og tredive tusind Mand for at forfølge dem og forebygge deres Indblanding i hans Planer; han vendte sig saa med firsindstyve tusind Mand mod disse »Goddam« Englændere.

Hvormeget havde vi Franskmænd ikke at hævne paa dem — Pitts Guineer, Portsmouhts Skibsskrog, Wellingtons Invasion, Nelsons for-

ræderiske Sejre! Endelig syntes Straffens Dag at være kommen.

Wellington havde syv og tresindstyve tusind Mand med sig, men mange af dem vidste vi var Hollændere og Belgiere, som ikke havde synderlig Lyst til at kæmpe imod os. Han havde ikke halvtresindstyve tusind gode Tropper. Da han stod overfor selve Kejseren og hans firsindstyve tusind Mand, blev denne Englænder saa lammet af Frygt, at han hverken kunde bevæge sig selv eller sin Armé. I har set Kaninen, naar Slangen nærmer sig, saaledes stod Englænderne paa Skraaningen ved Waterloo. Aftenen før beordrede Kejseren, som havde mistet en Adjudant ved Ligny, mig til at slutte mig til hans Stab, og jeg efterlod mine Husarer til Major Victor. Jeg ved ikke hvem der var mest bedrøvet, de eller jeg, over at jeg skulde blive kaldt bort lige førend Slaget; men en Ordre er en Ordre, og en god Soldat kan kun trække paa Skuldrene og adlyde. Den attende om Morgenen red jeg med Kejseren og saa Fronten af Fjendens Stilling, han seende gennem Kikkerten og udkastende Planer om den letteste Maade at tilintetgøre dem paa. Soult red ved hans Side tilligemed Ney og Foy samt flere

andre, som havde kæmpet mod Englænderne i Portugal og Spanien.

»Tag Dem i Agt Sire,« sagde Soult, »det engelske Infanteri er meget stærkt.« — »De mener, at det er gode Soldater, fordi de har slaaet Dem,« sagde Kejseren, og vi yngre Mænd vendte os om og smilede. Men Ney og Foy var tavse og alvorlige. Imedens var den røde og blaaspraglede engelske Linje, stille og agtpaagivende, trukket op med sine Batterier foran os i et godt Bøsseskuds Afstand fra os. Paa den anden Side af Dalen var vore Folk, efter endt Maaltid, forsamlede, beredte til Slaget. Det havde regnet stærkt; men i dette Øjeblik brød Solen frem og skinnede paa den franske Armé, saa vore Kavalleribrigader straalede som ligesaa mange Staalplader, og vort Infanteris Bajonetter glimrede og blinkede. Ved Synet af denne prægtige Armé og dens Holdning og Skønhed var det mig umuligt at forholde mig rolig, jeg rejste mig op i Stigbøjlen, svingede min Schako og raabte: »Leve Kejseren!« Et Raab som rungede, brusede og genlød fra den ene Ende af Linjen til den anden, medens flere tusinde Ryttere svingede deres Sabler, og Fodfolket holdt deres Schakoer op paa Bajonetterne.

Englænderne stod forstenede paa deres Skrænt, de vidste at deres sidste Time var kommen.

Og det vilde den ogsaa været, dersom Befalingen var blevet givet i dette Øjeblik til, at hele Arméen maatte rykke frem. Vi havde blot haft nødig at kaste os over dem og feje dem bort fra Jordens Overflade. Selv om vi ikke tager Modet i Betragtning, var vi en større Hær, bedre Soldater og bedre anførte. Men Kejseren ønskede alt skulde være i Orden og vilde vente til Jorden blev tørere og fastere, saa Artilleriet kunde manøvrere. Saaledes spildtes tre Timer, og Klokken blev elleve, førend vi saa Jerome Bonnapartes Kolonne rykke frem paa den venstre Side, og jeg hørte Kanonernes Torden, som forkyndte, at Kampen var begyndt. Tabet af disse tre Timer blev vor Ødelæggelse. Angrebet til venstre var rettet mod en Avlsgaard, som den engelske Garde holdt besat, og vi hørte tre høje Forfærdelsesraab, som Forsvarerne ikke kunde undlade at udstøde. De holdt sig stadig, og D'Erlons Korps rykkede frem til højre for at angribe den anden Del af den engelske Linje, da vor Opmærksomhed blev bortledt fra den Kamp, der foregik lige for vor Næse til en fjernere Del af Kampladsen. —

Kejseren havde set gennem sin Kikkert til

Englændernes yderste venstre Linje, og nu vendte han sig pludselig til Hertugen af Dalmatien eller Soult, som vi Soldater foretrak at kalde ham.

»Hvad er det Marschal?« spurgte han.

Vi fulgte alle Retningen af hans Blik, nogle hævede Kikkerterne, og andre skyggede med Haanden for Øjnene. Der saa vi en tyk Skov, saa en lang nøgen Skrænt og saa atter en Skov. Paa den nøgne Strækning mellem de to Skove laa der noget mørkt ligesom Skyggen af en bevægelig Sky.

»Jeg tror det er Kvæg Sire,« sagde Soult.

I dette Øjeblik kom der en hurtig Blinken frem mellem den mørke Skygge.

»Det er Grouchy,« sagde Kejseren og sænkede Kikkerten. »De er fortabte, disse Englændere. Jeg holder dem i min hule Haand. De kan ikke undslippe mig,« han saa rundt omkring sig, og hans Øje faldt paa mig.

»Aah! der er Fyrsten for alle Sendebud,« sagde han, »har De en god Hest, Oberst Gerard?«

Jeg red paa min lille Violette, Brigadens Stolthed, det sagde jeg ham. — »Rid da saa hurtig De kan til Marschal Grouchy, hvis Tropper De ser derovre. Sig til ham, at han skal falde

over Englændernes venstre Flanke og Bagtrop, medens jeg angriber dem i Fronten. Vi skal indeklemme dem og ikke en Mand skal undslippe os.« — Jeg hilste og red uden at sige et Ord. Mit Hjærte hoppede af Glæde, over at en saadan Opgave var bleven betroet mig. Gennem Krudtrøgen saa jeg denne lange, tætte, røde og blaa Linje og knyttede min Haand imod den. »Vi skal indeklemme dem, og ikke en Mand skal undslippe os.« Det var Kejserens Ordre, og det var mig, Etienne Gerard, som skulde bringe den til Udførelse. Jeg brændte af Begærlighed efter at naa Marschallen, og et Øjeblik tænkte jeg paa at ride gennem Englændernes venstre Fløj, da det var den korteste Vej. Jeg havde gjort dristigere Ting før og var kommen godt derfra; men jeg betænkte, at dersom det mislykkedes, og jeg enten blev fangen eller skudt, vilde Budskabet ikke blive overbragt, og Kejserens Plan vilde strande. Jeg red derfor forbi Fronten af Kavalleriet, forbi Jærgerne, Lansenererne, de beredne Grenaderer og til sidst min egen lille Skare, som fulgte mig med længselsfulde Blikke. Ved Siden af Kavalleriet stod tolv Regimenter af den gamle Garde, alle Veteraner fra mange Slag, mørke og alvorlige i lange blaa Kapper og Bjørneskinds-

huer, hvorfra Fjerbusken var bleven fjernet. Hver af dem bar i sit Gedeskinds Tornyster sin hvide og blaa Parade Uniform, som de vilde bruge, naar de den næste Dag holdt deres Indtog i Bryssel. Da jeg red forbi dem tænkte jeg paa, at disse Mænd aldrig var blevet slagne, og da jeg betragtede deres vejrbidte Ansigter og deres alvorlige og stive Holdning, sagde jeg til mig selv, at de heller aldrig vilde blive det. Store Himmel! Hvor lidet kunde jeg forudse, hvad nogle faa Timer vilde bringe!

Paa den højre Side af den gamle Garde stod den unge Garde og Lobaus sjette Korps, derefter passerede jeg Jacquinots Lansenerer og Marbots Husarer, som holdt Linjens yderste Flanke. Alle disse Tropper vidste intet om det Korps, som kom imod dem gennem Skoven, og deres Opmærksomhed var henvendt paa Kampen, som rasede paa den venstre Side. Mere end hundrede Kanoner dundrede paa hver Side, og Larmen var saa stærk, at blandt alle de Slag, som jeg har deltaget i, erindrer jeg ikke mere end et halvt Dusin, som var ligesaa støjende. Jeg saa tilbage over mine Skuldre og bemærkede to Brigader Kyrasserer, engelske og franske, som tumlede ned af Højen sammen, medens Sabelklingerne funklede over deres Hoveder som

Solstraaler. Hvor jeg længtes efter at vende Violette om og føre mine Husarer ind i Kampen. Hvilket Billede! Etienne Gerard, som vender Ryggen til Slaget, og en smuk Rytterfægtning raser bagved ham. Men Pligt er Pligt, og jeg red derfor forbi Margots Forposter og i Retning af Skoven med Landsbyen Frischermont paa min venstre Haand. Lige for mig laa den store Skov, som kaldtes Paris's Skov, den bestod mest af Egetræer, og smaa smalle Stier førte igennem den. Jeg holdt stille og lyttede da jeg naaede den; men ud fra dens mørke Dybder lød hverken Klangen af Trompeter eller Rumlen af Hjul, heller ikke Hestetrampen, som kunde have forkyndt Fremrykningen af den store Kolonne, som jeg med egne Øjnee havde set drage frem imod Skoven. Kampen larmede bagved mig; men foran mig var alt saa stille som den Grav, hvori saa mangen tapper Mand skulde hvile om saa kort Tid. Sollyset var skjult af Træernes Løv over mit Hoved, og en tung Damp steg op fra den fugtige Jord. Jeg galoperede adskillige Mil saa hurtig paa en snæver Vej med Rødder forneden og Grene foroven, at faa Ryttere vilde have kunnet gjort mig det efter. Da til sidst fik jeg Øje paa Grouchys fremrykkende Garde. Spredte Afdelinger Husarer kom forbi mig paa

hver Side, men i nogen Afstand og inde imellem Træerne. Jeg hørte langt borte Trommeslag og den lave dumpe Mumlen, som lyder fra en Armé paa Marschen. Hvert Øjeblik kunde jeg vente at støde paa Staben og faa afleveret mit Budskab til Grouchy selv; thi jeg vidste, at paa saadan en Marsch vilde en fransk Marschal sikkert ride i Fortroppen af sin Armé.

Pludselig stod Træerne mindre tæt foran mig, jeg blev henrykt ved deraf at kunde slutte mig til, at jeg snart havde naaet Enden af Skoven, hvorfra jeg maatte kunde se Arméen og saa træffe Marschallen. Hvor Stien løber ud mellem Træerne, ligger der en lille Kro, hvor Brændehuggerne og Vognmændene drikker deres Vin. Her standsede jeg min Hest et Øjeblik, medens jeg tog den Scene i Øjesyn, som viste sig for mig. Nogle faa Mil borte saa jeg en anden stor Skov, det var Sankt Lambert, det var fra den Kejseren havde set Tropperne rykke frem. Det var imidlertid let at forstaa, hvorfor der havde været saa langt et Ophold mellem deres Fremrykning fra den ene Skov til den anden; thi mellem disse løb den snævre dybe Hulvej ved Lasnes, som de havde maattet passere. Nu saa jeg dem, en lang Kolonne af Tropper — Kavalleri, Fodfolk og Kanoner — strømme ned

fra den ene Side og rykke op af den anden, medens Fortroppen allerede var inde mellem Træerne paa hver Side af mig. Et Batteri beredent Artilleri kom hen ad Vejen, og jeg var i Færd med at galopere hen til det for at spørge den kommanderende Officer, om han vilde sige mig, hvor jeg kunde træffe Marschallen, da jeg pludselig opdagede, at Artilleristerne, skønt de bar blaa Uniformer, ikke havde deres Dolman afstribet med rødt, saaledes som vore Konstabler brugte. Forbavset herover stirrede jeg paa Soldaterne, da en Haand rørte ved mit Laar; det var Værten, som var styrtet ud fra sin Kro. — »Er De gal Mand, hvad vil De her?« raabte han. — »Jeg søger Marschal Grouchy.« — »De er lige i Hjærtet af den preussiske Armé! Vend om flygt!« — »Det er umuligt, det er jo Grouchys Korps.« — »Hvoraf ved De det?« — »Fordi Kejseren har sagt det.« — »Da har Kejseren begaaet en frygtelig Fejltagelse! Jeg siger Dem, at en Patrouille schlesiske Husarer har forladt mig i dette Øjeblik. Saa De dem ikke i Skoven?« — »Jeg saa nogle Husarer.« — »Det var Fjenden.« — »Hvor er Grouchy?« — »Han er bagved; Fjenden er kommen forbi ham.« — »Hvor kan jeg saa ride tilbage? Naar jeg rider videre, maa jeg dog træffe ham. Jeg

maa adlyde min Ordre og finde ham, hvor han saa er.« — Manden tænkte sig om et Øjeblik. — »Hurtig! hurtig!« raabte han, idet han greb min Hest ved Tøjlen. »Gør hvad jeg siger, og De kan maaske endda undslippe. Man har endnu ikke opdaget Dem. Kom med, og jeg vil skjule Dem, indtil Fjenden er dragen her forbi.«

Bag ved hans Hus var der en lille Stald, i hvilken han satte Violette ind. Derefter halvt førte og halvt puffede han mig ind i Kroens Køkken. Det var et nøgent Rum med Murstensgulv. En svær Kone med et rødt Ansigt stod ved Skorstenen og stegte Koteletter.

»Hvad er der nu paa Færde?« spurgte hun, idet hun med rynkede Bryn saa fra Kromanden til mig. »Hvem er det, du har ført herind?« — »Det er en fransk Officer, Marie. Vi kan ikke lade Preusserne tage ham.«

»Hvorfor ikke?« — »Hvorfor ikke? For Fanden, har jeg ikke selv været en af Napoleons Soldater, har jeg ikke faaet en Æres-Musket i Garden? Skal jeg se paa at en Kammerat bliver fanget? Marie, vi maa frelse ham.« Men Konen saa paa mig med meget uvenlige Øjne. »Pierre Charras,« sagde hun, »du holder ikke op, før Huset bliver brændt af over vore Hoveder. Kan du ikke forstaa, dit Tossehoved,

at da du kæmpede for Napoleon, regerede han i Belgien? Nu gør han det ikke mere. Preusserne er vore Allierede, og han der er vor Fjende. Jeg vil ikke have nogen Franskmand i mit Hus, lad ham gaa!« —

Værten kløede sig i Hovedet og saa fortvivlet paa mig; men det var indlysende for mig, at det var hverken Frankrig eller Belgien, som denne Kvinde brød sig om; men at det var hendes eget Hjems Sikkerhed, som laa hende paa Hjærte.

»Madame!« sagde jeg med al den Værdighed og Sikkerhed, jeg kunde raade over, »Kejseren er i Begreb med at slaa Englænderne, og den franske Armé vil være her inden Aften. Dersom De har behandlet mig godt, vil De blive belønnet; men dersom De har udleveret mig, vil De blive straffet, og Deres Hus vil sikkert blive brændt af.«

Hun blev rystet ved disse Ord, og jeg skyndte mig nu at forfølge min Sejr paa en anden Maade.

»Det er vist ogsaa umuligt, at en saa smuk Kvinde kan være haardhjærtet nok til at nægte mig det Tilflugtssted, jeg trænger til.«

Hun saa paa mine Knebelsbarter, og jeg kunde se, at hun var blødgjort. Jeg tog hendes Haand, og inden to Minutter var vi saa gode

Venner, at hendes Mand svor, at han vilde lade mig gaa, dersom jeg blev ved paa den Manèr.

»Nu er Vejen fuld af Preussere,« raabte han, »hurtig, hurtig! op paa Loftet.« — »Hurtig, hurtig! op paa Loftet,« gentog Konen, og begge skyndte sig at puffe mig op af en Stige, som førte op til en Lem i Loftet. Der blev banket stærkt paa Døren, saa I kan forstaa, at det varede ikke længe, inden mine Sporer blinkede op af Stigen og Lemmen faldt i efter mig.

Kort efter hørte jeg Tyskernes Stemmer i Værelserne nedenunder mig.

Det Sted, hvor jeg befandt mig, var et eneste langt Rum, hvis Loft dannedes af Husets Tag. Det gik over hele den ene Side af Kroen, og gennem Sprækkerne i Gulvet kunde jeg efter Behag se ned i Køkkenet, i Stuen eller i Skænkestuen. Der var ingen Vinduer, men Huset var i højeste Grad forfaldent, saa der manglede Tagsten rundt om i Taget, og jeg fik derved baade Lys og Lejlighed til gennem Hullerne at gøre mine Iagttagelser. Rummet var opfyldt med Skramleri — Foder paa den ene Side og en stor Bunke tomme Flasker i den anden Ende. Der var ingen Dør, kun det Hul gennem hvilket jeg var kommen op.

Jeg sad nogle Øjeblikke paa et Knippe Hø for at hvile mig og for at lægge min Plan. Det var meget slemt, at Preusserne kom til Kampladsen førend vor Reserve; men det lod til, det kun var eet Korps, og et Korps mer eller mindre havde ikke noget at sige for en Mand som Kejseren. Han kunde indrømme Englænderne en saadan Fordel og alligevel overvinde dem. Den bedste Maade jeg kunde tjene ham paa siden Grouchy var bag ved, var at vente her, til Preusserne var dragne forbi, og da fortsætte min Rejse, opsøge Marchallen og bringe ham Kejserens Ordre. Dersom han rykkede frem mod Englændernes Bagtrop i Stedet for at følge efter Preusserne kunde alt blive godt. Frankrigs Skæbne afhang af min Forstand og min Handlekraft. Det var ikke første Gang, som I ved, mine Venner, og I ved ogsaa, hvilke Grunde jeg havde til at stole paa, at hverken Forstanden eller Handlekraften vilde mangle mig. Kejseren havde sandelig valgt den rette Mand til sin Mission. »Fyrsten blandt Sendebudene« havde han kaldt mig. Jeg vilde fortjene min Titel.

Da det var klart, at jeg intet kunde udrette, førend Preusserne var dragne forbi, tilbragte jeg Tiden med at iagttage dem. Jeg holder

ikke af disse Folk; men jeg maa tilstaa, at de holdt fortræffelig Disciplin; thi ikke en eneste Mand gik ind i Kroen, skønt deres Læber var tørre af Støv, og de var nær ved at segne af Træthed. De, som havde banket paa Døren, havde bragt en bevidstløs Kammerat ind, og efter at have gjort det vendte de tilbage til deres Rækker. Flere andre blev bragte ind i samme Tilstand, og en ung Læge, kun lidt mere end en Dreng, forblev hos dem. Efter at have iagttaget dem gennem Sprækkerne i mit Gulv, vendte jeg min Opmærksomhed mod Hullerne i Taget, gennem hvilke jeg havde et udmærket Udkig til alt, hvad der foregik udenfor. Det preussiske Korps strømmede bestandig forbi. Det var let at se, at det havde foretaget en anstrængende Marsch, for Soldaternes Ansigter var dødblege, og de var overstænkede fra Hoved og til Fod med Mudder fra de sølede og opblødte Veje. Dog, udmattede som de var, deres Stemning var udmærket, de skød og slæbte paa Kanonerne, naar Hjulene sank i Snavset til Akslerne, og de svære Heste, som faldt i til Knæerne, ikke kunde trække dem igennem. Officererne red frem og tilbage og opmuntrede de flinke ved at rose dem og de mere dvaske ved at slaa dem med Fladen af deres Klinger.

Hele Tiden lød der fra den anden Side over Skoven en forskrækkelig Krigslarm, som om alle Jordens Floder havde forenet sig i et kæmpemæssigt Vandfald og styrtede larmende og brusende ned med en voldsom Kraft. Den lange Røgsky, som hævede sig over Træerne, var ligesom Sprøjtet fra et Vandfald. Officererne pegede paa den med deres Sabler, og med hæse Raab fra deres tørre Læber rykkede de mudderbestænkede Mænd frem til Kamppladsen. Det varede omtrent en Timestid, forinden de var draget forbi, og jeg beregnede, at deres Avantgarde var kommen til Marbots Forposter, og at Kejseren allerede vidste om deres Ankomst. »I er gaaet meget hurtigt op af Vejen, mine Venner; men I vil komme endnu hurtigere ned af den,« sagde jeg ved mig selv og trøstede mig ved den Tanke.

Men et Eventyr afbrød nu denne lange Ventetids Eensformighed. Jeg stod ved mit Kighul og lykønskede mig til, at Korpset næsten var draget forbi, og at Vejen snart vilde være fri, saa jeg kunde fortsætte min Rejse, da jeg pludselig hørte en højrøstet Trætte paa Fransk bryde ud nede i Køkkenet.

»De maa ikke gaa derop,« raabte en Kvinderøst.

»Jeg siger Dem, at jeg vil derop,« sagde en Mand, og Stemmen lød truende. I et Øjeblik var jeg henne ved Sprækken i Gulvet. Dernede stod den store Kone ligesom en trofast Vogterhund ved Stigens nederste Trin, medens den tyske Læge, hvid af Vrede, bestræbte sig for at komme op af den. Adskillige af de tyske Soldater, som nu var kommen sig af deres Afmagt, sad rundtomkring paa Gulvet og betragtede Striden med dumme, men opmærksomme Ansigter. Værten var ikke til at se. — »Der er ikke nogen Drikkevarer deroppe,« sagde Konen. »Det er heller ikke Drikkevarer, jeg vil have,« sagde Lægen, »men Hø eller Straa til at lægge disse Folk paa. Hvorfor skal de ligge paa Stengulvet, naar der er Hø ovenover?«

»Der er hverken Hø eller Straa.« — »Hvad er det da?« — »Tomme Flasker.« — »Intet ellers?« — »Nej.«

»Det saa et Øjeblik ud, som Lægen vilde opgive sin Hensigt; men en af Soldaterne pegede mod Loftet. Jeg formoder, at dømme efter hans Ord, at han kunde se Straaene stikke ud imellem Sprækkerne i Plankerne. Konen protesterede forgæves. To af Soldaterne, som var i Stand til at støtte paa deres Fødder, trak hende til Side, medens den unge Læge løb op

ad Stigen, stødte Lemmen op og krøb ind paa Loftet. Da han lukkede Lemmen op, sprang jeg bag ved den; men Skæbnen vilde, at han smækkede den i efter sig, og der stod vi Ansigt til Ansigt. Aldrig har jeg set en saa forfærdet ung Mand. »En fransk Officer,« gispede han. »Tys,« sagde jeg, »tys! De maa ikke tale højt, kun hviske.« Jeg havde draget min Sabel. — »Jeg er ikke Soldat,« sagde han, »jeg er Læge. Hvorfor truer De mig med Deres Sabel? Jeg er ubevæbnet.« — »Jeg vil ikke gøre Dem Skade, jeg vil kun forsvare mig selv. Jeg skjuler mig her.« — »En Spion!« — »En Spion bærer ikke en Uniform som denne, De træffer heller ikke Spioner ansatte ved Arméens Stab. Jeg red af en Fejltagelse ind i Hjærtet af det preussiske Korps, og jeg skjulte mig her i Haab om at kunde undslippe, naar det er draget forbi. Jeg skal ikke gøre Dem noget ondt, naar De ikke gør mig noget; men dersom De ikke sværger, at De vil tie med min Tilstedeværelse her, vil De aldrig komme levende ned fra dette Loft.« — »De kan godt stikke Deres Sabel i Skeden,« sagde Lægen, og jeg saa et venligt Blink i hans Øje. »Jeg er Polak af Fødsel, og jeg har ikke noget imod Deres Landsmænd. Jeg vil gøre alt, hvad jeg kan for mine Patien-

ter, men intet mere. At fange Husarofficerer hører ikke med til en Læges Pligter. Med Deres Tilladelse vil jeg nu gaa ned med dette Knippe Hø for at lave et Leje til mine stakkels Fyre dernede.«

Jeg havde haft i Sinde at afkræve ham en Ed; men Erfaringen har lært mig, at naar en Mand ikke vil sige Sandheden, saa sværger han ogsaa falsk, og jeg sagde derfor ikke noget. Lægen aabnede Lemmen, kastede saa meget Hø ned, som han behøvede, gik selv ned af Stigen og lukkede Lemmen i efter sig. Jeg vaagede med Ængstelse over ham, da han kom ned til sine Patienter, og det samme gjorde min gode Veninde, Værtinden; men han sagde intet og beskæftigede sig kun med at pleje sine Soldater.

Nu var jeg vis paa, at de sidste af Korpset var gaaet forbi, og jeg gik hen til mit Kighul, sikker paa at finde Kysten klar, maaske med Undtagelse af nogle faa Marodører, men dem behøvede jeg ikke at tage Notits af. Det første Korps var virkelig passeret, og jeg kunde se Infanteriets sidste Rækker forsvinde i Skoven; men kan I tænke Jer min Skuffelse, da jeg saa et andet Korps, ligesaa talrigt som det første, komme ud fra Sankt Lamberts Skoven. Der kunde ikke være Tvivl om, at hele den preus-

siske Armé, som vi troede adsplittet ved Signy, var i Færd med at kaste sig over højre Fløj, medens Marschal Grouchy var bleven lokket ind i et galt Spor. Larmen af Skud, meget nærmere end før, sagde mig, at de preussiske Batterier allerede var i Virksomhed. Forestil Jer min skrækkelige Stilling. Time efter Time var forløben. Solen drejede sig allerede mod Vest. Denne forbandede Kro, hvor jeg holdt mig skjult, var som en Ø ude i en brusende Strøm af rasende Preussere. Det var af den yderste Vigtighed at naa Marschal Grouchy, og dog kunde jeg ikke stikke Næsen udenfor Døren uden at blive tagen til Fange. I kan forstaa, hvor jeg bandede og rev mig i Haaret. Hvor lidt ved vi, hvad Fremtiden gemmer i sit Skød. Medens jeg rasede over min uheldige Skæbne, havde den samme Skæbne forbeholdt mig et langt højere Hverv end at bringe Marschal Grouchy et Budskab — et Hverv, som ikke kunde være faldet i min Lod, dersom jeg ikke havde været i denne lille Kro i Udkanten af Paris's Skov.

To preussiske Korps var dragne forbi, og et tredie var kommet frem, da jeg hørte en stærk Støj og Lyden af flere Stemmer nede i Stuen. Ved at forandre min Stilling blev jeg i

Stand til at kigge ned og se, hvad der gik for sig. To preussiske Generaler stod nedenunder mig med deres Hoveder bøjede over et Kort, udbredt paa Jorden foran dem. Adskillige Adjudanter og Stabsofficerer stod tavse rundt omkring. Den ene af de to Generaler var en svær gammel Mand, hvidhaaret, med en tynd graa Moustache og en Stemme ligesom en Hunds Bjæffen. Den anden var yngre med et langt og alvorligt Ansigt. Han maalte Afstandene paa Kortet med en Mine som en Student, medens hans Kammerat stampede og bandede rasende ligesom en Korporal ved Husarerne. Det var underligt at se den gamle Mand saa fyrig og den unge saa rolig. Jeg kunde ikke forstaa alt, hvad de sagde, men jeg kunde nok finde ud af, hvad Meningen var dermed.

»Jeg siger Dem, vi maa gaa paa, blot gaa paa,« raabte den gamle Fyr med en rasende tysk Ed. »Jeg lovede Wellington, at vi skulde være der med hele Arméen, selv om jeg skulde bindes til Hesten. Bülows Korps er i Ilden, og Ziethens skal understøtte det baade med Folk og Kanoner. Fremad, Greisenau, fremad!«

Den anden rystede paa Hovedet.

»Deres Ekscellence maa erindre, at dersom Englænderne bliver slaaet, vil de trække til

Kysten. Hvorledes vil Deres Stilling blive mellem Grouchy og Rhinen?«

»Vi skal slaa dem, Greisenau, Hertugen og jeg vil male dem til Støv imellem os. Gaa paa, siger jeg! Hele Krigen vil blive endt i en Haandevending. Før Pirsch frem, og vi kan lægge tredsindstyve tusind Mand i Vægtskaalen, medens Thielmann holder Grouchy ved Wavre.«

Greisenau trak paa Skuldrene; men i dette Øjeblik kom en Ordonnans til Syne i Døren.

»En Adjudant fra Hertugen af Wellington,« meldte han.

»Ha, ha!« raabte den gamle Mand, »lad os høre, hvad han har at sige os!«

En engelsk Officer, hvis Frakke var helt overstænket med Mudder, traadte ind i Værelset, et rødplettet Lommetørklæde var bundet omkring hans Arm, og han holdt sig ved Bordet for ikke at falde.

»Mit Budskab er til Marschal Blücher,« sagde han.

»Jeg er Marschal Blücher. Tal, tal! Skynd Dem!« raabte den utaalmodige gamle Mand.

»Hertugen bad mig sige Dem, at den brittiske Armé kan holde Stillingen, og at han ikke nærer nogen Frygt for Resultatet. Det franske

Kavalleri er blevet ødelagt, to af deres Infanteri-Divisioner eksisterer ikke mere, og kun Garden er i Behold. Dersom De giver os en kraftig Understøttelse, vil Nederlaget blive til en fuldstændig Flugt, og —«

Hans Knæ svigtede ham, og han faldt om paa Gulvet.

»Nok, nok!« raabte Blücher; »Greisenau, send en Adjudant til Wellington og sig ham, at han kan stole fuldt ud paa mig.«

Han styrtede skyndsomt ud af Værelset med hele sin Stab efter sig, medens to Ordonnanser overgav den saarede Englænder til Lægens Omsorg.

Greisenau, Stabens Chef, som var bleven tilbage, lagde sin Haand paa en af Adjudanternes Skulder. Denne unge Mand havde tiltrukket sig min Opmærksomhed; thi jeg har altid haft et aabent Blik for en smuk Mand. Han var høj og slank, et sandt Mønster paa en Rytter, der var virkelig i hans Ydre noget, som ikke var uligt mit. Hans Ansigt var mørkt og ligesaa skarpt som en Høgs med stolte sorte Øjne under tykke, buskede Bryn og en Moustache, som vilde have sikret ham en Plads blandt mine stolteste Husarer. Han bar en grøn Uniform med hvide Rabatter og en Hjelm

med Hestehaarsdusk — jeg antog han var Dragon — og var en saa kæk Rytter, som nogen kunde ønske at have foran sin Sabelspids.

»Et Ord, Grev Stein,« sagde Greisenau til ham. »Dersom Fjenden bliver jaget paa Flugt, men Kejseren undslipper, vil han samle en ny Armé, og alt vil begynde forfra; men dersom vi kunde faa fat i Kejseren, saa vilde Krigen være endt. Et saadant Resultat er en stor Anstrængelse og en stor Risiko værd.«

Den unge Dragon sagde intet, men lyttede opmærksomt.

»Forudsat at Hertugen af Wellingtons Ord viser sig at være rigtige, og den franske Armé skulde blive dreven paa Flugt, vil Kejseren sikkert lægge Tilbagevejen gennem Genappe og Charleroi, da det er den korteste Vej til Grænsen. Vi kan tænke os, at hans Rytteri vil blive splittet ad, og at Flygtningene vil bane Vej for ham. Vort Kavalleri vil forfølge de slagnes Bagtrop; men Kejseren vil være langt fra den i Fronten af Hæren.« — Dragonen bøjede sit Hoved.

»Jeg overlader Kejseren til Dem. Dersom De fanger ham, vil Deres Navn blive optegnet i Historien. De er berømt, Grev Stein, for at være den dygtigste Rytter i vor Armé, udvælg

Dem selv, hvilke Ledsagere De vil tage med Dem, ti eller tolv maa være tilstrækkeligt. De skal ikke tage Del i Slaget, heller ikke skal De være med i den almindelige Forfølgelse, De skal spare Deres Kræfter til et ædlere Maal. Har De forstaaet mig?

Dragonen bøjede atter sit Hoved. Denne Tavshed trykkede mig, jeg følte, at han var en farlig Mand.

»Detaillerne overlader jeg til Dem, De skal ikke søge at bemægtige Dem nogen anden end den Øverste. De kan ikke tage fejl af den kejserlige Vogn, lige saa lidt som af Kejserens Person. Nu maa jeg følge Marschallen. Lev vel! Dersom jeg nogensinde ser Dem igen, haaber jeg at kunne lykønske Dem til en Daad, som vil genlyde over hele Europa.«

Dragonen hilste, og Greisenau skyndte sig ud af Værelset. Den unge Officer stod nogle Minutter hensunken i dyb Eftertanke. Derefter fulgte han Stabschefen. Jeg saa med Nysgærrighed efter ham fra mit Kighul for at se, hvad han nu vilde gøre. Hans Hest, en smuk kastaniebrun med hvide Sokker, stod bundet til Rækværket ved Kroen. Han sprang i Sadlen, red hen og standsede en Kolonne Kavalleri, som drog forbi, og talte et Par Ord med en Officer,

som red i Spidsen af det forreste Regiment. Lidt efter saa jeg to Husarer, det var et Husarregiment, ride ud af Rækken og hen ved Siden af Grev Stein. Det næste Regiment blev ogsaa standset, og fra dette føjedes to Lansenerer til hans Eskorte. Atter kom et Regiment, som forsynede ham med to Dragoner, og det næste igen med to Kyrasserer. Derefter red han til Siden med sin lille Skare Ryttere, samlede dem omkring sig og forklarede, hvad de havde at gøre, til sidst red de ni Soldater bort sammen og forsvandt i Paris's Skov.

Jeg har ikke nødig at sige Jer, mine Venner, hvad dette havde at betyde. Han handlede virkelig ganske, som jeg vilde have gjort i hans Sted. Fra hver Oberst havde han udbedt sig to af hans bedste Ryttere, og saaledes havde han samlet sig en Trop, med hvilken han kunde vente at fange, hvem det skulde være. Himlen staa Kejseren bi, dersom han uden nogen Eskorte skulde møde den.

Forestil Jer, kære Venner, den Feber, den Bevægelse, det Raseri, som herskede i min Sjæl. Enhver Tanke paa Grouchy var forsvunden. Man hørte ingen Skydning i Øst, han kunde ikke være i Nærheden. Selv om han kom nu, vilde det ikke længere være Tid til

at forandre Dagens Begivenhed. Solen stod allerede lavt paa Himlen, og der var kun et Par Timer tilbage af Dagen. Min Mission maatte betragtes som unyttig, men her var en anden Mission, mere paatrængende, mere nødvendig, en Mission, som gjaldt Kejserens Sikkerhed, maaske hans Liv. Koste hvad det vilde, ja selv om det gjaldt mit Liv, jeg maatte tilbage til hans Side. Men hvorledes skulde jeg bære mig ad? Hele den preussiske Armé var nu mellem mig og de franske Linjer. De blokerede enhver Vej, men Pligtens Vej kunde de ikke blokere, naar Etienne Gerard saa den ligge for sig. Jeg kunde ikke vente længere, jeg maatte af Sted.

Der var kun den ene Nedgang fra Loftet, saa jeg maatte gaa ned af Stigen. Jeg kiggede ned i Køkkenet og saa, at den unge Læge endnu var der. Den saarede engelske Adjudant sad i en Stol, og to preussiske Soldater laa paa Straa nede paa Gulvet og var ved at komme til sig selv efter deres Afmagt, de andre var allerede raske og sendt bort. Det var mine Fjender, og jeg maatte gaa forbi dem for at faa fat i min Hest. Jeg havde intet at frygte af Lægen, Englænderen var saaret, og hans Sabel stod ved hans Kappe henne i en Krog,

de to Tyskere var endnu halvt bevidstløse, og de havde ikke deres Musketter hos sig. Hvad kunde være lettere. Jeg aabnede Lemmen, løb ned af Stigen, og stod midt iblandt dem med min dragne Sabel i Haanden.

Hvilket Billede paa Overraskelse! Lægen forstod selvfølgelig det hele; men for Englænderen og de to Tyskere maa det have været, som om Krigens Gud i egen Person var stegen ned fra Skyerne. Med mit Ydre, med min Holdning, med min med Sølv besatte graa Uniform og med mit funklende Sværd i Haanden, maa jeg i Sandhed have været et Syn, som det nok var værd at se paa.

De to Tyskere laa forstenede med stirrende Øjne, den engelske Officer rejste sig halvt op; men hans Svaghed nødte ham til at sætte sig igen med aaben Mund og Haanden paa Stoleryggen. »For Djævlen«, blev han ved at gentage, »for Djævlen!«

»Jeg beder Dem, vær rolig,« sagde jeg, »jeg vil ikke gøre nogen Fortræd; men vé den Mand, som lægger Haand paa mig for at standse mig. De har intet at frygte, dersom De lader mig gaa, og intet at haabe, dersom De søger at forhindre mig. Jeg er Oberst Etienne Gerard af Conflans Husarer.« — »Den Djævel,« sagde Eng-

lænderen, »De er den Mand, som dræbte Ræven.« Et skrækkeligt Udtryk havde formørket hans Ansigt. Sportsmænds Misundelse er en lav Følelse. Han hadede mig, denne Englænder, fordi jeg var kommen ham i Forkøbet med at gennembore Ræven. Hvor Naturerne dog er forskellige. Havde jeg set ham udøve en saadan Bedrift, vilde jeg have omarmet ham med Glædesraab. Men der var ikke Tid til at anstille Betragtninger. — »Jeg beklager det meget Sir; men De har en Kappe, som jeg er nødsaget til at tage.«

Han forsøgte at rejse sig, men jeg stillede mig mellem ham og Krogen, hvor den laa. — »Dersom der er noget i Lommerne? —« »En Kasse,« sagde han. — »Jeg vil ikke plyndre Dem,« sagde jeg, løftede Kappen op og tog ud af dens Lommer et Sølv-Krudthorn, en firkantet Trækasse og en Feltkikkert. Alt dette overleverede jeg ham. Skurken aabnede Kassen, tog en Pistol ud og sigtede imod mit Hoved.

»Nu min smukke Fyr,« sagde han, »læg Deres Sabel bort og overgiv Dem.« Jeg var saa forbavset over denne infame Handling, at jeg stod som forstenet. Jeg forsøgte at tale til ham om Ære og Taknemmelighed, men hans Øjne forblev fæstede fast og bestemt paa Pistolen.

»Det er nok,« sagde han, »giv mig Sablen.«

Kunde jeg udholde en saadan Ydmygelse? Døden var bedre end at blive afvæbnet paa en saadan Maade. Ordet »Fyr!« svævede paa mine Læber, da Englænderen lige med et forsvandt fra mit Syn, og i hans Sted var der en stor Bunke Hø med en rødklædt Arm og to hessiske Støvler sprællende og sparkende midt i den. Oh den brave Værtinde! Det var mine Knebelsbarter, som frelste mig.

»Flygt Soldat, flygt!« raabte hun og tog flere Bundter Hø op fra Gulvet, som hun dængede over den modstridende Englænder. I et Øjeblik var jeg ude i Gaarden, førte Violette ud af Stalden og sad paa dens Ryg. En Pistolkugle for hvinende forbi min Skulder og jeg saa et rasende Ansigt som gennem Vinduet stirrede efter mig. Jeg smilede med Foragt og galopperede ud paa Vejen. De sidste Preussere var passerede og baade min Vej og min Pligt laa klar for mig. Dersom Frankrig vandt, var alt godt. Dersom Frankrig tabte, da afhang af mig og min lille Hoppe det, som var mere end Sejr eller Nederlag — Kejserens Sikkerhed og Liv. »Hurtig, Etienne Gerard, hurtig!« raabte jeg. »Af alle dine Bedrifter ligger den største, selv om det bliver den sidste, nu for dig.«

V.

Eventyret med de ni preussiske Ryttere.

Jeg fortalte Jer sidst, vi var samlede, mine Venner, om det Budskab, Kejseren havde betroet mig at bringe Marschal Grouchy; men som jeg, skønt uden Skyld, ikke fik overbragt ham, og jeg beskrev Jer, hvorledes jeg en hel Eftermiddag var indespærret paa Loftet i en Skovkro, afskaaret fra at ride videre, da jeg var omringet af Preusserne. I kan ogsaa nok huske, hvorledes jeg der hørte den preussiske Stabschef give Grev Stein sine Instrukser og derved erfarede hans infame Plan om at fange eller dræbe Kejseren i Tilfælde af de franskes Nederlag. I Begyndelsen kunde jeg ikke tro paa en saadan Mulighed; men da Skydningen havde dundret hele Dagen, og da Lyden ikke var kommen nærmere, var det sandsynligt, at Englænderne i det mindste holdt deres Stilling og havde tilbageslaaet vore Angreb. —

Jeg har sagt, at der den Dag kæmpedes mellem Frankrigs Sjæl og Englands Oksekød; men jeg maa tilstaa, at Oksekødet var meget sejgt. Det var naturligt, at dersom Kejseren ikke kunde slaa Englænderne, naar de var alene, var det umuligt nu, da tresindstyve tusind af

disse forbandede Preussere omsværmede hans Flanker. Under alle Omstændigheder var min Plads ved hans Side, nu da jeg var i Besiddelse af denne Hemmelighed.

Jeg begav mig bort fra Kroen paa den flotte Maade, som jeg fortalte Jer om, da vi sidst mødtes, og jeg forlod den engelske Adjudant, som knyttede sin dumme Næve efter mig ud af Vinduet. Jeg kunde ikke lade være at le, da jeg, idet jeg saa mig tilbage, opdagede hans vrede røde Ansigt fortrukket og skæmmet af Raseri og Had. Da jeg først var kommen ud paa Vejen, rejste jeg mig i Stigbøjlerne og iførte mig den smukke, med rødt forede sorte Kappe, som havde tilhørt ham. Den faldt lige ned til mine høje Støvler og dækkede fuldstændigt min forræderiske Uniform. Hvad min Schako angaar, saa er der mange af den Slags i den tyske Hær, og der var ingen Grund til at antage, at den skulde tiltrække sig Opmærksomheden. Naar blot ingen talte til mig, var der derfor ingen Grund til at frygte for at ride igennem hele den preussiske Hær; men, skønt jeg godt forstod Tysk, da jeg havde haft mange Veninder blandt de tyske Damer i de fornøjelige Aar, da jeg kæmpede rundt omkring i hele Tyskland, talte jeg det med en saa smuk Pariser-

Akcent, at den ikke kunde forveksles med deres raa, umusikalske Udtale. Jeg vidste, at denne min ejendommelige Akcent vilde tiltrække sig Opmærksomhed, og jeg maatte derfor haabe og bede til, at det maatte blive mig tilladt at fortsætte min Vej i Tavshed.

Paris' Skov var saa stor, at det vilde tage altfor lang Tid at ride uden om den, jeg samlede derfor alt mit Mod sammen og red igennem den, lige i den preussiske Armés Spor. Det var ikke vanskeligt at finde det; thi Kanonhjulene havde sat to Fods dybe Furer i Vejen. Snart fandt jeg en Række saarede Soldater, Preussere og Franskmænd, paa begge Sider af Vejen, der hvor Bülows Fortrop var kommen i Berøring med Marbots Husarer. En gammel Mand med graat Skæg, en Læge antager jeg, raabte efter mig og løb efter mig, bestandig raabende; men jeg tog ingen Notits af ham, gav blot min Hest af Sporerne og red videre. Jeg hørte hans Raab længe efter, at jeg havde tabt ham af Syne mellem Træerne.

Nu naaede jeg Preussernes Reserve. Infanteristerne lænede sig til deres Musketter eller laa udmattede paa Jorden, og Officererne stod lyttende til den mægtige Krigslarm og drøftede de Beretninger, der kom fra Fronten. Jeg foer

afsted, det bedste jeg kunde; men en af Officererne styrtede frem og stod lige foran mig med Haanden i Vejret til Tegn paa, at jeg skulde standse. Fire tusind Preusseres Øjne var fæstede paa mig. Det var et Øjeblik! I bliver blege mine Venner ved Tanken herpaa. Tænk saa, hvorledes hvert Haar paa mit Hoved rejste sig. Men blot et Øjeblik svigtede min Snarraadighed og mit Mod mig. »General Blücher,« raabte jeg. Hvad var det for en Skytsengel, som indgav mig disse Ord? Preusseren sprang bort, hilste og pegede fremad. De er godt disciplinerede disse Preussere, og hvem skulde vove at standse en Officer, som bragte et Budskab til Generalen? Det var en Talisman, som kunde hjælpe mig over enhver Fare, og mit Hjærte bankede ved Tanken derom. Saa stor paa det var jeg, at jeg ikke længere ventede til jeg blev spurgt, men raabte til højre og venstre, medens jeg red gennem den preussiske Armé: »General Blücher! General Blücher!« og alle pegede de fremad og gik af Vejen for mig. Der gives Forhold, hvor den største Frækhed er den største Klogskab. Men man bør ogsaa være forsigtig, og jeg maa indrømme, at jeg blev uforsigtig. Da jeg efterhaanden havde nærmet mig mere og mere til Slaglinien, greb

en preussisk Officer af Uhlanerne min Hest ved Tømmen og pegede hen paa en Gruppe Mænd, som stod ved en brændende Bondegaard. »Der er Marschal Blücher,« sagde han, »bring ham Deres Budskab.« Ganske rigtig, der stod min skrækkelige, gamle, graaskæggede Veteran i et Pistolskuds Afstand fra mig med Øjnene rettede imod mig.

Men min gode Skytsengel havde ikke forladt mig. Hurtig som et Lyn slog Navnet paa den General, som kommanderede Preussernes Avantgarde, ned i min Erindring, »General Bülow!« raabte jeg. Uhlanen slap min Tømme. »General Bülow! General Bülow!« raabte jeg for hvert et Skridt, som min lille Hoppe bragte mig nærmere til mine egne Landsmænd. Jeg galoperede gennem den brændende Landsby Plancenvit, sporede min Hest frem mellem to Kolonner preussisk Infanteri, satte over en Hæk, slog en schlesisk Husar ned, da han kastede sig foran mig, og et Øjeblik efter, idet jeg nu lod min Kappe staa aaben for at vise min Uniform, passerede jeg de aabne Geledder af det tiende Linje-Regiment og var atter vendt tilbage til Lobaus Korps. Færre i Antal, og ubeskyttede i Flankerne, var de blevet drevne tilbage ved de fremrykkende Preusseres Pres.

Jeg galoperede videre, kun higende efter at befinde mig ved Kejserens Side.

Men et Syn udbredte sig for mig og fasttryllede mig, som om jeg var bleven forvandlet til en ædel Rytterstatue. Jeg kunde ikke røre mig, jeg kunde knapt aande, da jeg betragtede det. Min Vej førte over en Bakke, og da jeg var naaet op paa Toppen af den, saa jeg ned over den lange, dybe Dal ved Waterlo. Jeg havde forladt den med to stærke Arméer paa hver Side og en aaben Slette imellem dem. Nu var der blot lange hullede Rækker af modløse og udmattede Regimenter paa begge Skrænterne, og en hel Armé af Døde og Saarede laa imellem dem. Paa en Strækning af to Mil i Længden og en halv Mil i Breden laa de strøede og sammenhobede. En Valplads var imidlertid ikke noget nyt Syn for mig, og det var ikke det, som fængslede mig; men det, at op af den lange Skraaning ved den brittiske Stilling bevægede der sig en vandrende Skov — sort, svajende, bølgende, sammenhængende. Skulde jeg ikke kende Gardens Bjørneskindshuer? Og skulde jeg ikke vide, skulde mit Soldaterinstinkt ikke sige mig, at det var Frankrigs sidste Reserve, at det var Kejseren, som lig en fortvivlet Spiller, satte alt paa det sidste Kort?

De steg op og op — store, stærke, urokkelige, udsatte for Musketternes Ild og for Kardæskernes Salver strømmede de frem i en tyk, tung Masse, som skjulte de brittiske Batterier. Gennem min Kikkert kunde jeg se de engelske Kanonerer kaste sig ned ved deres Kanoner eller dække sig bag ved dem. Frem skred de Bjørneskindstoppe, og da, med et Brag, som naaede til mine Øre, stødte de mod det engelske Infanteri. Et Minut forløb og endnu et. Mit Hjærte stod stille. De svingede frem og tilbage, de gik ikke længere frem, de var standsede. Store Himmel! var det muligt, at de var slagne? En sort Prik løb ned af Højen, saa to, nu fire, saa ti og endelig en stor adspredt kæmpende Mængde, standsende, kæmpende, atter standsende og til sidst vigende og styrtende vanvittigt ned. »Garden er slagen! Garden er slagen!« Jeg hørte dette Raab rundt omkring mig. Langs med hele Linjen saa jeg Infanteriet vende sig efter dem og Kanonererne komme frem fra deres Kanoner.

»Den gamle Garde er slaaet! Den gamle Garde trækker sig tilbage!« En Officer med et ligblegt Ansigt fremstønnede disse frygtelige Ord, idet han kom forbi mig. «Frels Jer! Red Jer! I er forraadte!« raabte en anden. »Frels

Jer! Red Jer!« Soldater styrtede forvirrede til Bagtroppen, hoppende og springende ligesom forskrækkede Faar. Skrig og Larm hørtes rundt omkring. Og i dette Øjeblik, da jeg saa mod den brittiske Stilling, saa jeg et Syn, jeg aldrig kan glemme. En enkelt Rytter tegnede sig mørk og tydelig oppe paa Aasen mod den synkende Sols sidste stærke, røde Skær. Han stod saa stiv og ubevægelig i det skarpe Lys, medens han stirrede mod det grufulde Syn, som om det kunde været Kampens Aand, der rugede over den skrækkelige Dal. Endelig saa jeg ham hæve sin Hat højt i Vejret, og ved dette Signal styrtede den engelske Armé med en lav dump Lyd, ligesom en fremrullende Bølge, fra Skraaningen ned i Dalen. Lange, staalkantede røde og blaa Linjer, brusende Strømme af Kavalleri, beredne Batterier, raslende og klirrende, kom farende ned over vore sønderbrudte Rækker. Det var forbi. Et Dødsangstens Skrig, tapre Mænds Dødsangst, naar de ser der ikke længere er Haab, lød fra den ene Flanke til den anden, og et Øjeblik efter var hele den stolte Armé fejet bort fra Marken i en vild Forvirring. Endnu, mine Venner, kan jeg, som I ser, ikke tale om dette skrækkelige Øjeblik med tørre Øjne eller med fast Stemme.

I Begyndelsen blev jeg ført bort med denne vilde Strøm, omhvirvlet ligesom et Straa i en overfyldt Rende. Men hvad skulde jeg pludselig se mellem disse forskellige Regimenter, uden en Trop alvorlige Ryttere i Sølv og graat med en sønderflænget Fane hævet højt i Vejret over sig. Ikke hele den engelske og preussiske Magt kunde tilintetgøre Conflans Husarer. Men da jeg kom hen til dem, blødte mit Hjærte ved at se dem. Majoren, syv Kaptajner og femhundrede Mand var blevne tilbage paa Valpladsen. Den unge Kaptajn Sabbatier kommanderede, og da jeg spurgte ham om de femhundrede Mand, som manglede i Eskadronen, pegede han tilbage og svarede: »De vil finde dem rundt om mellem disse Britter.« Folkene og Hestene var aldeles udmattede, bedækkede med Soed og Smuds, med deres tørre Tunger hængende ud af Munden; men det fyldte mig med Stolthed, at se hvorledes denne lille spredte Levning endnu red Knæ mod Knæ, enhver Mand, lige fra den lille Trompeterdreng til den ældste Sergent, paa rette Plads. Havde jeg blot kunnet tage dem med mig som en Eskorte for Kejseren. Blandt Conflants Husarer vilde han have været i Sikkerhed. Men Hestene var altfor trætte til at ride hurtigt. Jeg forlod dem med Ordre til at vente

paa mig i Forpagtergaarden ved St. Aunay, hvor vi havde kamperet for to Nætter siden. Hvad mig angaar, saa sporede jeg min Hest frem for at søge efter Kejseren.

Jeg saa Ting, da jeg trængte gennem denne sørgelige Vrimmel, som jeg aldrig kan banlyse fra min Sjæl. I onde Drømme kommer Erindringen tilbage om denne bølgende Strøm af gustne, stirrende, elendige Ansigter, som jeg saa ned paa. Det var som et Mareridt. Naar man sejrer, kan man ikke fatte denne Krigens Rædsel. Det er først ved Nederlagets forstenende Kulde, at vi forstaar den. Jeg husker en gammel Grenader af Garden, som laa ved Siden af Vejen med sit brækkede Ben bøjet i en ret Vinkel. »Kammerater, Kammerater, løft mit Ben op,« raabte han; men de gik og tumlede over ham uden at ændse ham. Foran mig red en Lanseneofficer uden Frakke, hans Arm var lige bleven sat af i Ambulancen, og Bandagen var faldet af, det var skrækkeligt. To Artillerister søgte at køre deres Kanon frem, en Jæger hævede sin Musket og skød den ene gennem Hovedet. En Major ved Kyrassererne tog sine Pistoler frem, fyrede den ene af mod sin Hest, og den anden mod sig selv. En Mand i en blaa Frakke gik rasende og ravende ligesom en gal Mand

ved Siden af Vejen. Hans Ansigt var sort af Krudt, hans Klæder i Uorden, den ene Epaulet havde han tabt, den anden hang ned paa hans Bryst. Først da jeg kom tæt hen til ham, genkendte jeg Marschal Ney, han hylede efter de flygtende Tropper med en knapt menneskelig Stemme. Derpaa hævede han Stumpen af sin Sabel, der var brækket tre Tommer over Fæstet. »Kom og se, hvorledes en fransk Marschal kan dø,« raabte han. Gerne vilde jeg have fulgt ham; men min Plads var andet Steds. I ved, han fandt ikke dengang den Død, han søgte; men faa Uger senere modtog han den med koldt Blod af Fjendens Hænder.

Der er et gammelt Ordsprog, som siger, at i Angreb er de franske mere end Mænd; men i Nederlag er de mindre end Kvinder. Den Dag saa jeg, at det var sandt. Men selv i denne Jammer saa jeg Træk, som jeg kan fortælle med Stolthed. Gennem Markerne, som omgav Vejen, bevægede Cambronnes tre Reservebataillon er af Garden sig, det var Gardens ypperste. De gik langsomt i sluttet Karré med deres Fane vajende over den mørke Række Bjørneskind. Rundt om rasede det engelske Kavalleri og de sorte brunsvigske Lansenerer. Salve efter Salve dundrede bragende løs og brød øde-

læggende ind imellem dem. Til sidst saa jeg de engelske Artillerister, seks ad Gangen, sende Kardæsker ind i Rækkerne, og det engelske Infanteri sluttede sig om dem paa tre Sider og knaldede deres Musketter af ind imellem dem. Men bestandig gik denne Levning af den berømte Garde, lig en ædel Løve, som er omgivet af glubske Hunde, langsomt i tætsluttede Rækker med majestætisk Holdning fra deres sidste Kamp. Bagefter dem blev Gardens Batteri paa Sekspundiger trukket op af Skrænten. Enhver Konstabel var paa sin Plads; men ingen Kanon blev fyret af. »Hvorfor fyrer I ikke?« spurgte jeg Obersten, da jeg kom forbi. »Vort Krudt er sluppet op.« »Hvorfor trækker I Jer da ikke tilbage?« »Synet af os holder Fjenden lidt tilbage. Vi maa give Kejseren Tid til at undfly.« Saaledes er Frankrigs Soldater!

Bagved denne Vold af tapre Mænd trak de andre Vejret, og de flygtede nu paa en mindre fortvivlet Maade. De havde forladt Vejen, og jeg kunde i Tusmørket se, spredt over hele Egnen, denne forsagte, adsplittede og ængstelige Hob, som for faa Timer siden havde dannet den stolteste Armé, der nogensinde er dragen ud til Kamp. Paa min prægtige Hoppe kom jeg snart gennem Trængslen, og netop som jeg havde

passeret Genappe, naaede jeg Kejseren med Resten af hans Stab. Soult var stadig hos ham tilligemed Drouot, Lobau og Bertrand, samt fem Jægere af Garden; deres Heste var neppe i Stand til at flytte sig. Natten var faldet paa, og Kejserens udtærede Ansigt skinnede hvidt gennem Mørket, da han vendte sig til mig. —

»Hvem er det,« spurgte han.

»Det er Oberst Gerard,« sagde Soult. — »Har De set Marschal Grouchy?« — »Nej Sire, Preusserne var imellem os.« — »Det gør ikke noget nu. Ingenting nu. Soult, jeg vil vende om.« Han forsøgte at vende Hesten; men Bertrand greb hans Tømmer. »Ah, Sire,« sagde Soult, »Fjenden har allerede haft god nok Lykke.« De tvang ham ind imellem sig. Han red i Tavshed med Hagen paa Brystet, den største og den alvorligste blandt Mænd. Langt bagved os brølede endnu nogle Kanoner. Undertiden hørtes Skrig og Skraal gennem Mørket, og den sagte Dundren af galoperende Hestehove. Ved Lyden heraf sporede vi vore Heste og ilede frem gennem adspredte Tropper. Efter at have redet hele Natten i det klare Maaneskin mærkede vi, at vi havde ladet baade de forfulgte og Forfølgerne bagved os. Paa den Tid passerede vi Broen ved Charleroi, det var lige i

Daggry.« Hvilket Kompagni af Spøgelser vi var at se til i det klare, kolde Lys, Kejseren med sit voksblege Ansigt, Soult tilsmurt af Krudtdamp, Lobau bestænket med Blod! Men vi red nu mere langsomt, og vi havde ophørt at se os tilbage; thi Waterlo laa nu mere end tredive Mil bagved os. En af Kejserens Vogne var bleven sendt til Charleroi; vi holdt nu paa den anden Side af Sambre og var stegne af vore Heste.

I spørger mig vel sagtens, hvorfor jeg ikke i al denne Tid havde sagt noget om, hvad der laa mig paa Hjærtet. Jeg havde virkelig forsøgt at tale derom baade til Soult og Lobau; men de var saa overvældede af Ulykken og saa optagne af Øjeblikkets Fare, at det var umuligt at faa dem til at forstaa, hvor presserende mit Budskab var. Endvidere havde vi paa vor langvarige Flugt hele Tiden haft en Mængde franske Flygtninge ved Siden af os paa Vejen, og hvor demoraliserede de end var blevne havde vi dog ikke sammen med dem haft noget at frygte af et Angreb af ni Mand. Men nu da vi i den tidlige Morgen stod rundt om Kejserens Vogn, bemærkede jeg med Ængstelse, at der ikke var en eneste fransk Soldat at se paa den lange hvide Vej, som laa bagved os. Vi

var komne forud for Arméen. Jeg saa rundt omkring mig for at se, hvilke Midler vi havde til vort Forsvar. Jægernes Heste var styrtede, kun en gammel graaskægget Sergant var tilbage. Saa var der Soult, Lobau og Bertrand; men hvor dygtige de end var, vilde jeg hellere, naar det kom til Kamp, have en eneste Kvartermester-Sergent af Husarerne ved min Side end de tre tilsammen. Endelig var der Kejseren selv, Kusken og en Tjener, som var kommen til os i Charleroi, otte i alt, men af de otte, var der kun Sergenten og jeg, som var kæmpende Soldater man kunde stole paa i en Strid. Jeg gøs, da jeg tænkte paa, hvor hjælpeløse vi var. I dette Øjeblik opdagede jeg de ni preussiske Ryttere, som kom over Højen.

Paa det Sted, hvor vi befandt os, var der lange Strækninger af Marker, nogle var gule af Korn, andre var rige Græsgange, gennemstrømmede af Sambre. Syd for os var der en lav Skrænt, over den gik Vejen til Frankrig. Den lille Trop Ryttere kom fra denne Vej. Saa godt havde Grev Stein adlydt sine Instruktioner, at han var redet langt imod Syd for at møde Kejseren. Nn kom han ridende imod os fra den Vej, vi skulde passere, den Vej, hvor vi mindst ventede at træffe en Fjende. Da jeg

først fik et Glimt af dem at se, var de vel en halv Mil borte. »Sire«, raabte jeg, »Preussere.« De blev alle forfærdede og stirrede henad Vejen. Det var Kejseren, som først brød Tavsheden. »Hvem siger Preussere.« —

»Det gør jeg, Sire — Etienne Gerard.«

Ubehagelige Efterretninger gjorde altid Kejseren rasende imod den Mand, som bragte ham dem. Han skældte mig nu ogsaa ud med den skrattende, kvækkende, korsikanske Stemme, som han kun lod høre, naar han havde mistet sin Selvbeherskelse. »De var altid en Nar,« raabte han, »hvad mener De, De Fæhoved med at sige, det er Preussere? Hvorledes kunne Preusserne komme paa Vejen fra Frankrig? De har mistet den Smule Forstand, De har haft.«

Hans Ord ramte mig som Piskeslag; men vi følte alle for Kejseren, som en gammel Hund føler for sin Herre, hans Spark var hastig glemte og tilgivne. Jeg forsøgte hverken at forklare mig eller retfærdiggøre mig. Ved det første Blik havde jeg set de to hvide Sokker paa den forreste Hests Forben, og jeg vidste godt, at Grev Stein sad paa dens Ryg. De ni Ryttere var standset et Øjeblik, da de saa os, nu satte de Sporerne i Siden paa deres Heste, og med et triumferende Raab galoperede de ned ad

Vejen. De havde opdaget, at deres Bytte var i deres Magt.

Ved denne hurtige Fremrykning svandt enhver Tvivl.

»Ved Himlen Sire, det er virkelig Preussere!« raabte Soult. Lobau og Bertrand løb henad Vejen som to forskrækkede Høns. Sergenten ved Jægerne drog sin Sabel med en Strøm af Eder. Kusken og Tjeneren raabte og vred deres Hænder. Napoleon stod med rynket Pande og den ene Fod paa Vogntrinet. Og jeg — aah, mine Venner, jeg var storartet. Hvilke Ord kan jeg bruge, som er stærke nok til at beskrive, hvorledes jeg opførte mig i dette mit Livs største Øjeblik. Saa aandsnærværende, saa rolig, saa klar i Tanken og hurtig til Handling! Han havde kaldt mig et Fæhoved og en Nar. Hvor hurtig og ædel var min Hævn. Da hans egen Forstand svigtede ham, var det Etienne Gerards, som erstattede ham det manglende. At slaas var umuligt, at flygte urimeligt. Kejseren var svær og dødtræt. Selv under de gunstigste Forhold var han aldrig nogen god Rytter. Hvorledes kunde han nu flygte, den Mand, som lige var bleven berøvet en Armé? Preussens bedste Rytter var iblandt Forfølgerne; men jeg var Frankrigs bedste

Rytter. Dersom de vilde forfølge mig i Stedet for Kejseren, saa kunde alt blive godt. Det var disse Tanker, som foer saa hurtigt gennem min Sjæl, at jeg i et Øjeblik var sprunget fra Begyndelsen til Slutningen. Et andet Øjeblik bragte mig fra Beslutning til kraftig Handling. Jeg trak Kejseren, som stod forstenet, til Siden, saaledes at Vognen var mellem ham og vore Fjender. »Eders Frakke Sire!« raabte jeg. »Eders Hat!« Jeg trak den af ham. Aldrig i hans Liv var han bleven puffet saaledes. I et Øjeblik havde jeg iført mig hans Frakke og Hat og puttet ham ind i Vognen. I det næste var jeg sprungen op paa den berømte hvide Araber og var reden bort fra Gruppen paa Vejen.

I har allerede gættet min Plan; men I kan nok spørge, hvorledes jeg kunde haabe at blive taget for Kejseren. Min Figur var, som I endnu ser den, medens Kejserens aldrig var smuk; thi han var baade lille og svær. Men man lægger ikke Mærke til en Mands Højde, naar han sidder i Sadlen, og forøvrigt behøvede jeg blot at sidde foroverbøjet paa Hesten, krumme Ryggen og holde mig som en Melsæk. Jeg bar den lille trekantede Hat og den løse graa Frakke med Sølvstjernen, som var kendt af ethvert Barn fra den ene Ende af Europa til den anden. Og

under mig var Kejserens berømte hvide Hest. Alt var komplet.

Allerede da jeg red bort, var Preusserne i en Afstand af halvandet hundrede Alen fra os. Jeg gjorde en Bevægelse med Haanden, som skulde betegne Skræk og Fortvivlelse, og lod min Hest sætte over Grøften, som begrænsede Vejen. Det var tilstrækkeligt. Preusserne udbrød i et Frydeskrig blandet med rasende Had. Det var et Hyl, som hungrige Ulves, naar de lugter deres Bytte. Jeg sporede min Hest over Engene og saa mig tilbage under min Arm, medens jeg red. Oh! hvilket stolt Øjeblik, da jeg saa otte Ryttere, en efter en, sætte over Grøften efter mig. Kun en var bleven tilbage, og jeg hørte Skud og Larm som af en Kamp. Jeg huskede paa min gamle Jægersergent, og jeg var vis paa, at Nummer ni ikke længere vilde forstyrre os. Vejen var klar, og Kejseren kunde uhindret fortsætte sin Rejse

Men nu maatte jeg tænke paa mig selv. Dersom jeg blev fangen, vilde Preusserne sikkert i deres Skuffelse gøre kort Proces med mig. Hvis det skulde være — dersom jeg mistede Livet — saa havde jeg solgt det for en hæderlig Pris. Men jeg haabede, at jeg kunde undgaa dem. Med almindelige Ryttere paa almindelige

Heste skulde jeg ikke have haft nogen Vanskelighed derved; men her var baade Heste og Ryttere af bedste Sort. Det var et stolt Dyr, jeg red; men den var træt efter dens lange Nattetur, og Kejseren var en af de Ryttere, som ikke forstaar at behandle en Hest. Paa den anden Side var Grev Stein og hans Mænd komne langvejs fra og hurtigt, deres Heste maatte være af en umærket Race.

Saa hurtig havde min Indskydelse været, saa skyndsomt havde jeg handlet, at jeg ikke havde haft Tanke for min egen Sikkerhed. Havde jeg haft det, skulde jeg for det første have redet tilbage af den samme Vej, af hvilken vi var komne, for saa kunde jeg have mødt vore egne Folk. Men jeg havde forladt Vejen og galoperet en Mil over Marken, forinden dette faldt mig ind. Da jeg saa mig tilbage, opdagede jeg, at Preusserne havde spredt sig ud i en lang Linje for at afspærre Vejen til Charleroi for mig. Jeg kunde ikke vende tilbage; men jeg kunde i det mindste styre imod Nord, jeg vidste, at hele Egnen der var opfyldt af flygtende Tropper, og at jeg senere eller tidligere maatte støde paa nogle af dem.

Men en Ting havde jeg glemt. — Sambre. I min Ophidselse skænkede jeg den ikke en

Tanke, førend jeg saa den ligge dyb og bred, glimrende i Morgensolen. Den spærrede Vejen for mig, og Preusserne hylede bagved mig. Jeg galoperede til Brinken; men Dyret nægtede at springe ned i Floden. Jeg sporede Hesten; men Brinken var høj og Strømmen dyb. Den foer rystende og snøftende tilbage. Triumfraabene blev højere hvert Minut. Jeg vendte mig om og red paa Livet løs langs med Flodbredden. Den dannede her end dyb Indskæring; men jeg maatte over Floden paa en eller anden Maade; thi Tilbagevejen var blokeret. Pludselig fik jeg et Glimt af Haab, thi jeg saa et Hus ligge paa den Side af Floden, hvor jeg befandt mig, og et andet paa den modsatte Side. Hvor der er to saadanne Huse, er der sædvanlig enten en Baad eller et Vadested til at holde Forbindelse imellem dem. En skraanende Sti sænkede sig ned til Floden, og nu kunde jeg tvinge min Hest ud i den. Her gik den med Vand op til Sadlen og Skummet flyvende til højre og venstre. Den faldt en Gang, og jeg tænkte vi var fortabte; men den kom op igen, og et Øjeblik efter klatrede den op af den modsatte Brink. Da vi kom derop, hørte jeg et Plask, det var den første Preusser, som red ud i Vandet. Der var kun Sambres Bredde imellem os.

Jeg red med mit Hoved ned mellem Skuldrene paa Napoleons Manér, og jeg vovede ikke at vende mig om, af Frygt for at de skulde se mine Mustacher. Jeg havde slaaet Kraven paa den graa Frakke op for at skjule dem; thi dersom Preusserne opdagede deres Fejltagelse, var det endnu Tid for dem til at indhente Vognen. Da vi nu havde fast Grund under os, kunde jeg paa Lyden af Hovslagene høre, i hvor lang Afstand mine Forfølgere var fra mig, og det forekom mig, at Lyden blev betydelig stærkere som om de kom mig nærmere. Vi red nu op af den stenede og ujevne Sti, som førte op fra Vadestedet. Jeg saa meget forsigtig tilbage under min Arm og opdagede, at den største Fare truede mig fra en enkelt Rytter, som var langt forud for sine Kammerater. Det var en Husar, en tynd Fyr paa en sort Hest, og det var paa Grund af hans lette Vægt, at han var kommen i Spidsen. Det er en ærefuld Plads; men ogsaa en farlig Plads, hvilket han snart skulde erfare. Jeg følte i Pistolhylstrene; men til min Skræk var der ingen Pistoler i dem. Der var en Kikkert i det ene, og det andet var fuldt af Papirer. Min Sabel var blevet tilbage hos Violette. Havde jeg blot haft mine egne Vaaben og min egen Hoppe, saa kunde

jeg tage Legen op med disse Kjeltringer. Men nu var jeg fuldstændig ubevæbnet. Kejserens eget Sværd hang nok ved Sadlen. Det var krumt og kort, Fæstet var indlagt med Guld — mere egnet til at glimre ved en Revy end til at bruges af en Soldat, som skal kæmpe for sit Liv. Jeg drog det alligevel ud, saaledes som det var, og afventede min Skæbne. Med hvert Øjeblik kom Hovenes Trampen mig nærmere. Jeg hørte Hestens Prusten, og Fyren raabte noget som en Trussel til mig. Der var en Krumning paa den lille Sti, og da jeg kom hen til den drejede jeg min hvide Araber omkring og holdt der Ansigt til Ansigt mod den preussiske Husar. Han var i en saa stærk Fart, at han ikke kunde standse, og hans eneste Udvej var at ride mig ned. Havde han gjort det, kunde han selv være bleven dræbt; men han vilde have tilføjet enten mig eller min Hest et saadant Slag, at det vilde have berøvet mig enhver Udsigt til Flugt. Men Tossen blev saa angst, da han saa mig, at han fløj forbi mig over paa min højre Side. Jeg rakte mig over min Arabers Hals og borede mit Sværd ind i hans Side. Det maa have været af det fineste Staal og skarp som en Ragekniv; thi jeg mærkede knapt, at det trængte ind, og dog blev

det blodigt indtil tre Tommer fra Fæstet. Hans Hest galoperede af Sted, og han holdt sig i Sadlen nogle hundrede Alen, førend han sank ned med Ansigtet paa Hestens Manke og derefter paa Jorden. Jeg foer efter ham. Alt hvad jeg har har fortalt, varede kun et Par Sekunder.

Jeg hørte rasende Hævnskrig fra Preusserne, da de kom forbi deres døde Kammerat, og jeg kunde ikke lade være at smile, da jeg tænkte paa, hvad de mente om Kejseren som Rytter og Kriger. Jeg saa ligesaa forsigtigt tilbage som tidligere og saa, at ingen af de syv Mand standsede. Deres Kammerats Skæbne var jo ingen Grund for dem til at opgive deres Mission. De var ligesaa utrættelige og ubarmhjærtige som Blodhunde. Men jeg havde et godt Forspring, og den tapre Araber gik bestandig godt. Jeg haabede jeg var frelst, og dog var det netop nu, at jeg mødte den største Fare. Vejen delte sig, og jeg valgte den smalleste af de to Veje, fordi det var den græsrigeste og letteste for Hestens Hove. Men tænk Jer min Skræk, da jeg efter at have redet gennem et Led befandt mig paa en firkantet Plads omgivet af Stalde og Avlsbygninger, hvorfra der ingen anden Udvej var, end den hvorfra jeg var kommen. Aah, mine Venner! naar mit Haar

nu er snehvidt, saa har jeg oplevet nok som kan have foraarsaget det.

Tilbagetog var umuligt. Jeg kunde høre Lyden af Preussernes Hestehove paa Vejen. Jeg saa rundt om mig, og Naturen har heldigvis velsignet mig med det hurtige Blik, som er den første Betingelse for enhver Soldat, men navnlig for en Anfører i Kavalleriet. Mellem en lang og lav Række Stalde og Avlsbygningerne laa en Svinesti. Dens forreste Side var dannet af Stænger paa en fire Fods Højde, dens bageste Side var af Sten og højere end Forsiden. Hvad der var paa den anden Side kunde jeg ikke se. Rummet mellem For- og Bagsiden var ikke mere end en fire, fem Alen. Det var et fortvivlet Vovestykke, men jeg maatte vove det. Hvert Øjeblik hørte jeg stadig tydeligere Slagene af de ilende Hestehove. Jeg satte ind i Svinestien med min Araber. Den klarede Forsiden udmærket og kom med sine Forben ned paa en sovende Gris, som smuttede frem mellem dens Knæ. Jeg slyngedes over Stenvæggen bagved og faldt med Hænderne og Ansigtet ned i et smukt Blomsterbed. Min Hest var paa den ene Side af Væggen og jeg paa den anden, og Preusserne styrtede ind i Gaarden. Men jeg var paa Benene i et Øjeblik,

rakte min Haand over Væggen og fik fat i Hestens Tøjler. Væggen var sat op af løse Sten, jeg tog nogle af dem ud og dannede en Aabning. Saa snart jeg trak i Tømmen og kaldte, rejste det prægtige Dyr sig, og et Øjeblik efter var det ved min Side og jeg med Fødderne i Stigbøjlen.

En heroisk Tanke var faldet mig ind, da jeg svang mig i Sadlen. Dersom disse Preussere kom over Svinestien, kunde de kun komme en ad Gangen, og deres Angreb vilde ikke blive farligt, naar de ikke fik Tid til at fatte sig efter et saadant Spring. Hvorfor skulde jeg ikke vente og dræbe dem, en efter en, naar de kom over. Det var en glimrende Idé. De skulde erfare, at Etienne Gerard ikke var en Mand, som man ustraffet kunde jage efter. Min Haand greb efter mit Sværd, men I kan forestille Jer mine Følelser, da den kun rørte ved en tom Skede. Sværdet var faldet af, da Hesten snublede over den fordømte Gris. Hvilke urimelige Bagateller er vor Skæbne ikke afhængig af — en Gris paa den ene Side, Etienne Gerard paa den anden. Kunde jeg springe over Stenvæggen og tage Sværdet? Umuligt! Preusserne var allerede i Gaarden. Jeg vendte min Araber og bestemte mig til at flygte.

Men nu lod det til, at jeg var kommen i en endnu værre Fælde end nogensinde. Jeg befandt mig i Forpagtergaardens Have, en stor Frugthave i Midten og Blomsterbede rundt omkring. En høj Mur omgav hele Haven. Jeg tænkte, at der dog et Sted maatte være en Indgang, thi man kunde dog ikke vente, at enhver Besøgende skulde springe over Svinestien. Jeg red rundt langs Muren, og som jeg havde forudsat, kom jeg til en Dør med en Nøgle paa den indvendige Side. Jeg steg af Hesten, lukkede op, aabnede Døren og saa en preussisk Lansener paa sin Hest seks Fod fra mig. I et Øjeblik stirrede vi paa hinanden, da skød jeg Døren til og laasede den igen. Et Brag og et Skrig lød fra den anden Ende af Haven. Jeg begreb, at en af mine Fjender var kommen til Skade ved at springe over Svinestien. Men hvorledes skulde jeg nogensinde komme ud af denne cul de sac? Rimeligvis havde nogle af Troppen galopperet rundt omkring Muren, medens andre nøjagtig havde fulgt mit Spor. Havde jeg blot haft min Sabel, kunde jeg have kæmpet med Lanseneren bag Døren, men at gaa derud nu var det samme som at blive dræbt. Og dog, dersom jeg ventede, vilde sikkert de andre, som havde fulgt mit Spor gennem Svine-

stien, komme, og hvad skulde jeg saa gøre? Jeg maatte handle straks, ellers var jeg fortabt. Men det er i saadanne Øjeblikke, at min Hjerne er klarest og mine Handlinger hurtigst. Medens jeg bestandig førte min Hest ved Tømmen, løb jeg nogle Hundrede Alen ved Siden af Muren bort fra det Sted, hvor Lanseneren holdt Vagt. Der standsede jeg, og med stor Anstrængelse rev jeg adskillige af de løse Sten ned fra det øverste af Muren. I det Øjeblik jeg havde gjort det, skyndte jeg mig tilbage til Døren. Som jeg havde ventet, troede Lanseneren, at jeg lavede en Aabning for at flygte igennem den, og jeg hørte, hvorledes hans Hest trampede, da han galopperede hen for at fange mig. Da jeg naaede Døren, saa jeg tilbage og opdagede en grønklædt Rytter, i hvem jeg genkendte Grev Stein, komme ud fra Svinestien og galopere med et Triumfraab ind i Haven. »Overgiv Eder, Eders Majestæt, overgiv Eder!« raabte han, »vi giver Eder Pardon!« Jeg foer igennem Laagen, men havde ikke Tid til at aflaase den paa den anden Side. Stein var lige i Hælene paa mig og Lanseneren havde allerede vendt sin Hest. Jeg sprang op paa Ryggen af min Araber og var atter ude med de grønne Marker foran mig. Stein var stegen af for at

aabne Døren og lede sin Hest igennem den, han maatte saa atter stige op igen førend han kunde forfølge mig. Det var ham jeg frygtede mest, thi Lansenerens Hest var udmattet og tung. Jeg galopperede voldsomt en halv Mil førend jeg vovede at vende mig om, og da var Stein et Musketskud fra mig og Lanseneren endnu et længere tilbage, medens kun tre af de andre var at se. Mine ni Preussere var svundne ind til et mere rimeligt Antal; men selv en var for meget for en vaabenløs Mand.

Det havde forbavset mig, at jeg paa hele denne lange Flugt ikke havde set nogen Flygtninge fra vor Armé, men jeg betænkte, at jeg var betydelig længere mod Vest end deres Flugtlinje, og jeg maatte dreje mere imod Øst, dersom jeg ønskede at forene mig med dem. Hvis jeg ikke gjorde det var det sandsynligt, at mine Forfølgere selv om de ikke alene kunde gribe mig, vilde holde Øje med mig, indtil jeg var bleven drevet ind imellem nogle af deres Kammerater, som kom Nord fra. Da jeg saa mod Øst, opdagede jeg langt borte en Støvlinje, som strakte sig flere Mil tværsover Landskabet. Det var sikkert Hovedlandevejen, ad hvilken vor ulykkelige Hær flygtede. Men snart fik jeg ogsaa at se, at nogle af vore Marodører var

flygtet ind imellem disse Sideveje; thi pludselig fik jeg Øje paa en Hest, som græssede i Kanten af en Mark, og ved Siden af den med Ryggen mod en Bakke laa dens Herre, en fransk Kyrasser, frygtelig saaret, øjensynlig døende. Jeg sprang af Hesten, tog hans lange svære Sabel, og red bort. Aldrig kan jeg glemme den stakkels Mands Ansigt, da han saa paa mig med sine bristende Øjne. Det var en gammel, graaskægget Soldat, en af de ægte Fanatikere, for ham var det sidste Syn af Kejseren som en Aabenbaring fra Himlen. Forbavselse, Kærlighed, Stolthed — alt lyste ud af hans dødblege Ansigt. Han sagde nogle Ord — jeg frygter det var hans sidste — men jeg havde ikke Tid til at høre og jeg galoperede videre.

Al denne Tid havde jeg redet over Enge, som var afbrudte af brede Grøfter. Nogle af dem var ikke mindre end fjorten, femten Fod brede, og Hjertet sad mig i Halsen, naar jeg satte over dem; thi et Fejlspring vilde have været min Ødelæggelse; men hvem det end var, som havde udvalgt Kejserens Hest, han havde gjort det godt. Dyret svigtede mig ikke et Øjeblik med Undtagelse af den Gang det stred imod mig ved Sambre. Vi klarede hver Grøft i et langt Spring, og dog kunde vi ikke

ryste disse forbandede Preussere af os. Naar jeg efter at have sat over en af disse Grøfter saa mig tilbage med fornyet Haab, kom Grev Stein flyvende paa sin hvidsokkede, kastaniebrune Hest, ligesaa let som om det havde været mig selv. Han var min Fjende; men jeg maatte beundre ham for den Maade, paa hvilken han den Dag bar sig ad.

Atter og atter maalte jeg Afstanden mellem ham og den næste Rytter. Jeg tænkte paa, om jeg kunde vende om og hugge ham ned, ligesom jeg havde gjort ved Husaren, førend hans Kammerater kunde komme ham til Hjælp. Men de andre var komne nærmere og var ikke langt fra ham. Jeg betænkte, at Stein sikkert var ligesaa god Kriger som Rytter, og det derfor vilde tage mig ikke saa lidt Tid at overvinde ham, de andre vilde da komme til og hjælpe ham, og jeg vilde være fortabt. I det hele var det klogere at fortsætte min Flugt.

En Vej med Popler paa begge Sider førte tversover Sletten fra Øst til Vest. Den vilde føre mig til den lange Støvlinje, som betegnede de franskes Tilbagetog. Jeg styrede min Hest ind paa den og galopperede af Sted. Da jeg red hen ad den saa jeg til højre et enkelt Hus med et stort Skilt over Døren, som viste, at

det var en Kro. Udenfor var der nogle Bønder; men dem brød jeg mig ikke om. Hvad der gjorde mig ængstelig var Synet af en en rød Frakke, der viste, at der var Englændere i Huset. Jeg kunde imidlertid hverken vende om eller standse, saa der var ikke andet at gøre end galoppere videre og lade Tilfældet raade. Der var ingen Tropper at øjne, saa disse Mænd maatte være Marodører eller Desertører, og jeg mente ikke at have noget at frygte af dem. Da jeg nærmede mig dem saa jeg, at der sad to af dem og drak paa en Bænk udenfor Huset. Lidt efter rejste de sig ravende op, og det var aabenbart, at de begge var fulde. Den ene stillede sig dinglende midt ude paa Vejen. »Det er Boney! Gud hjælpe mig det er Boney!« brølte han. Med Hænderne udstrakte løb han frem for at fange mig; men lykkeligvis for ham snublede hans dinglende Ben og han faldt med Ansigtet paa Vejen. Den anden var farligere. Han var styrtet ind i Kroen, og netop som jeg red forbi, saa jeg ham vende tilbage med sin Musket i Haanden. Han faldt ned paa det ene Knæ, og jeg bøjede mig frem over Hestens Hals. Et enkelt Skud fra en Preusser eller Østriger har ikke noget videre at betyde; men Briterne var den Gang de bedste Skytter i Eu-

ropa, og min Drukkenboldt syntes ædru nok, naar han fik et Gevær i Haanden. Jeg hørte et Knald, og min Hest gjorde et konvulsivisk Spring, som vilde have kastet mangen Rytter af Sadlen. Et Øjeblik troede jeg, at den var dræbt; men da jeg vendte mig om, saa jeg, at Blodet strømmede ned af dens ene Laar. Jeg saa tilbage efter Englænderen og saa, at dette Asen var ved at bide Enden af en anden Patron for at støde den ned i sin Musket; men førend han fik affyret den var vi uden for hans Rækkevidde. Denne Mand hørte til Fodfolket og kunde ikke tage Del i Forfølgelsen; men jeg hørte ham skraale og huje efter mig, som om jeg havde været en Ræv. Bønderne raabte ogsaa og rendte over Markerne efter mig svingende deres Stokke. Fra alle Kanter hørte jeg Skrig, og alle disse løbende og skraalende Skikkelser var mine Fjender. At tænke sig den store Kejser blive jaget gennem Landet paa denne Maade. Hvor jeg længtes efter at svinge min Sabel over deres Hoveder.

Men nu indsaa jeg, at min Flugt nærmede sig sin Ende. Jeg havde gjort alt, hvad en Mand kunde gøre — nogle vilde sige endnu mere. Men nu var jeg kommen saa vidt, at jeg ikke længere øjnede nogen Udvej. Mine Forfølgeres

Heste var nok udmattede, men min var baade udmattet og saaret, Blodet løb fra den, saa vi efterlod et rødt Spor paa den hvide, støvede Vej. Dens Gang var allerede bleven langsommere, og senere eller tidligere maatte den styrte under mig. Jeg saa tilbage, og der var de fem uundgaaelige Preussere — Stein et Par hundrede Alen i Forvejen, saa Lanseneren og endelig de andre tre, som red sammen. Stein havde draget sit Sværd og svingede det mod mig. Jeg var bestemt paa ikke at overgive mig. Jeg vilde forsøge, hvormange af disse Preussere jeg kunde tage over med mig i den anden Verden. I dette højtidelige Øjeblik steg alle mit Livs store Bedrifter frem for mig som en Vision, og jeg følte, at denne min sidste Daad var en værdig Afslutning paa et saadant Liv. Min Død vilde blive et haardt Stød for dem, som elskede mig, for min kære Moder, for mine Husarer og for andre, som jeg ikke vil nævne. Men alle disse satte Pris paa min Ære og min Berømmelse, og jeg følte at deres Sorg vilde blive blandet med Stolthed naar de erfarede, hvorledes jeg havde redet, og hvorledes jeg havde kæmpet paa denne sidste Dag. Derfor hærdede jeg mit Hjerte, og da min Araber hinkede mere og mere paa det saarede Ben, greb jeg den

Sabel, som jeg havde taget fra Kyrasseren, og samlede alle mine Kræfter til min sidste Kamp. Min Haand greb allerede fastere om Tømmen, idet jeg frygtede, at dersom jeg tøvede længere vilde jeg komme til at kæmpe til Fods mod fem Mand til Hest. Men i dette Øjeblik faldt mit Øje paa noget, som bragte Haab i mit Hjerte og et Glædesraab paa mine Læber. Ovenover en lille Lund ligefor mig hævede sig et Taarn paa en Landsbykirke. Der kunde ikke være to saadanne Taarne som dette; thi det ene Hjørne var enten smuldret bort eller ramt af Lynilden, saa det havde den besynderligste Form. Jeg havde set det for to Dage siden, det var Kirken i Landsbyen Gosselius. Det var ikke Haabet om at naa Landsbyen, som fyldte mit Hjerte med Glæde; men det var, fordi jeg nu vidste, hvor jeg var, og at den Avlsgaard, hvis Gavl stak op mellem Træerne i ikke en halv Mils Frastand fra mig, var Forpagtergaarden i St. Aunay, hvor vi havde bivuakeret, og som jeg havde betegnet for Kaptajn Sabbatier som mit Mødested med Conflans Husarer. Der var de, mine raske Husarer, kunde jeg blot naa dem. Ved hvert Skridt blev min Hest svagere, og hvert Øjeblik blev Lyden af mine Forfølgere stærkere. Jeg hørte lige bagved mig en Synd-

flod af tyske Eder. En Pistolkugle susede forbi mit Øre. Ved at spore min stakkels Araber vanvittigt og slaa den med Fladen af min Sabel drev jeg den frem med den yderste Hurtighed. Forpagtergaardens aabne Led laa for mig, og jeg saa Staal blinke derinde. Steins Hestehoved var kun tyve Alen fra mig, da jeg foer gennem Leddet og raabte: »Til Hjælp Kammerater! Til Hjælp!« Jeg hørte en Summen, som naar vrede Bier sværmer fra deres Kube. Da faldt min prægtige hvide Araber død under mig, og jeg faldt om paa Gaardens Stenbro og sandsede intet mere.

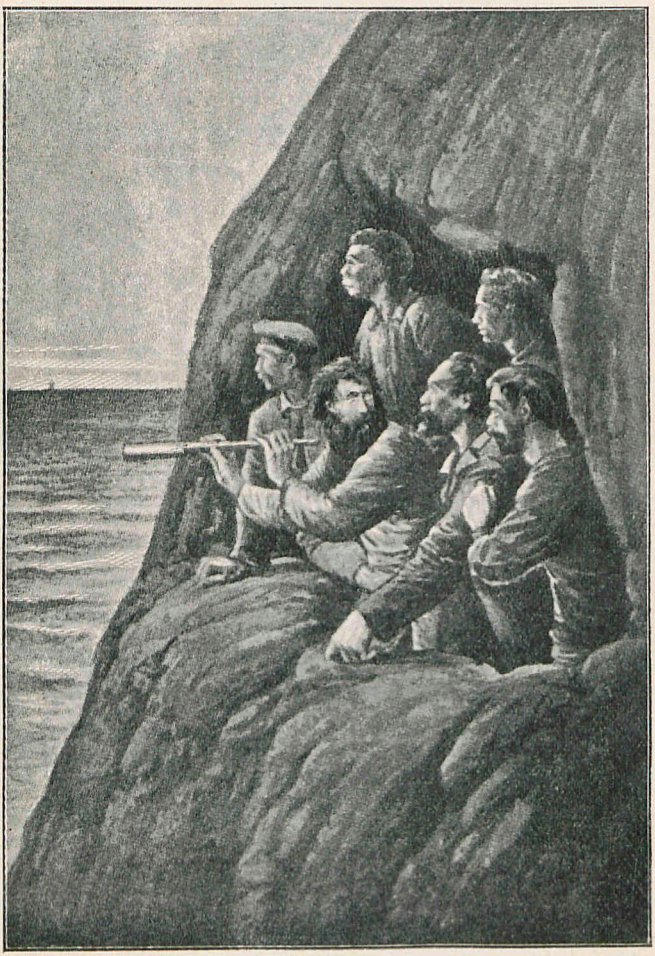
Saaledes var min sidste og mest berømte Bedrift, mine Venner, en Begivenhed, som blev bekendt rundt om i Europa og som har gjort Etienne Gerards Navn berømt i Historien. Ak! alle mine Anstrængelser forskaffede kun Kejseren et Par Ugers Frihed, den femtende Juli overgav han sig til Englænderne. Men det var ikke min Skyld, at han ikke var i Stand til at samle de Tropper, som endnu ventede paa ham i Frankrig, og at han ikke kæmpede ved et andet Waterlo med et heldigere Resultat. Havde andre været ligesaa loyale som jeg, kunde Verdenshistorien have været forandret, Kejseren kunde have bevaret sin Trone, og en saadan

Soldat som jeg havde ikke været henvist til at tilbringe sit Liv med at plante Kaal eller til i sin Alderdom at sidde paa en Café og fortælle Historier.

I spørger mig om Steins og de preussiske Rytteres Skæbne. Om de tre, som blev tilbage undervejs, ved jeg intet. I husker nok, at jeg dræbte en, saa der var altsaa kun fem tilbage. De tre af dem blev nedsablede af mine Husarer, som i det Øjeblik troede, at det var Kejseren de forsvarede. Stein blev fangen og let saaret, samme Skæbne fik den ene af Uhlanerne. Sandheden blev ikke den Gang fortalt dem, da vi mente, at det var bedst, at der ikke blev udspredt hverken falske eller rigtige Efterretninger om Kejseren, saa Grev Stein troede længe, at han kun havde været nogle faa Alen fra at tage den store Kejser til Fange. »Det er rimeligt, De elsker Deres Kejser; thi en saadan Rytter og en saadan Kriger har jeg aldrig truffet.« Han kunde ikke forstaa, hvorfor den unge Oberst ved Husarerne lo saa hjerteligt ved disse Ord — men senere fik han det at vide.

VEND OM!

JULES VERNE: DEN HEMMELIGHEDSFULDE Ø

JULES VERNES ROMANER

I RIGT ILLUSTREREDE FOLKE-UDGAVER

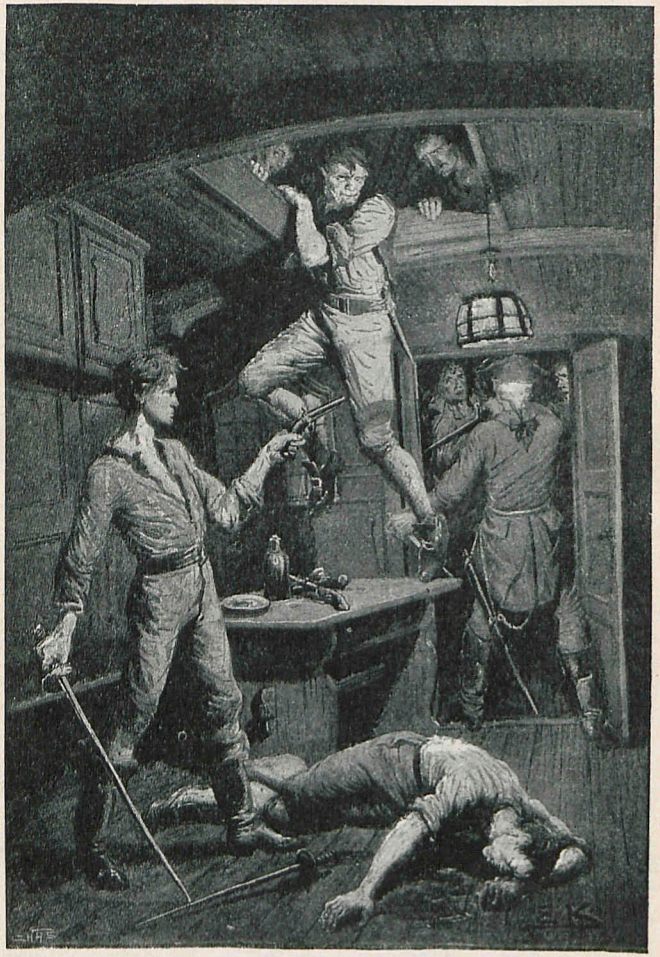
Hvert Bind ca. 160 Sider samt 6 farvetrykte og flere sorte Helsides-Billeder efter Original-Akareller af J. NØRRETRANDERS, E. KRAUSE og ARVID AAE.

PRIS PR. BIND 1 KR. 75 ØRE, KART. 2 KR.

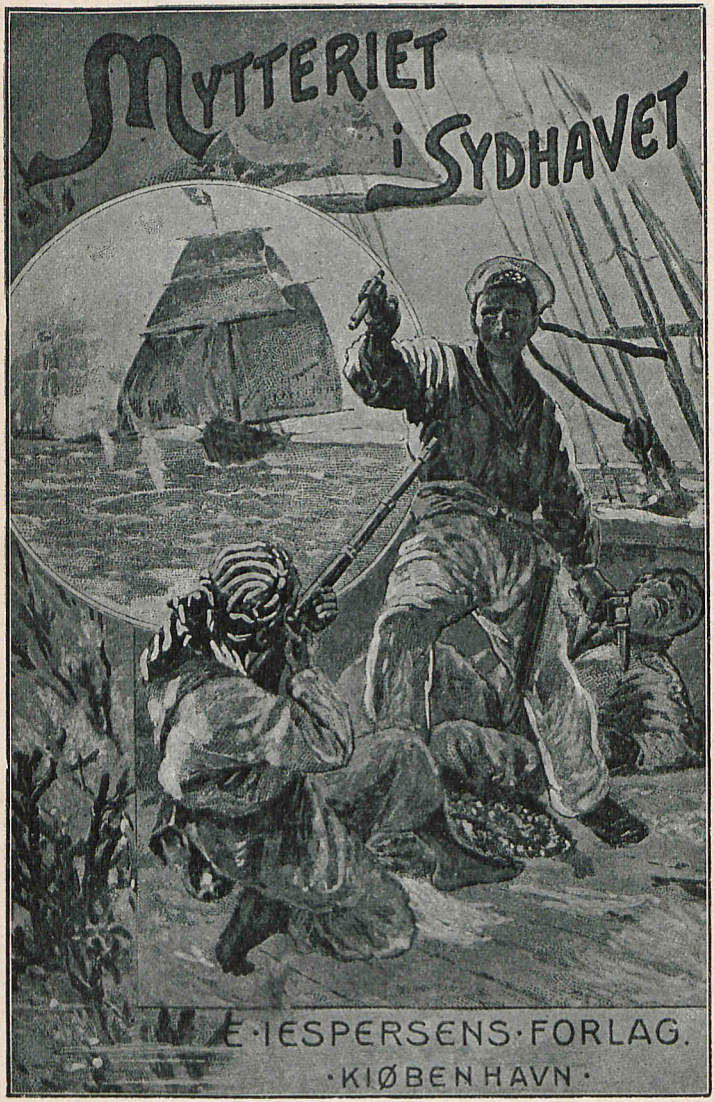
I. EN VERDENSOMSEJLING UNDER HAVET
II. KAPTAJN GRANTS BØRN
III. DEN HEMMELIGHEDSFULDE Ø
IV. DET SORTE INDIEN
V. DET RULLENDE HUS
VI. IS-SFINKSEN
VII. FEM UGER I BALLON
VIII. JORDEN RUNDT I 80 DAGE
IX. KAPTAJNEN PAA FEMTEN AAR

LEVERES OGSAA I SUBSKRIPTION MED ET UGENTLIGT HÆFTE à 25 ØRE

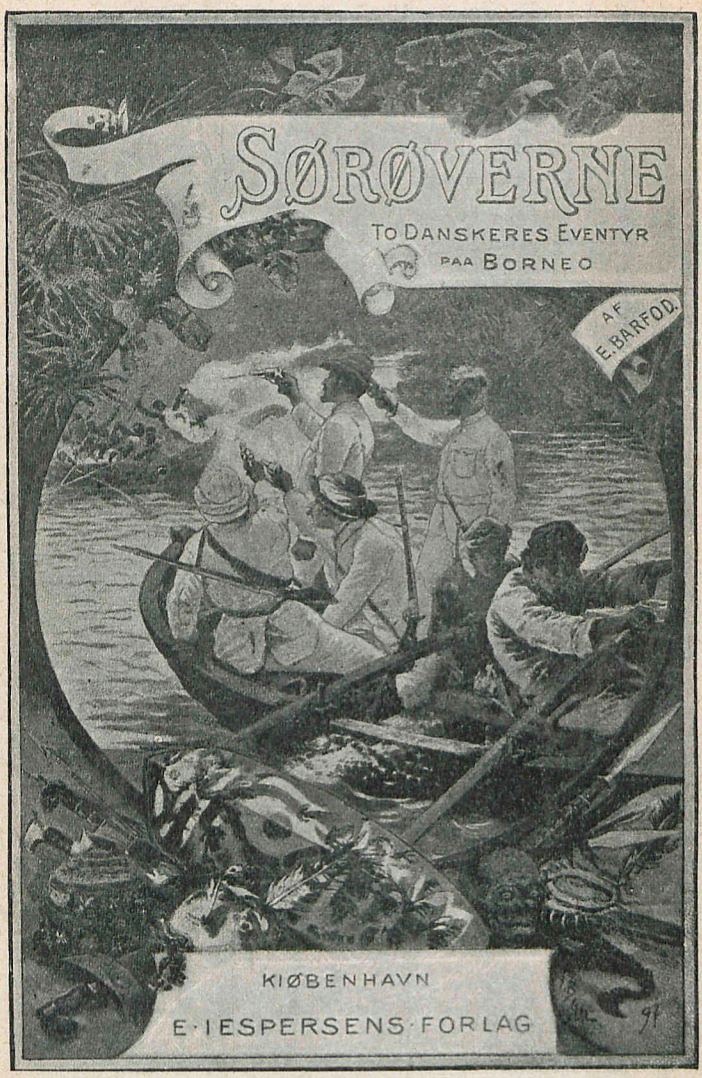
R. L. STEVENSON: RØVET

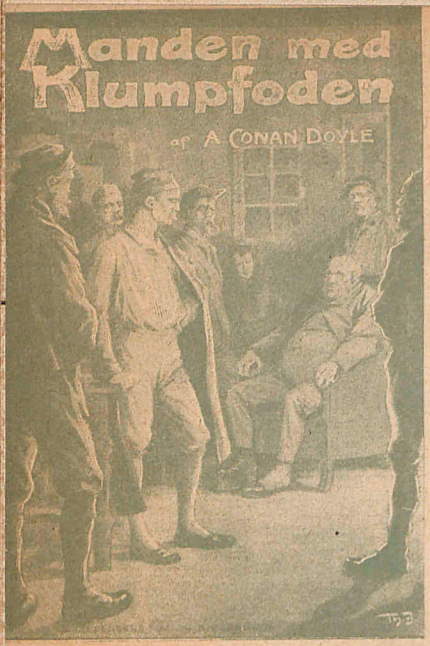
Pris 1 Kr. 50 Øre

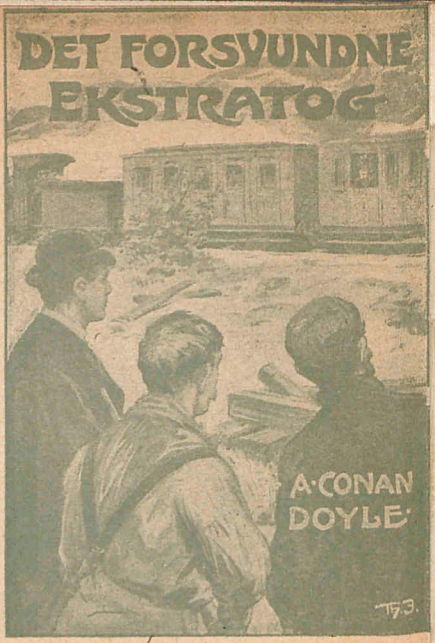

Pris 2 Kr.

SØRØVERNE
TO DANSKERES EVENTYR
PAA BORNEO
AF
E. BARFOD
KIØBENHAVN
E. IESPERSENS FORLAG
91

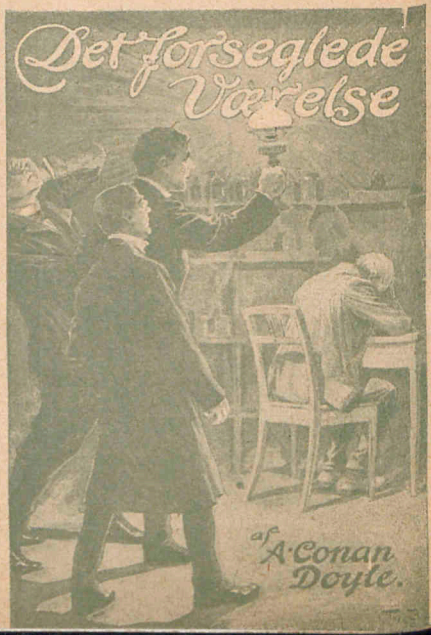
Pris 2 Kr.

Manden med Klumpfoden
af A. CONAN DOYLE

DET FORSVUNDNE EKSTRATOG
A·CONAN DOYLE·

à 50 Øre.

SØLVØKSEN

Det forseglede Værelse
af A. Conan Doyle.

